

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอแก่งคอย ปี 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนปี 2568)

สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย
จังหวัดสระบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ 1.1.7 ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี 2566 – 2570 (ฉบับทบทวนปี 2568)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี 2562

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ สำนักงานอำเภอแก่งคอย มีลักษณะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ครอบคลุมภารกิจการบริหารการพัฒนาในทุกด้าน และทุกพื้นที่ตำบลต่าง ๆ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด พร้อมทั้งมีระบบที่สามารถเชื่อมประสานแผนกับหน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายความต้องการของเกษตรกรและประชาชนในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ให้แก่ฝ่ายบริหารเพื่อนำข้อมูลไปกำหนดนโยบาย เพื่อการพัฒนาการเกษตร โดยการจัดเวทีประชาคมตามชุมชนในระดับหมู่บ้าน ตำบล ภายใต้หลักการที่ชุมชนมี ส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจในการกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่ ด้วยตนเองภายใต้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน เป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตรโดยมุ่งสร้างรายได้ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของเกษตรกรในการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตร ภายใต้ศักยภาพของพื้นที่และศักยภาพของชุมชน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย พื้นฐาน แห่งรัฐที่บัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตราที่ ๗๘ รัฐจะต้องกระจายอำนาจในท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง

มาตราที่ ๗๙ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

มาตราที่ ๘๔ รัฐจะต้องส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนทางการเกษตร และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร

ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ภายใต้รับผิดชอบดูแลของสำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย ซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการวางแผนของระดับอำเภอได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๕
สารบัญภาพ	๗
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๙
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๙
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๙
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๙
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๑๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๑๕
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๑๖
๓ สภาพภูมิอากาศ	๒๔
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๒๔
๓.๒ ฤดูกาล	๒๔
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๒๕
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๒๖
๔ เส้นทางคมนาคม	๒๗
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๒๗
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๒๘
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๓๐
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๓๐
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๓๐
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๓๒
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๓๒
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๓๕
๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๓๘
๖.๔ การศึกษา	๔๐
๖.๕ สาธารณสุข	๔๒
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๔๒
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๔๓
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๔๕
๙ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๔๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอแก่งคอย	๕๓
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๕๓
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๕๓
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๑๘
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๑๑๙
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอแก่งคอย	๑๒๑
๓.๑ แนวทางการพัฒนา	
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๑๒๑
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑๒๑
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๑๒๒
๒. สร้างโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๑๒๓
บรรณานุกรม	๑๒๗
ภาคผนวก	๑๒๘
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	๑๒๙
โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (พืชสมุนไพร)	๑๓๑
โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย (พืชผัก)	๑๓๔
โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer	๑๓๖
โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าวและปลูกพืชปุ๋ยสด	๑๓๙
โครงการส่งเสริมให้แปรรูปผลิตภัณฑ์ สีส้มสารขายเอง	๑๔๑
โครงการอุดหนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	๑๔๒
โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๑๔๓
โครงการส่งเสริมการแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์การเกษตร	๑๔๔
โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตร	๑๔๕
โครงการพัฒนาการเกษตรเพื่อส่งออก	๑๔๗
โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ	๑๔๘
โครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ(ด้านพืชไร่)	๑๔๙
โครงการกระจายพันธุ์มันสำปะหลัง	๑๕๐
โครงการส่งเสริมการผลิตพืชไร่	๑๕๒
โครงการกลุ่มอาชีพปุ๋ยชีวภาพ	๑๕๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง	๑๑
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๒
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๔
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๒๒
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗	๒๕
ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอแก่งคอย ปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๒๖
ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอแก่งคอย ปี ๒๕๖๗	๓๒
ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๓๓
ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๔
ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสระบุรี ณ ราคาคนที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕	๓๕
ตารางที่ ๑๑ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖	๓๖
ตารางที่ ๑๒ รายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖	๓๖
ตารางที่ ๑๓ หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖	๓๖
ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนประชากรในอำเภอแก่งคอย	๓๘
ตารางที่ ๑๕ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๔๓
ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๔๖
ตารางที่ ๑๗ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๔๘
ตารางที่ ๑๘ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๔๘
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอแก่งคอย	๔๙
ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๕๑
ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๒
ตารางที่ ๒๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๓
ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๔
ตารางที่ ๒๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๕
ตารางที่ ๒๕ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๖
ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๗
ตารางที่ ๒๗ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๘
ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๙
ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๖๐
ตารางที่ ๓๐ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแก่งคอย	๖๔
ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลหินซ้อน จังหวัดสระบุรี	๖๗
ตารางที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลท่าคล้อ จังหวัดสระบุรี	๖๙
ตารางที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสองคอน จังหวัดสระบุรี	๗๑
ตารางที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลห้วยแห้ง	๗๓
ตารางที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาแปลงใหญ่ข้าวบ้านเขาแย้...	๗๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๖ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๗๖
ตารางที่ ๓๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๗๗
ตารางที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ความเหมาะสมการปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๓
ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๔
ตารางที่ ๔๐ แสดงข้อมูลการเพาะปลูกข้าว ปี ๒๕๖๗/๖๘ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๗
ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗/๖๘ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๐
ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๓
ตารางที่ ๔๓ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๔
ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๗
ตารางที่ ๔๕ แสดงปริมาณปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๙
ตารางที่ ๔๖ ต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๒
ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๕
ตารางที่ ๔๘ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๖
ตารางที่ ๔๙ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๙
ตารางที่ ๕๐ แสดงปริมาณปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๑
ตารางที่ ๕๑ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๔
ตารางที่ ๕๒ รายชื่อลานรับซื้อมันสำปะหลังที่เกษตรกรอำเภอแก่งคอยนำไปจำหน่าย	๑๑๗
ตารางที่ ๕๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางแก้ไข	๑๑๘
ตารางที่ ๕๔ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix	๑๑๙

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๓
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชัน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๕
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๒๑
ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มกลุ่มชุดดินของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๒๓
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗	๒๕
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๑ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๒๖
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๒๗
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๒๙
ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๓๑
ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื้อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๓๗
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๓๙
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๔๔
ภาพที่ ๑๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๔๔
ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๔๗
ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๓
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๔
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๕
ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๕๖
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๖๕
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๗๘
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๗๘
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๗๙
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๐
ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๑
ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๒
ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๕
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๖
ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๘
ภาพที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๘๙
ภาพที่ ๓๑ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๑
ภาพที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอแก่งคอย	๙๒
ภาพที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๕

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอแก่งคอย	๙๖
ภาพที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๙๘
ภาพที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๐
ภาพที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๑
ภาพที่ ๓๘ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๓
ภาพที่ ๓๙ แสดงแผนที่จุดรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑๐๔
ภาพที่ ๔๐ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๐๗
ภาพที่ ๔๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง	๑๐๘
ภาพที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๐
ภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๒
ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๓
ภาพที่ ๔๕ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๕
ภาพที่ ๔๖ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๑๑๖

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

แก่งคอย เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสระบุรี เดิมมีชื่อว่า "แร้งคอย" เนื่องจากเป็นปากทางเข้าสู่เขาใหญ่ มีผู้คนจำนวนมากล้มตายจากไข้ป่าจนมีนกแร้งมาเฝ้าคอยเพื่อกินศพเป็นจำนวนมาก เป็นอำเภอที่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก เช่น โรงงานปูนซีเมนต์ โรงไฟฟ้า โรงงานเซรามิก เคมีภัณฑ์ เป็นต้น และยังเป็นชุมทางรถไฟที่สำคัญ ประกอบกับมีถนนมิตรภาพตัดผ่าน ทำให้มีโรงงานจำนวนมากและมีประชากรแฝงเข้ามาทำงานจำนวนมาก

คำขวัญอำเภอแก่งคอย

ถิ่นหลวงพ่อลาคู่เมือง รุ่งเรืองอุตสาหกรรม

แก่งงามล้ำน้ำป่าสัก พระตำหนักวังสีทา

รำลึก ร. ๕ ฝาเสด็จ

เขตป่าเขางาม นามเมืองแก่งคอย

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอแก่งคอย มีเนื้อที่ทั้งหมด ๘๐๑.๑๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๐๐,๗๒๖.๒๕ ไร่ มีพื้นที่ร้อยละ ๒๒.๔๐ ของพื้นที่จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ของที่ตั้งศาลากลางจังหวัดสระบุรี ห่างจาก ตัวจังหวัดประมาณ ๑๔ กิโลเมตร และตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพมหานคร โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอแก่งคอย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอพัฒนานิคม	จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอบ้านนา	จังหวัดนครนายก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอมวกเหล็ก	จังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอเมืองสระบุรี	จังหวัดสระบุรี

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๒ เทศบาล ๑๑ อบต. ๑๔ ตำบล ๑๑๗ หมู่บ้าน ๑๖ ชุมชน

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี หมายเหตุ : ตำบลแก่งคอยไม่มีหมู่บ้าน มีแต่ชุมชน

ตำบล หมู่ที่	ตำบล แก่งคอย	ตำบล ทับกวาง	ตำบล ตาลเดี่ยว	ตำบล ห้วยแห้ง	ตำบล ท่าคล้อ	ตำบล หินซ้อน	ตำบล บ้านธาตุ	ตำบล บ้านป่า	ตำบล ท่าตูม	ตำบล ชะอม	ตำบล สองคอน	ตำบล เตาปูน	ตำบล ข้าฝักแพว	ตำบล ท่ามะปราง
๑	ชุมชนสหพัฒนา	บ้านป่าแดง	บ้านดงยาง	บ้านเหล่าครีว	บ้านหาด สองแคว	บ้านหิน ซ้อนใต้	บ้านธาตุใต้	บ้านวัง กวาง	บ้านท่าตูม	บ้านตาด	บ้านสองคอน เหนือ	บ้านท่าช้าง	บ้านดง	บ้านท่า มะปราง
๒	ชุมชนเลียบ สันติสุข	บ้านไผ่ใต้	บ้านตาลเดี่ยว	บ้านนาดี	บ้านท่าสะบก	บ้านหิน ซ้อนกลาง	บ้านท่า กระเบา	บ้านปางโก	บ้านทุ่ง แซง	บ้านชะอม	บ้านสองคอน เหนือ	บ้านหนอง จอก	บ้านโคกกรุง	บ้านน้ำซับ
๓	ชุมชนสันติสุข	บ้านไทย	บ้านหลุบเลา	บ้านเขาดิน	บ้านคล้อ กลาง	บ้านท่า เตื่อ	บ้านธาตุ เหนือ	บ้านป่า เหนือ	บ้านท่าสี โพธิ์	บ้าน กะเหยิงคอ ม้า	บ้านหนองน้อย	บ้านกลาง	บ้านข้าฝักแพว	บ้านโป่ง มงคล
๔	ชุมชนเทววิวัฒน์	บ้านทับกวาง	บ้านหลุบเลา	บ้านเขาแย์	บ้านหาด สองแคว	บ้านดงน้ำ บ่อ	บ้านท่าเตื่อ	บ้านป่าใต้	บ้านโป่งค่า ป่าไม้แดง	บ้านมาบโสม	บ้านสองคอน กลาง	บ้านหัวโนน	บ้านดอนจาน	บ้านหนอง คล้า
๕	ชุมชนพระพายัพ	บ้านชัยบอน	บ้านหลุบเลา	บ้านเขาแย์	บ้านคำใหญ่	บ้านชัยน้ำ บ่อ	บ้านธาตุใต้	บ้านช่อง เหนือ		บ้านบึงไม้	บ้านสองคอน ใต้	บ้านแพะ	บ้านป่าไผ่	บ้านโป่ง ก้อนเส้า
๖	ชุมชนท่าเจ้าวงศ์	บ้านเขาเกตุ	บ้านกุดเงิน	บ้านหนองสอง ห้อง	บ้านท่า เกวียน	บ้านหนอง จั่วผา		บ้านหนอง มะค่า		บ้านหนอง แหน	บ้านปางคล้อ	บ้านมอญ	บ้าน มะขามป้อม ใหญ่	
๗	ชุมชนถวิลวัฒนา	บ้านหนอง ผักบึง	บ้านขอนแก่น	บ้านไร่	บ้านถ้ำเต่า	บ้านวังม่วง		บ้านช่อง เหนือ		บ้านโคก กระชาย	บ้านสองคอน ใต้	บ้านท่าใหญ่	บ้านรังแร้ง	
๘	ชุมชนอุไรรัตน์	บ้านป่าไผ่ เหนือ	บ้านโคกสะอาด	บ้านหนองปรือ	บ้านท่าศาลา	บ้านผิง พัฒนา		บ้านช่องใต้		บ้านหินตั้ง	บ้านสีทาเหนือ		บ้าน มะขามป้อม เก่า	
๙	ชุมชนรถไฟร่วม พัฒนา	บ้านไร่	บ้านโคกเชือก	บ้านห้วยแห้ง	บ้านท่าคล้อ ใต้	บ้านหิน ซ้อนใต้		บ้านแก่ง คอยเหนือ		บ้านบึง ทองกลาง	บ้านสีทาใต้		บ้านวังแพ	
๑๐	ชุมชนหลวง ปุพพรหม	บ้านถ้ำน้ำพุ	บ้านป่าไผ่ นาบุญ	บ้านบุใหญ่	บ้านท่าคล้อ เหนือ			บ้านป่า เกษม		บ้านบำรุง ธรรม	บ้านพระบาท น้อย		บ้านธารน้ำตก	
๑๑	ชุมชนแขวงบำรุงทาง		บ้านโคกเชือก	บ้านห้วยน้อย	บ้านเขา หินดาด			บ้านหัวนา เรียง		บ้านเจ็ดคต	บ้านบ่อโคก			
๑๒	ชุมชนพระ มงคลชัย			บ้านหนองจิก										
๑๓	ชุมชนสหกรณ์													
๑๔	ชุมชนสวนสุขภาพ													
๑๕	ชุมชนรถไฟร่วม สามัคคี													
๑๖	ชุมชนสุดบรรทัด													

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี, พ.ศ. ๒๕๖

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต.	เทศบาล ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
แก่งคอย	๒,๕๓๑.๒๕	-	๑	๑๖ ชุมชน	๓,๒๙๓
ทับกวาง	๔๕,๙๒๖.๒๕	-	๑	๑๐	๘,๔๔๘
ตาลเดี่ยว	๑๙,๕๓๔	๑	-	๑๑	๗,๗๔๐
ห้วยแห้ง	๓๔,๔๗๖.๕	๑	-	๑๒	๒,๙๔๘
ท่าคล้อ	๖๕,๒๗๒.๒๕	๑	-	๑๑	๑,๙๓๘
หินซ้อน	๖๘,๖๖๙	๑	-	๙	๑,๕๐๒
บ้านธาตุ	๖,๘๒๐	อยู่ในความดูแลของ อบต.ท่าตูม	-	๕	๗๔๓
บ้านป่า	๑๙,๓๓๖	๑	-	๑๑	๔,๒๔๒
ท่าตูม	๖,๔๖๕.๒๕	๑	-	๔	๗๓๕
ชะอม	๖๑,๖๖๗	๑	-	๑๑	๓,๗๘๘
สองคอน	๕๑,๕๒๖.๗๕	๑	-	๑๑	๓,๑๑๑
เตาปูน	๙,๖๓๖	๑	-	๗	๑,๑๑๒
ชำผักแพว	๔๕,๙๒๖	๑	-	๑๐	๒,๑๔๘
ท่ามะปราง	๖๒,๙๔๐	๑	-	๕	๑,๗๑๖
รวม	๕๐๐,๗๒๖.๒๕	๑๑	๒	๑๖ ชุมชน ๑๑๗ หมู่บ้าน	๔๔,๔๖๖

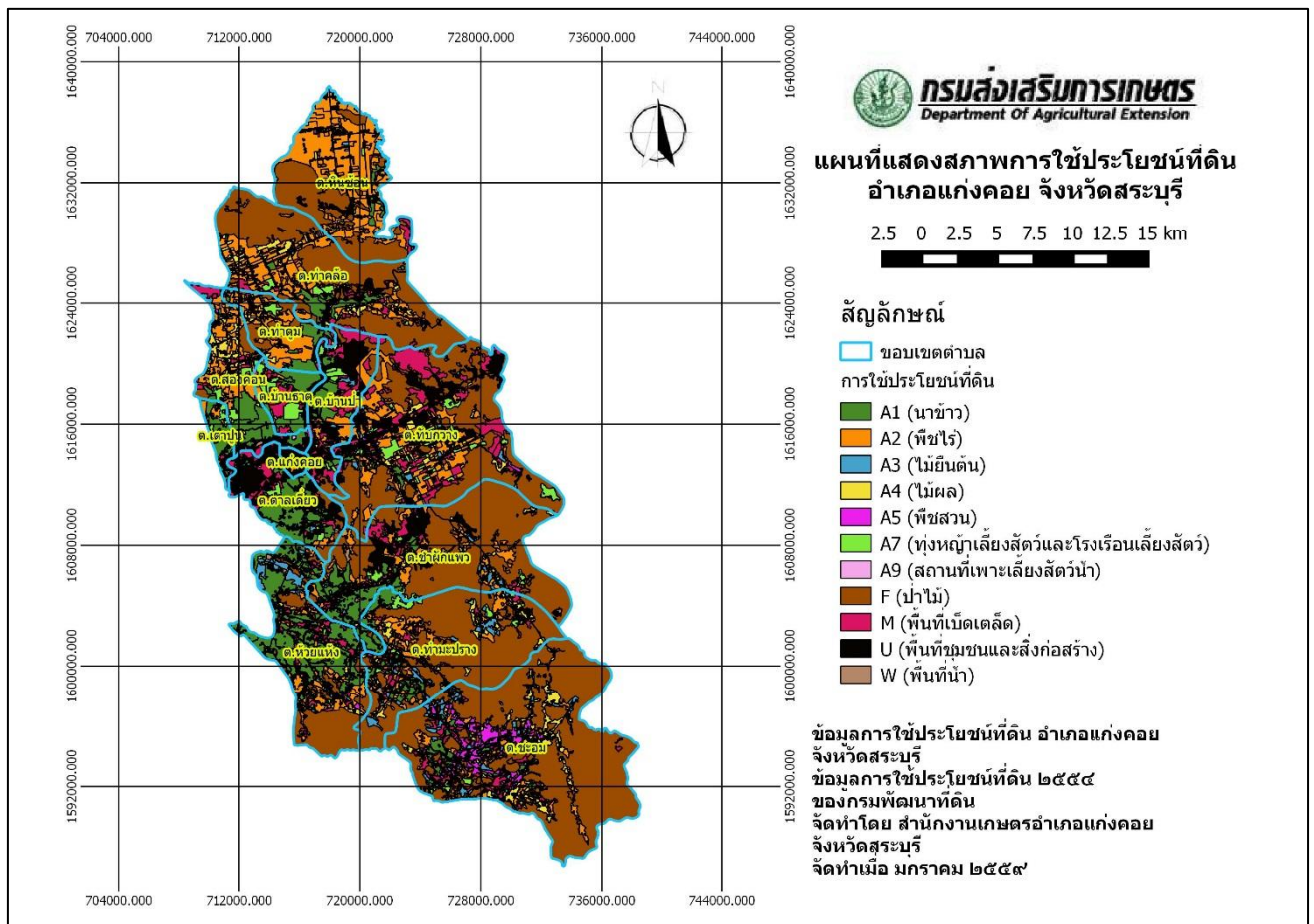
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอแก่งคอย มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง และภูเขา พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูงและภูเขา โดยเฉพาะด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือเต็มไปด้วยเทือกเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน จึงได้ถูกกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ และเขตอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ตอนกลางเป็นแม่น้ำป่าสักไหลผ่านจากทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
แก่งคอย	๒,๕๓๑.๒๕	๐	๐
ทับกวาง	๔๕,๙๒๖.๒๕	๑๔,๒๐๘	๓๐.๙๔
ตาลเดี่ยว	๑๙,๕๓๔	๑,๔๙๑	๗.๖๔
ห้วยแห้ง	๓๔,๔๗๖.๕	๘,๔๒๒	๒๔.๔๓
ท่าคล้อ	๖๕,๒๗๒.๒๕	๐	๐
หินซ้อน	๖๘,๖๖๙	๐	๐
บ้านธาตุ	๖,๘๒๐	๐	๐
บ้านป่า	๑๙,๓๓๖	๖๗๔	๓.๔๙
ท่าตูม	๖,๔๖๕.๒๕	๐	๐
ชะอม	๖๑,๖๖๗	๕๘,๒๖๔	๙๔.๔๙
สองคอน	๕๑,๕๒๖.๗๕	๐	๐
เตาปูน	๙,๖๓๖	๐	๐
ชำผักแพว	๔๕,๙๒๖	๓๖,๑๔๑	๗๘.๗๐
ท่ามะปราง	๖๒,๙๔๐	๒๙,๐๗๖	๔๖.๒๐
รวม	๕๐๐,๗๒๖.๒๕	๑๔๘,๒๗๖	๒๙.๖๒

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอแก่งคอย มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๙ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินสระบุรี (Saraburi series : Sb)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านไสน้อพริกกันหรือไสนอินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ชุดดิน : ชุดดินหินกอง (Hin Kong Series: HK)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแข็งลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (ไสน้อพริกกันหรือไสนอินเดียน ๖-๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นตอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ย

คอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๘

ชุดดิน : ชุดดินลพบุรี (Lop Buri Series: Lb)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำที่มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินเหนียวจัด แตกกระแหงกว้างและลึก ดินแห้งแข็ง ดินเปียกเหนียวมาก ไถพรวนยาก และขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานพืชปุ๋ยสด ถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

ชุดดิน : ชุดดินวังไทร (Wang Hai series: Wi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Dong Yang En series: Don)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ : ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลุกพืชหมุนเวียนให้มีการปลุกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลุก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลุก

ปลุกไม้ผล ชุดหลุมปลุกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลุกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลุกพืชคลุมดิน ปลุกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้นในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลุก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลุก

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินมวกเหล็ก (Muak Lek Series: ML)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวที่โผล่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินตื้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลุกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลุกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลุกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลุกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลุกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลุก

ปลุกไม้ผล ชุดหลุมปลุกถึงชั้นหินพื้นหรือชุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลุกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น

ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๕๕

ชุดดิน : ชุดดินจตุรัส (Chatturat series: Ct)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ด ถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอกปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดินขึ้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Lat Ya Series: Ly)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ด ถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอกปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ๋ยสด มีวัสดคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดินทำขึ้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

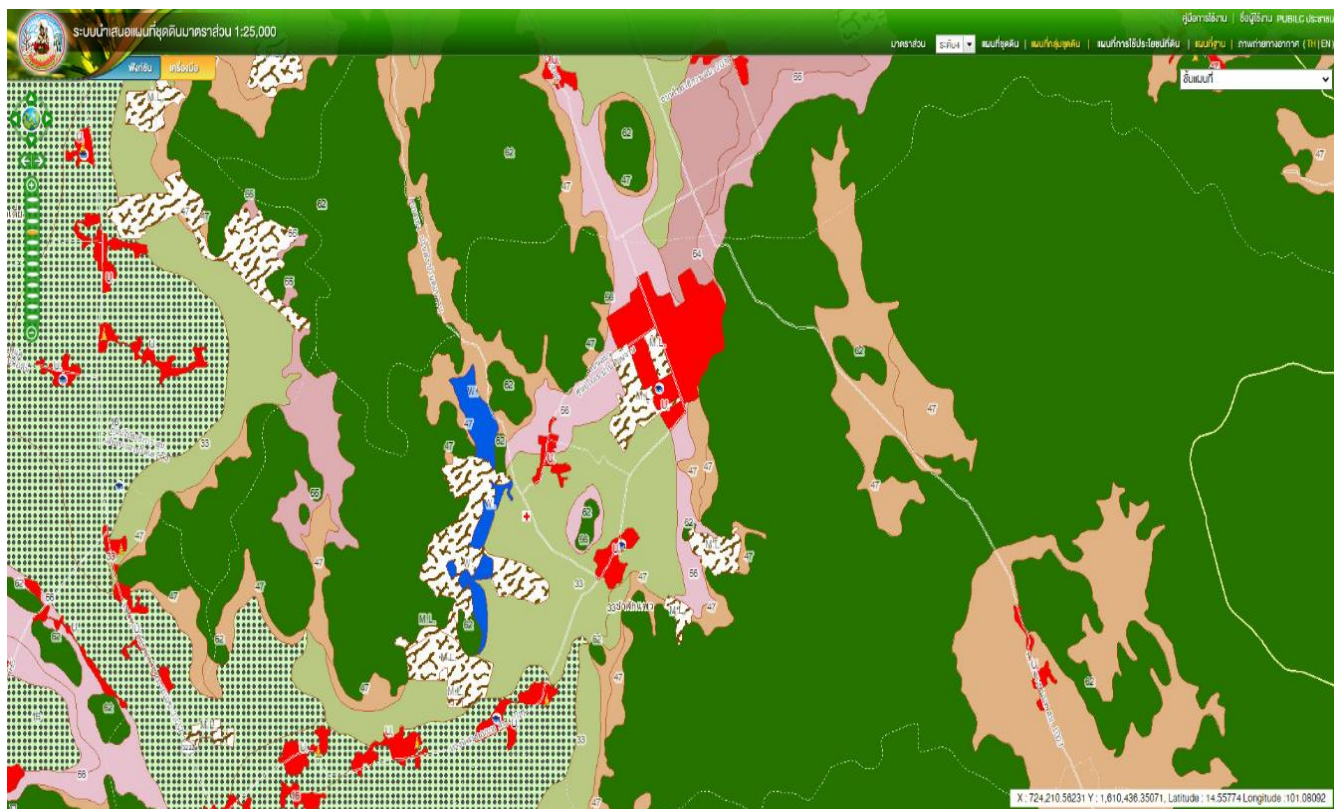
ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

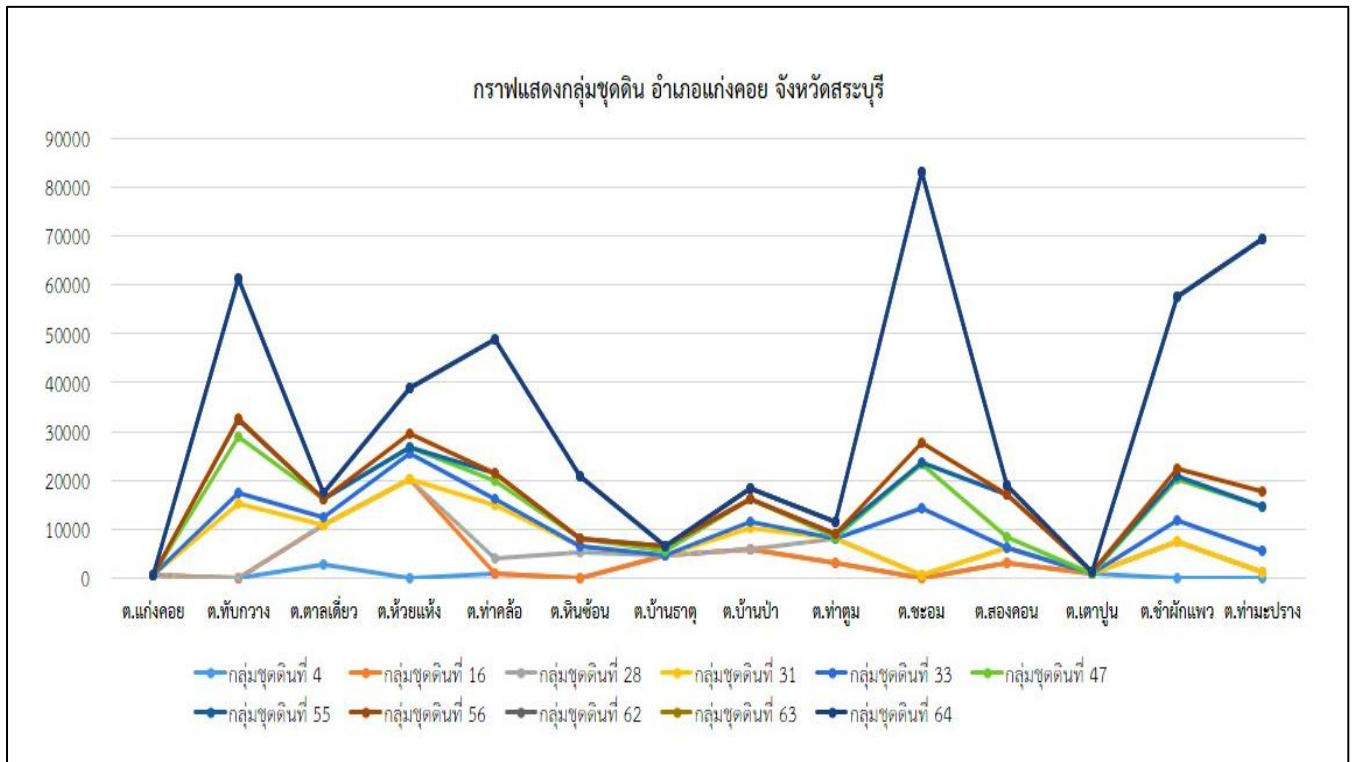
ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)														ผลรวมทั้งหมด
	ตำบลแก่งคอย	ตำบลทับกวาง	ตำบลตาลเดี่ยว	ตำบลห้วยแห้ง	ตำบลท่าคล้อ	ตำบลหินซื่อน	ตำบลบ้านธาตุ	ตำบลบ้านป่า	ตำบลท่าตูม	ตำบลชะอม	ตำบลสองคอน	ตำบลเตาปูน	ตำบลข้าฝักแพว	ตำบลท่ามะปราง	
๔	๕๖๘	๑๙๖	๒,๘๙๑	๐	๘๕๕	๐	๔,๖๒๕	๕,๘๔๘	๓,๑๐๓	๐	๓,๑๙๔	๙๐๓	๐	๐	๒๒,๑๘๓
๑๖	๓	๐	๗,๙๘๐	๒๐,๒๓๓	๐	๐	๐	๑๑	๐	๒๔	๐	๐	๗,๖๗๒	๑,๓๒๒	๓๗,๒๔๕
๒๘	๐	๐	๐	๐	๓,๓๓๙	๕,๔๔๐	๐	๐	๔,๙๘๑	๖๐๕	๓,๑๔๖	๐	๐	๐	๑๗,๕๑๑
๓๑	๐	๑๕,๑๙๗	๐	๐	๑๐,๘๒๐	๑,๑๖๒	๐	๔,๔๖๙	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓๑,๖๔๘
๓๓	๐	๒,๐๓๖	๑,๖๗๙	๕,๓๘๘	๑,๐๙๘	๐	๐	๑,๒๘๕	๐	๑๓,๕๘๑	๐	๐	๔,๒๔๐	๔,๒๘๑	๓๓,๕๘๘
๔๗	๗๗	๑๑,๕๗๓	๓,๕๖๐	๑,๑๙๖	๓,๗๔๔	๑,๔๕๗	๑,๑๑๖	๔,๗๔๗	๓๐๕	๙,๑๕๗	๒,๒๖๗	๑๒	๘,๒๗๑	๙,๐๐๔	๕๖,๔๘๖
๕๕	๐	๓,๓๐๐	๑๒๓	๐	๑,๕๕๓	๐	๘๐๖	๐	๖๑๑	๔๓๖	๘,๖๔๙	๔๗๓	๖๔๓	๐	๑๖,๕๕๔
๕๖	๐	๔๗๒	๐	๒,๙๐๖	๐	๐	๐	๐	๐	๓,๙๔๖	๐	๐	๑,๕๐๓	๓,๑๑๗	๑๑,๙๔๔
๖๒	๐	๒๘,๔๔๙	๑,๓๓๕	๙,๓๑๕	๒๗,๖๐๐	๑๒,๘๒๖	๐	๒,๐๒๑	๒,๖๘๙	๕๕,๒๕๗	๑,๘๒๔	๓	๓๕,๑๖๒	๕๑,๗๗๓	๒๒๘,๒๕๔
ผลรวมทั้งหมด	๖๘๔	๖๑,๒๒๓	๑๗,๕๖๘	๓๙,๐๓๘	๔๙,๐๐๙	๒๐,๘๘๕	๖,๕๔๗	๑๘,๓๘๑	๑๑,๖๘๖	๘๓,๐๐๖	๑๙,๐๘๐	๑,๓๙๑	๕๗,๔๙๑	๖๙,๔๙๗	๔๕๕,๔๕๓

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงกลุ่มชุดดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มกลุ่มชุดดินของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

อำเภอแก่งคอย มีสภาพอากาศเหมือนท้องที่ทั่วไปในภาคกลางของประเทศไทย ๓ ฤดู คือฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๔๑.๘ องศาเซลเซียส ต่ำสุด ๒๓.๔ องศาเซลเซียส

๓.๒ ฤดูกาล

- ฤดูร้อนของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จะเริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ และสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (หรือเปลี่ยนจากฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูฝน) ซึ่งแสงจากดวงอาทิตย์จะตั้งฉากกับประเทศไทยในเวลาเที่ยงวัน ทำให้ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์อย่างเต็มที่ ส่งผลให้จังหวัดสระบุรีมีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ซึ่งอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๓๔ องศาเซลเซียสและอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยของแต่ละปีประมาณ ๓๘.๕ องศาเซลเซียส ในฤดูนี้แม้ว่าจังหวัดสระบุรีจะมีอากาศร้อนและแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ลงมาถึงประเทศไทยตอนบน ทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างมวลอากาศเย็นที่แผ่ลงมา กับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมอยู่เหนือประเทศไทย ซึ่งจะทำให้จังหวัดสระบุรีเกิดพายุฝนฟ้าคะนอง และลมกระโชกแรง อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนได้ ซึ่งเรียกว่า “พายุฤดูร้อน”

- ฤดูฝนจะพัดนำความชื้นจากทะเลอันดามันเข้าปกคลุมประเทศไทย ขณะที่ร่องความกดอากาศต่ำ (แนวร่องที่ก่อให้เกิดฝน) จะพัดผ่านประเทศไทยเป็นแนวนอน ทำให้ประเทศไทยมีฝนตกชุกโดยทั่วไป ร่องความกดอากาศต่ำนี้จะพัดผ่านภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือนพฤษภาคม และมีอุณหภูมิต่ำ ส่วนประมาณปลายเดือนมิถุนายน ร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนขึ้นไปพัดผ่านประเทศจีนตอนใต้ ทำให้ปริมาณฝนในภาคกลาง และจังหวัดสระบุรีลดลงระยะหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “ภาวะฝนทิ้งช่วง” และจะนานประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ จากนั้นประมาณเดือนสิงหาคม ถึงพฤศจิกายน ร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนกลับลงมาพัดผ่านประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง โดยจะพัดผ่านจากภาคเหนือ และเลื่อนลงสู่ภาคใต้ตามลำดับ ซึ่งจะพัดผ่านภาคกลาง และจังหวัดสระบุรีในเดือนกันยายน ทำให้เดือนกันยายนเป็นเดือนที่จังหวัดสระบุรีจะมีฝนตกมากที่สุดในรอบปี นอกจากนี้ เดือนกันยายนก็เป็นเดือนที่มีโอกาสสูงที่สุดที่พายุหมุนเขตร้อนจะเคลื่อนผ่านจังหวัดสระบุรี ซึ่งจะส่งผลให้มีฝนตกถึงประมาณ ๒๕๐ มิลลิเมตร ฝนเฉลี่ยทั้งปีของจังหวัดสระบุรี ประมาณ ๑,๑๖๐ มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดทั้งปี ๑๑๐ วัน

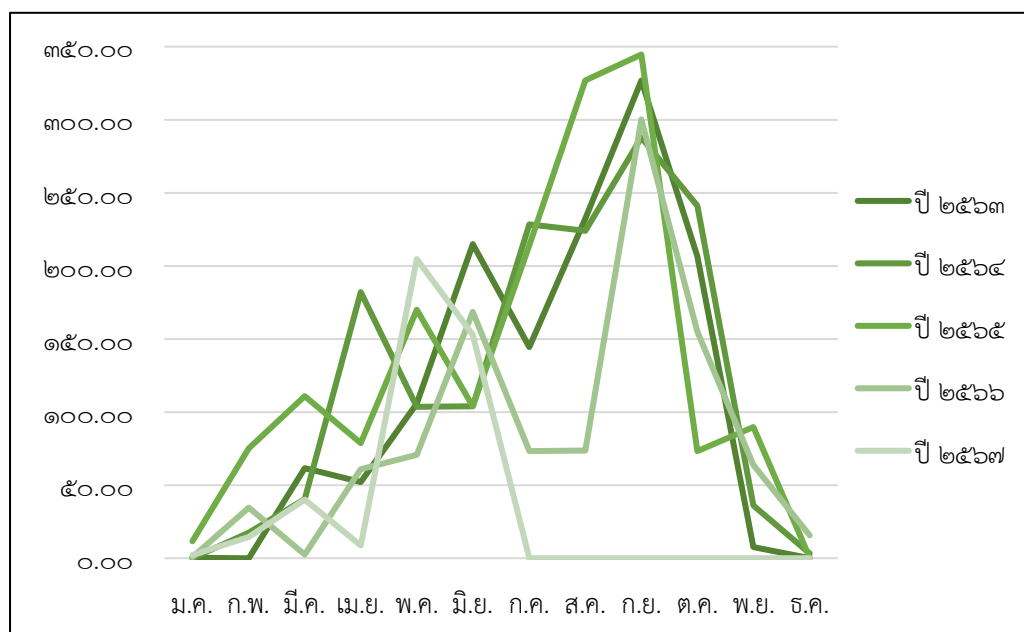
- ฤดูหนาวของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จะเริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคม และสิ้นสุดประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะเริ่มพัดปกคลุมประเทศไทยประมาณกลางเดือนตุลาคมโดยจะนำเอาความหนาวเย็น แห้งแล้งจากประเทศจีน พร้อมกับลมแรงเข้าปกคลุมภาคกลางและจังหวัดสระบุรี ซึ่งช่วงที่อากาศหนาวเย็นที่สุดของจังหวัดสระบุรี จะเกิดขึ้นประมาณปลายเดือนธันวาคม ถึงต้นเดือนมกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนมีกำลังแรงมากได้แผ่ลงมาถึงประเทศไทย อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งปี ของจังหวัดสระบุรีประมาณ ๒๓ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดของแต่ละปีเฉลี่ยประมาณ ๑๔ องศาเซลเซียสซึ่งอยู่ในเกณฑ์อากาศหนาว สำหรับช่วงเวลาอื่น ๆ ในฤดูหนาวของจังหวัดสระบุรี อุณหภูมิจะอยู่ในเกณฑ์อากาศเย็น หรือค่อนข้างหนาวเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นบริเวณเทือกเขาจะมีอากาศหนาวนานกว่าพื้นที่อื่น

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดลพบุรี)

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอแก่งคอย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี๒๕๖๓.....โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่๗๐.๔๔.....มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือน.....กันยายน..... ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน ...มกราคม..... โดยมีปริมาณ๐.๖๙.....มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน..... โดยมีปริมาณ๓๐๐.๒๐.....มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี.....๒๕๖๓.....-.....๒๕๖๗.....

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย....๑๐๗.๓.....ปี ตั้งแต่ ปี๒๕๖๓..... -๒๕๖๗.....
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ....๒๕๖๗.....)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗

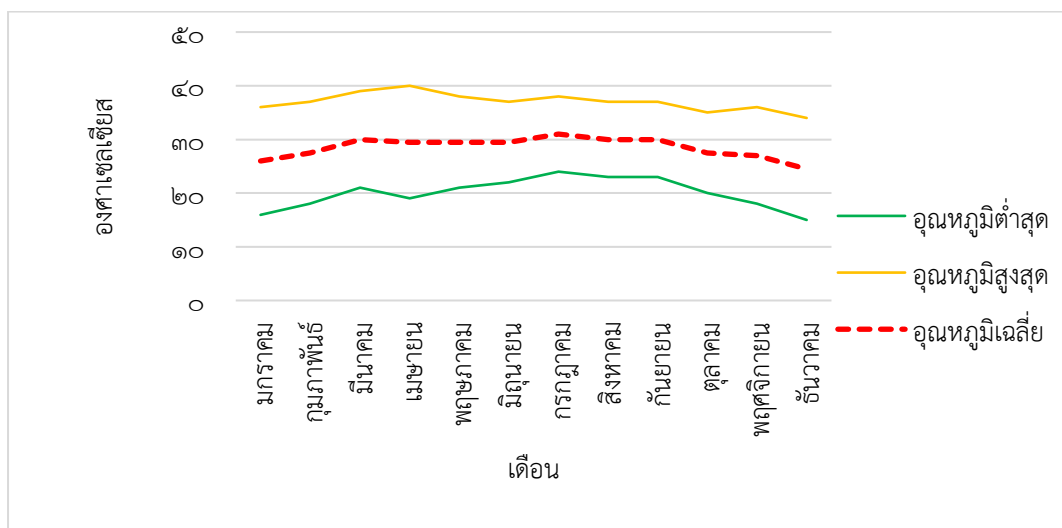
เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)				
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
มกราคม	๐.๒๐	๐.๐๐	๑๑.๖๗	๐.๖๙	๒.๒๓
กุมภาพันธ์	๐.๐๒	๑๗.๔๗	๗๕.๐๐	๓๔.๔๖	๑๔.๓๖
มีนาคม	๖๑.๔๙	๔๐.๕๗	๑๑๐.๘๒	๒.๓๕	๔๐.๐๒
เมษายน	๕๑.๙๔	๑๘๒.๐๖	๗๘.๖๖	๖๐.๙๘	๘.๖๗
พฤษภาคม	๑๐๕.๖๕	๑๐๓.๔๑	๑๗๐.๑๔	๗๐.๖๒	๒๐๔.๗๐
มิถุนายน	๒๑๔.๘๑	๑๐๓.๘๕	๑๐๓.๘๔	๑๖๘.๔๑	๑๕๒.๖๘
กรกฎาคม	๑๔๔.๒๘	๒๒๘.๕๗	๒๑๔.๑๕	๗๓.๒๔	๒๗๕.๗๑
สิงหาคม	๒๓๒.๓๕	๒๒๓.๙๔	๓๒๖.๙๘	๗๓.๔๗	๒๖๗.๔๙
กันยายน	๓๒๖.๘๕	๒๘๗.๘๑	๓๔๔.๖๓	๓๐๐.๒๐	๒๗๔.๗๒
ตุลาคม	๒๐๖.๕๔	๒๔๑.๓๒	๗๓.๑๗	๑๕๕.๐๔	๑๔๐.๘๕
พฤศจิกายน	๗.๖๑	๓๕.๘๙	๘๙.๘๐	๖๓.๘๑	๓๓.๗๐
ธันวาคม	๐.๐๑	๓.๐๗	๐.๓๓	๑๕.๕๖	๑.๑๓
รวม	๑๑๒.๖๕	๑๒๒.๓๓	๑๓๓.๒๗	๘๔.๙๐	๑๑๘.๐๒

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๗

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอ.....แก่งคอย.....มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี๒๕๖๘.....โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด๒๐.....องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย.....๓๗.....องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ.๒๕๖๗.....

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ๑....ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๖๘.....

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ...๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอ...แก่งคอย..... ปี พ.ศ.๒๕๖๘.....

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๖	๓๖	๒๖
กุมภาพันธ์	๑๘	๓๗	๒๗.๕
มีนาคม	๒๑	๓๙	๓๐
เมษายน	๑๙	๔๐	๒๙.๕
พฤษภาคม	๒๑	๓๘	๒๙.๕
มิถุนายน	๒๒	๓๗	๒๙.๕
กรกฎาคม	๒๔	๓๘	๓๑
สิงหาคม	๒๓	๓๗	๓๐
กันยายน	๒๓	๓๗	๓๐
ตุลาคม	๒๐	๓๕	๒๗.๕
พฤศจิกายน	๑๘	๓๖	๒๗
ธันวาคม	๑๕	๓๔	๒๔.๕

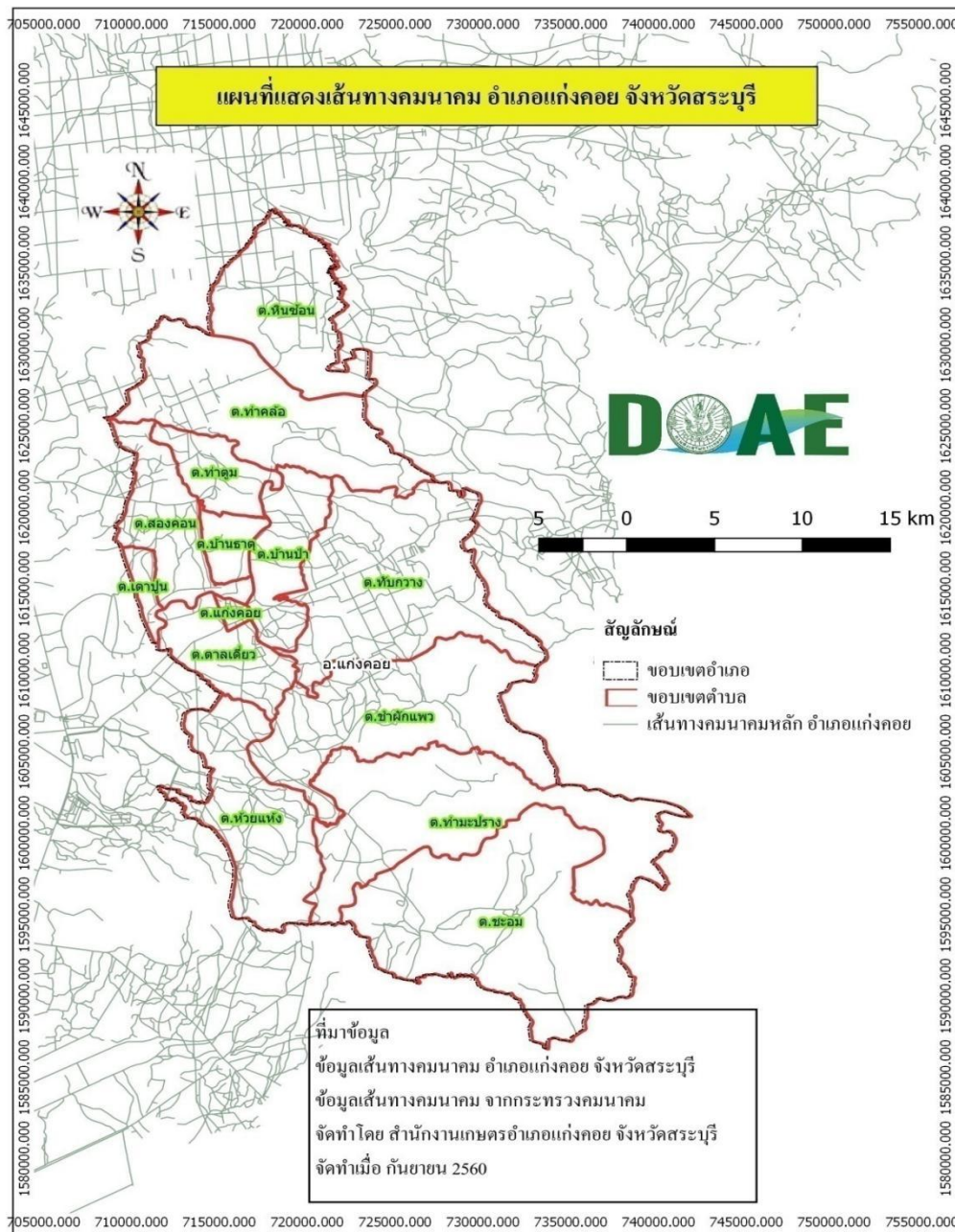
ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ...๒๕๖๘..

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอแก่งคอย มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางรถยนต์เป็นเส้นทางในการเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา กระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทางรถไฟ

เป็นชุมทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้มีทางรถไฟ โครงการรถไฟสายแก่งคอย-นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และยังเป็นสถานีรถไฟความเร็วสูงอีกด้วย โดยการเดินทางจากสถานีรถไฟกรุงเทพ มีบริการเดินรถไฟไปอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีทุกวัน วันละหลายขบวน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง และบางขบวนยังสามารถแวะลงได้ที่สถานีรถไฟชุมทางแก่งคอย และสถานีรถไฟมวกเหล็กได้ด้วย (ที่มา: <https://th.wikipedia.org>)

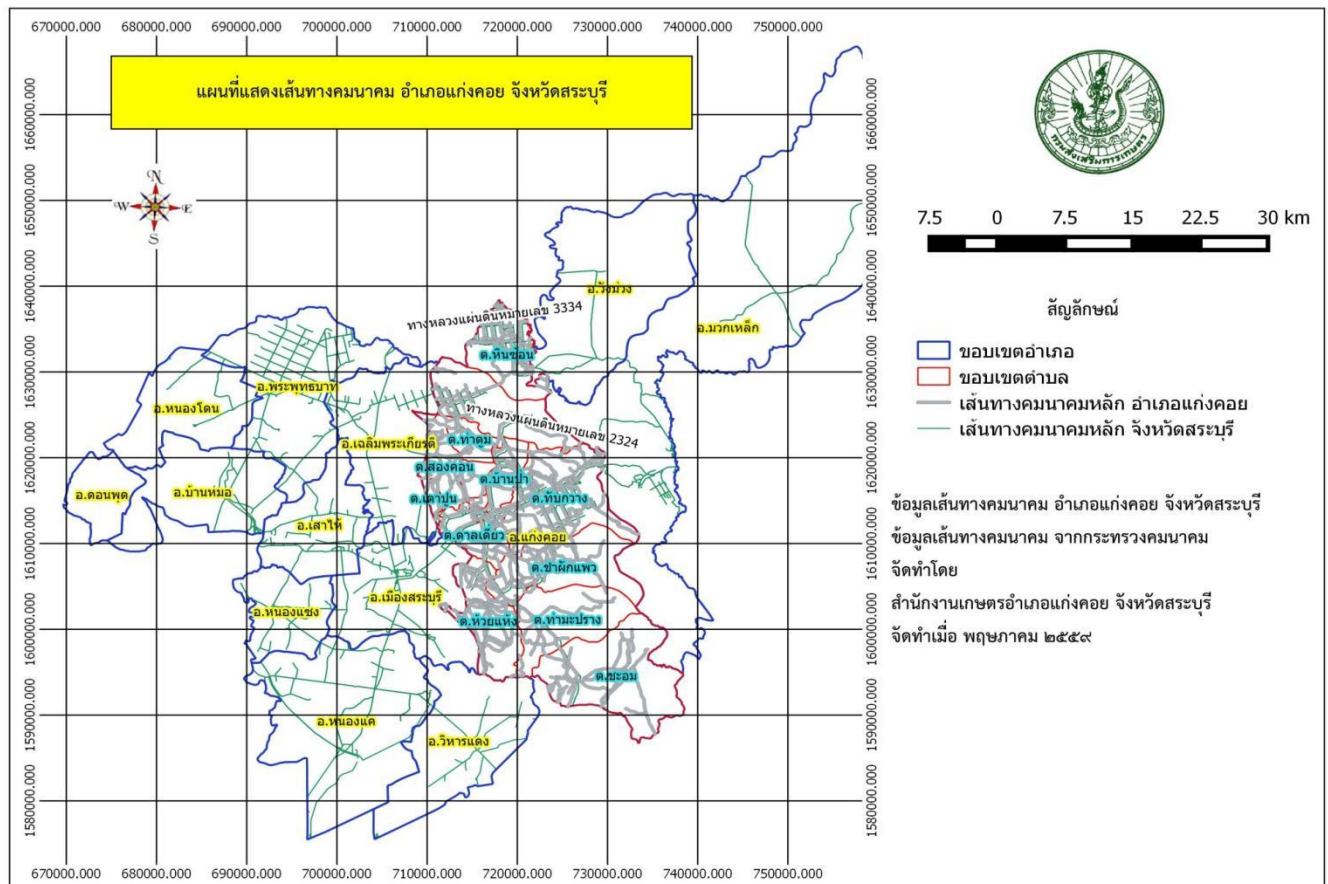
ทางรถยนต์

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านทางอำเภอแก่งคอย รวมความยาวประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ระยะทางจากอำเภอแก่งคอย-จังหวัดสระบุรี ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๒๒ (ถนนแก่งคอย-บ้านนา) ระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร
- ทางหลวงชนบทหมายเลข สป๔๐๐๔ (ถนนสายอติเรกสาร) ระยะทางประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

ทางน้ำ

มีลำน้ำป่าสักไหลผ่าน แต่ใช้เฉพาะการสัญจรไปมาในระหว่างพื้นที่ใกล้ๆ ในบางฤดูเท่านั้น การบริการทางการขนส่งสินค้าทางรถยนต์ และทางรถไฟ ส่วนใหญ่ใช้ในการขนส่งวัตถุดิบในการก่อสร้าง เช่น ปูนซีเมนต์ รองลงมาเป็นพืชไร่ และข้าวสาร ภายในอำเภอมีรถโดยสารประจำทางบริการทั่วถึงทุกตำบล เส้นทางรถไฟนับว่าเป็นการเดินทางที่สะดวก และถูกที่สุด

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา กระทรวงคมนาคม, พ.ศ. ๒๕๖๘

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอแก่งคอย เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้ ประกอบด้วยแม่น้ำป่าสัก แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และน้ำชลประทานซึ่งได้นำจากแม่น้ำป่าสักไปใช้ ทั้งเพื่อการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การอุปโภคและบริโภค

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

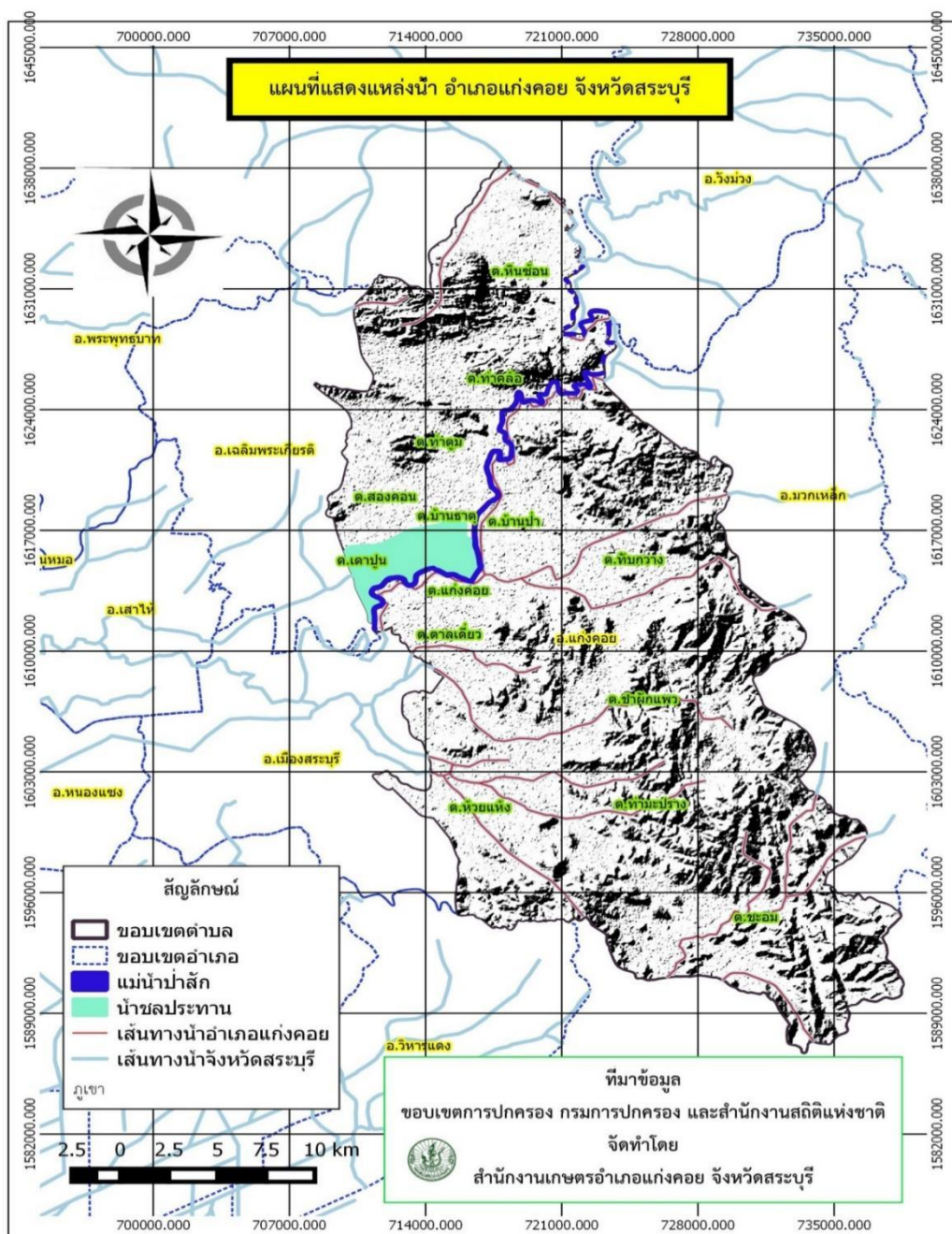
๑) แม่น้ำ ห้วย คลองที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก คลองห้วยคำใหญ่ ห้วยแห้ง มีพื้นที่แม่น้ำห้วยคลองทั้งหมดคิดเป็นพื้นที่ของลำน้ำแต่ละสายร้อยละ ๒.๓๔ ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมดและบางส่วนยังไม่ได้รับการขุดลอก สภาพปัจจุบันแหล่งน้ำส่วนใหญ่ สามารถใช้งานได้ดีมีการใช้น้ำจากแม่น้ำห้วยคลองเพื่อการเพาะปลูกฤดูฝนฤดูแล้งและเพื่อการอุปโภคบริโภค

๒) หนอง บึง ในพื้นที่มีหนองบึงที่สำคัญ ได้แก่ บึงตะโก บึงตะกุด หนองตามนต์ บึงหนองโน หนองตาน้อย หนองคลองสมเด็จหนองชะโด มีพื้นที่หนองบึงทั้งหมดคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ ๐.๐๒ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด พื้นที่บางส่วนยังไม่ได้รับการขุดลอกน้ำในฤดูฝนจะมีลักษณะขุ่นและรสจืด ในฤดูแล้งมีลักษณะใสจืดและบางแห่งไม่มีน้ำ และไม่สามารถใช้งานได้ราษฎรใช้น้ำเพื่อการเกษตรในฤดูฝนฤดูแล้ง พื้นที่ประมาณ ๑,๗๓๒ ไร่และมีครัวเรือนใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคประมาณ ๑,๒๔๔ ครัวเรือน๕.๑

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

พื้นที่ชลประทาน ๑๗๔,๕๐๐ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๑๑๕,๒๐๐ ไร่ (แยกเป็น แก่งคอย-บ้านหมอ ๘๖,๗๐๐ ไร่ และ พัฒนานิคม - แก่งคอย ๒๘,๕๐๐ ไร่) อยู่ในอันดับที่ ๒๘ และ ๖๒ ของประเทศตามลำดับจังหวัดสระบุรี

แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอแก่งคอย ประชากรมีอาชีพหลัก คือ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม และอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๘๒,๙๖๓ ไร่ (ร้อยละ ๑๖.๕๗ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่ในพื้นที่เขตชลประทาน ๑๗๔,๕๐๐ ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ ๑๑๕,๒๐๐ ไร่ (แยกเป็นแก่งคอย-บ้านหมอ ๘๖,๗๐๐ ไร่ และ พัฒนานิคม – แก่งคอย ๒๘,๕๐๐ ไร่) อยู่ในอันดับที่ ๒๘ และ ๖๒ ของประเทศตามลำดับจังหวัดสระบุรี (ที่มา: กรมชลประทาน, พ.ศ.๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอแก่งคอย ปี ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	รวม
แก่งคอย	๒,๕๓๑.๒๕	๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๘	๒.๗๓	๐.๐๐	๑๐.๗๓
ทับกวาง	๔๕,๙๒๖.๒๕	๑๘๐	๔๐.๐๐	๑๒๓.๐๐	๑๕	๑๖๙	๘๔.๕	๒,๑๕๒	๒,๗๖๓.๕
ตาลเดี่ยว	๑๙,๕๓๔.๐๐	๓,๙๐๐	๐.๐๐	๑๖๖.๗๕	๐.๐๐	๙๑	๕๘.๒๓	๒๔๒	๔,๔๕๗.๙๘
ห้วยแห้ง	๓๔,๔๗๖.๕๐	๙,๑๐๐	๐.๐๐	๑,๙๐๙.๔๙	๐.๐๐	๑๘๗	๙๗.๘๗	๑,๔๕๐	๑๒,๗๔๔.๓๖
ท่าคล้อ	๖๕,๒๗๒.๒๕	๗๖๖	๔๕๐	๕๐๐	๒๐.๐๐	๗๘๗	๕.๔๔	๗,๒๕๐	๙,๗๗๘.๔๔
หินซื่อน	๖๘,๖๖๙.๐๐	๒๐	๒๔๑๐	๑,๒๗๐.๗๑	๑๘.๗๕	๔๒	๒๓.๕๕	๘,๙๐๐	๑๒,๖๘๕.๐๑
บ้านธาตุ	๖,๘๒๐.๐๐	๑,๒๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๙	๒๐.๗๘	๔๖๓	๑,๖๙๒.๗๘
บ้านป่า	๑๙,๓๓๖.๐๐	๒๗๙.๗๕	๑๘๐	๙.๒๕	๐.๐๐	๒๙	๖.๖๘	๔๔๙	๙๕๓.๖๘
ท่าตูม	๖,๔๖๕.๒๕	๖๐๓.๐๐	๐.๐๐	๗๒.๐๐	๐.๐๐	๑๗๗	๕๑	๑,๙๐๐	๒,๘๐๓
ชะอม	๖๑,๖๖๗	๒๘๐.๐๐	๐.๐๐	๑๘๑.๐๐	๕๓๔.๐๐	๕,๒๔๒	๒๔.๖๑	๓๔๗	๖,๖๐๘.๖๑
สองคอน	๕๑,๕๒๖.๗๕	๒,๑๐๐	๐	๑๒๑.๗๕	๐.๐๐	๑,๒๕๔	๑๐	๓,๙๙๐	๗,๔๗๕.๗๕
เตาปูน	๙,๖๓๖.๐๐	๑,๖๒๐.๐๐	๐.๐๐	๑๖.๐๐	๐.๐๐	๖๖	๑๒.๙	๑,๐๓๓	๒,๗๔๗.๕๙
ข้าฝักแพว	๔๕,๙๒๖.๐๐	๒,๑๗๐.๐๐	๐.๐๐	๗๘๕.๕๙	๒๗๐.๐๐	๒๖๗	๘๐	๑,๔๐๒	๔,๙๗๔.๕๙
ท่ามะปราง	๖๒,๙๔๐.๐๐	๑,๑๐๐.๐๐	๑๓๐	๑,๐๐๐.๗๕	๑๗๔.๒๕	๔๕๒	๗๕	๑,๕๕๙	๔,๔๙๑
พื้นที่รวม	๕๐๐,๗๒๖.๒๕	๒๓.๓๑๙	๓,๒๑๐	๖๐๔๙.๘๐	๑,๐๓๒	๘,๗๘๐	๕๕๓	๓๑,๑๓๗.๐๐	๕๐,๗๘๕.๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
แก่งคอย	๖	๕๙				๓๓๔	๒๕		
ทับกวาง	๔๑๗	๒,๓๕๙	๘๗๔	๔๙๙	๒,๕๗๐	๑,๙๔๖,๓๒๓	๑,๔๑๘	๔๒๖	๖๘๙
ตาลเดี่ยว	๑๘๘	๑,๓๖๔		๘๔	๑,๐๒๓	๑๓๙,๐๕๔	๓๖๐	๑๖๓	๗
ห้วยแห้ง	๓๗๔	๘๒๓	๕	๑,๖๙๔	๑,๖๐๔	๑๐๙,๑๙๕	๑,๑๑๕	๒๓๘	๖๙
ท่าคล้อ	๑๙๗	๘๙๒	๐	๕	๗๐๙	๒,๑๖๑,๑๓๒	๑,๓๕๐	๑๕๑	๓๕
หินซื่อน	๒๑๖	๖๒๙	๑,๗๑๒	๕	๑๓๕	๘,๐๖๓	๗๖๓	๑๓๐	๐
บ้านธาตุ	๗๙	๑๖๗	๐	๐	๐	๑๒๙,๗๘๓	๑๙๐	๐	๐
บ้านป่า	๑๑๖	๑,๕๑๘	๒๐๑	๑๕๙	๕	๕,๙๙๐	๓๘๘	๔๔๓	๓๙๒
ท่าตูม	๑๐๑	๔๗๗	๐	๐	๖	๙๙๔,๕๑๕	๘๘	๐	๐
ชะอม	๒๗๗	๒๓๑	๐	๑,๖๗๙	๕๕	๑,๐๔๓,๗๙๘	๖,๖๘๘	๓๕	๐
สองคอน	๒๐๔	๒,๐๓๑	๐	๐	๒๒,๗๐๓	๖๐๗,๒๓๙	๔๕๐	๑๗๗	๑๕๐
เตาปูน	๑๓๖	๕๐๓	๐	๔๔	๒๖	๑,๑๑๑,๗๒๙	๔๕๖	๔๔	๐
ชำผักแพว	๒๒๓	๒๔๙	๑๓๙	๒๘๗	๑๐๖	๑,๒๗๔,๔๗๕	๔๑,๐๓๓	๑๐๓	๐
ท่ามะปราง	๑๑๑	๑๑๔	๐	๒๖๑	๐	๒๘๙,๐๖๒	๗๔๔	๗๑	๐
รวมทั้งหมด	๒,๖๔๕	๑๑,๔๑๖	๒,๙๓๑	๔,๗๑๗	๒๘,๙๔๒	๙,๘๒๐,๖๙๒	๕๕,๐๖๘	๑,๙๘๑	๑,๓๔๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแก่งคอย, พ.ศ.๒๕๖๘

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....๑๐.....จำนวน คือ

๑. ชื่อฟาร์ม รุ่งอรุณฟาร์ม ที่ตั้ง ๓๒ ถ.มิตรภาพ ต.แก่งคอย อ.แก่งคอย
๒. ชื่อฟาร์ม แก่งคอยฟาร์ม EGG SHOP ที่ตั้ง ๗๐ หมู่ ๓ ต.ตาลเดี่ยว อ.แก่งคอย
๓. ชื่อฟาร์ม ฟาร์มไก่พันธุ์ พีพี แก่งคอย ที่ตั้ง ๒๐๐/๒ หมู่ ๒ ต.ท่ามะปราง อ.แก่งคอย
๔. ชื่อฟาร์ม บริษัท แหลมทองฟาร์ม ที่ตั้ง ต.บ้านธาตุ อ.แก่งคอย
๕. ชื่อฟาร์ม ฟาร์มไก่ป๋วยพันธุ์ ที่ตั้ง ต.ห้วยแห้ง อ.แก่งคอย
๖. ชื่อฟาร์ม ชัยมงคลฟาร์ม ไก่เนื้อ ที่ตั้ง ๒๙/๒ หมู่ ๓ ต.ท่ามะปราง อ.แก่งคอย
๗. ชื่อฟาร์ม ฟาร์มบ้านธาตุ ที่ตั้ง ต.บ้านธาตุ อ.แก่งคอย
๘. ชื่อฟาร์ม ฟาร์มจิตติมา ที่ตั้ง ต.ท่าคล้อ อ.แก่งคอย
๙. ชื่อฟาร์ม K Farm Thap Kwang ที่ตั้ง ต.ทับกวาง อ.แก่งคอย
๑๐. ชื่อฟาร์ม ฟาร์มป่าไผ่ ที่ตั้ง ๕๒ ม.๕ ต.ชำผักแพว อ.แก่งคอย

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง
แก่งคอย	๑	๐.๐๖๒๕
ทับกวาง	๒	๑.๒๔๐๐
तालเดี่ยว	๑๒	๘.๗๕๕๐
ห้วยแห้ง	๗๘	๕๗.๑๓๒๕
ท่าคล้อ	๒๐	๒๓.๘๗๘๔
หินซ้อน	๓๙	๕๘.๙๙๕๐
บ้านธาตุ	๗	๘.๖๒๓๐
บ้านป่า	๔๒	๒๗.๕๖๗๕
ท่าตูม	๓	๔.๘๐๐
ชะอม	๑๑๕	๖๒.๕๖๐๐
สองคอน	๑๕	๓๘.๑๒๒๕
เตาปูน	๑๙	๕๙.๓๕๕๐
ชำผักแพว	๔๕	๔๐.๙๐๐๐
ท่ามะปราง	๓๔	๓๒.๑๔๐๐
รวมทั้งหมด	๔๓๔	๔๒๔.๑๓๑๔

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

อำเภอแก่งคอย ส่วนใหญ่เกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ ปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียนและปลาตะเพียน

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่ากับ ๙๐๑,๖๗๙ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) มีมูลค่า เท่ากับ ๘๘๓,๙๙๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๗,๖๘๘ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑.๙๖

๖.๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๒๘๔,๔๐๘ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๒๗๘,๕๙๔ บาท จำนวน ๕,๘๑๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๔

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสระบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ภาคการเกษตร	๖๔,๖๑๔	๖๕,๐๔๐	๕๒,๒๑๒	๕๒,๙๖๖	๖๒,๘๙๓
ภาคบริการ	๒๙๒,๓๓๐	๒๙๘,๒๔๙	๒๙๒,๑๓๓	๒๙๘,๘๕๕	๓๐๖,๑๑๖
ภาคอุตสาหกรรม	๘๐๙,๑๖๖	๘๐๔,๗๖๘	๗๘๔,๑๙๔	๘๓๑,๐๒๖	๘๓๘,๗๘๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๘๗๖,๑๑๐	๘๖๗,๐๕๗	๘๒๘,๕๓๙	๘๘๓,๘๔๗	๙๐๑,๖๗๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด/หัว (บาท)	๒๗๕,๐๔๙	๒๗๓,๘๕๑	๒๖๓,๔๓๘	๒๗๘,๕๙๔	๒๘๔,๔๐๘
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๓,๑๗๗	๓,๑๗๖	๓,๑๗๕	๓,๑๗๓	๓,๑๗๐

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนเกษตรกร ๒๙,๓๐๓ บาท หรือ ๓๕๑,๖๓๖ บาท/ปี

ตารางที่ ๑๑ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖

สระบุรี	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
	๒๑,๙๔๗.๔๑	๒๗,๑๑๔.๑๐	๓๒,๘๓๓.๖๐	๒๙,๔๑๓.๔๐	๓๕,๓๗๘.๔๙	๓๐,๕๓๒.๓๔	๒๘,๔๕๔	๒๙,๕๐๒	๒๙,๓๐๓

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนเกษตรกร ๒๓,๖๙๕ บาท หรือ ๒๘๔,๓๔๐ บาท/ปี

ตารางที่ ๑๒ รายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖

สระบุรี	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖
	๒๒,๘๑๑.๑๖	๒๓,๐๑๗.๑๐	๒๓,๙๖๔.๓๔	๒๖,๖๓๕.๑๐	๒๗,๕๘๑.๓๘	๒๖,๐๐๗.๑๒	๒๖,๐๔๕.๔๐	๒๒๓๒๓	๒๒๓๗๒	๒๓๖๙๕

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

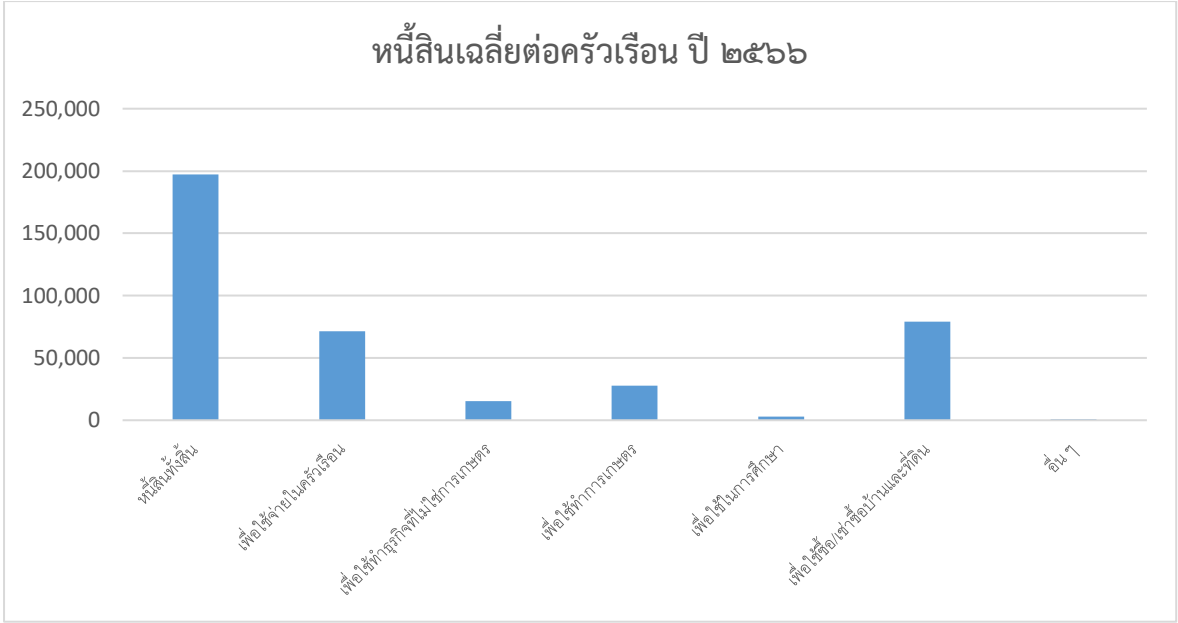
๓) สินเชื่อและภาระหนี้สินของเกษตรกร

ตารางที่ ๑๓ หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖

สระบุรี	วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	ปี ๒๕๔๕	ปี ๒๕๔๗	ปี ๒๕๔๙	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๖
	หนี้สินทั้งสิ้น	๗๔,๑๐๐.๖๕	๙๙,๘๘๒.๘๙	๑๑๑,๑๑๑.๐๐	๑๒๐,๑๙๔.๐๐	๑๔๘,๗๔๓.๐๐	๑๔๒,๕๐๓.๙๐	๒๔๘,๗๔๑.๒๐	๑๙๗,๖๙๕.๕๐	๒๘๖,๔๕๙.๙๒	๒๔๕,๑๗๖.๑๖	๑๙๗,๒๕๕
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๕๑,๔๙๖.๕๒	๓๓,๙๖๓.๓๔	๒๙,๑๒๕.๐๐	๕๒,๒๓๒.๐๐	๔๔,๕๗๐.๐๐	๖๗,๔๐๓.๙๐	๙๙,๐๗๙.๐๐	๙๔,๖๐๖.๒๐	๘๐,๗๑๕.๑๕	๑๐๑,๕๙๓.๖๔	๗๑,๒๕๐
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	๑๕,๕๓๐.๕๐	๒๙,๓๘๐.๐๒	๑๔,๓๔๙.๐๐	๓๔,๕๗๙.๐๐	๓๓,๙๙๑.๐๐	๑๑,๖๑๓.๐๐	๒๙,๘๓๕.๘๐	๑๓,๒๙๕.๐๐	๓๓,๑๗๓.๐๔	๓๖,๘๕๖.๒๑	๑๕,๒๗๖
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	๗,๐๓๑.๐๒	๑๕,๐๙๓.๔๑	๘,๑๖๒.๐๐	๓,๔๘๓.๐๐	๒๐,๙๗๘.๐๐	๑๘,๗๕๘.๗๐	๒๒,๖๒๗.๙๐	๑๕,๘๙๕.๒๐	๓๗,๕๑๖.๐๔	๒๔,๙๑๖.๒๘	๒๗,๙๖๓
	เพื่อใช้ในการศึกษา	-	-	๒,๑๕๓.๐๐	๙๗๒.๐๐	๑,๔๖๙.๐๐	๑,๒๑๕.๕๐	๑,๔๔๑.๔๐	๒,๒๙๖.๔๐	๑,๘๕๗.๙๒	๗๖๔.๘๓	๒,๘๒๕
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	-	๒๐,๑๖๖.๘๕	๕๗,๐๐๐.๐๐	๒๗,๐๒๗.๐๐	๔๗,๕๕๑.๐๐	๔๓,๕๑๒.๙๐	๙๕,๗๕๗.๑๐	๗๑,๖๐๒.๗๐	๑๓๒,๕๓๖.๒๔	๘๑,๐๔๕.๒๑	๗๙,๑๔๐
	อื่น ๆ	๔๒.๕๘	๑,๒๗๙.๒๖	๓๒๒.๐๐	๑,๙๐๒.๐๐	๑๘๔.๐๐	-	-	-	๖๖๐.๙๓	-	๗๓๑

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กราฟแสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๑ กราฟแสดงหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ปี ๒๕๖๖ จังหวัดสระบุรี
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, พ.ศ. ๒๕๖๖

๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

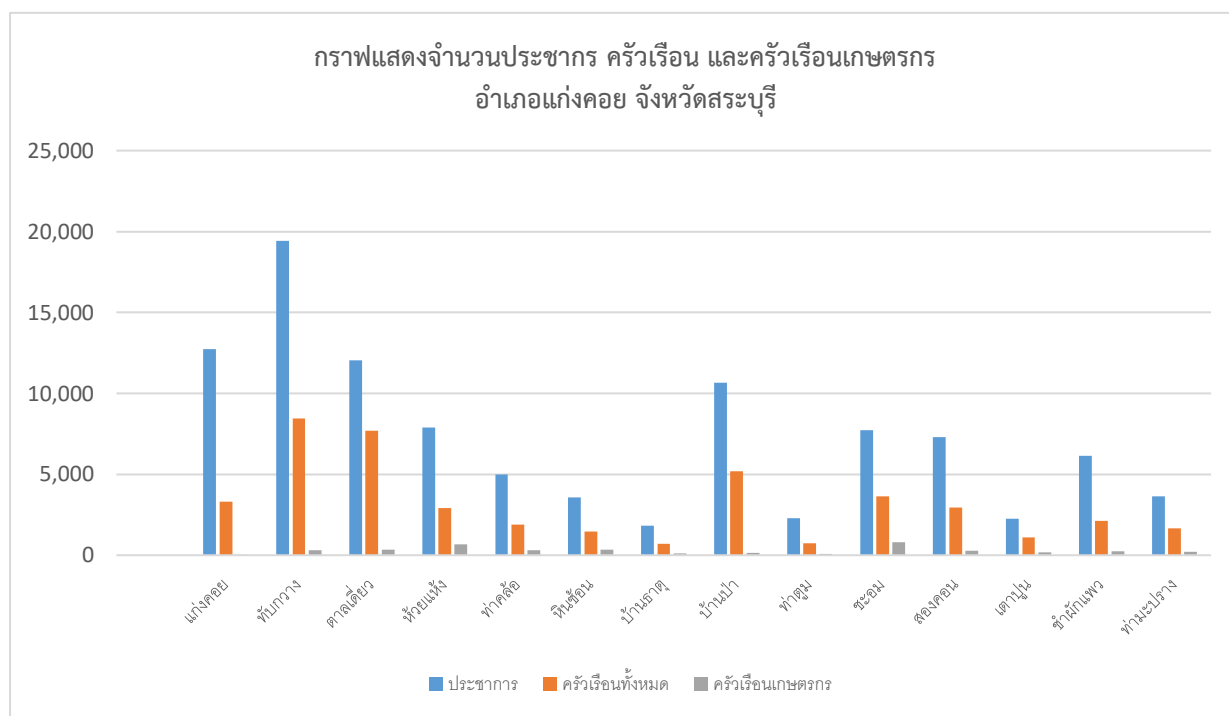
อำเภอแก่งคอย มีประชากรทั้งสิ้น ๑๐๑,๔๙๕ คน จำนวนครัวเรือน ๕๐,๙๗๕ ครัวเรือน แบ่งเป็น ชาย ๕๐,๐๑๐ คน หญิง ๕๑,๔๘๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนา พระพุทธศาสนา มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนประชากรในอำเภอแก่งคอย

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑.	แก่งคอย	๖,๔๑๓	๘	๔,๙๑๕	๕,๓๕๑	๑๐,๒๖๖
๒.	ทับกวาง	๑๐,๖๔๖	๑๙๖	๑๐,๒๖๐	๑๐,๒๘๖	๒๐,๕๔๖
๓.	ตาลเดี่ยว	๗,๙๓๒	๑๙๓	๕,๘๙๑	๖,๑๗๓	๑๒,๐๖๔
๔.	ห้วยแห้ง	๓,๐๘๐	๖๑๘	๓,๙๑๙	๔,๐๑๕	๗,๙๓๔
๕.	ท่าคล้อ	๒,๐๒๑	๒๐๕	๒,๕๑๑	๒,๔๙๑	๕,๐๐๒
๖.	หินซ้อน	๑,๕๘๗	๒๕๔	๑,๗๕๑	๑,๘๓๗	๓,๕๘๘
๗.	บ้านธาตุ	๗๗๒	๙๕	๘๖๑	๙๔๓	๑,๘๐๔
๘.	บ้านป่า	๕,๓๕๗	๓๓	๕,๒๔๑	๕,๔๑๕	๑๐,๖๕๖
๙.	ท่าตูม	๗๕๘	๗๔	๑,๒๐๖	๑,๑๔๓	๒,๓๔๙
๑๐.	ชะอม	๓,๙๙๓	๕๙๒	๓,๘๕๖	๓,๙๓๗	๗,๗๙๓
๑๑.	สองคอน	๓,๒๙๑	๒๔๑	๓,๗๓๐	๓,๗๙๖	๗,๕๒๖
๑๒.	เตาปูน	๑,๑๖๗	๑๗๗	๑,๐๙๕	๑,๑๗๔	๒,๒๖๙
๑๓.	ข้าฝักแพว	๒,๒๑๐	๑๙๙	๒,๙๙๗	๓,๐๙๓	๖,๐๙๐
๑๔.	ท่ามะปราง	๑,๗๔๘	๒๗๖	๑,๗๗๗	๑,๘๓๑	๓,๖๐๘
รวม		๕๐,๙๗๕	๓,๐๖๙	๕๐,๐๑๐	๕๑,๔๘๕	๑๐๑,๔๙๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟแสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖.๔ การศึกษา

อำเภอแก่งคอย มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๕๒ แห่ง แยกออกเป็น

- โรงเรียนระดับชั้นอนุบาล ประถมศึกษาและขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ จำนวน ๓๙ โรงเรียน
- โรงเรียนระดับชั้นอนุบาล ประถมศึกษา ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๕ โรงเรียน
- โรงเรียนระดับชั้นอนุบาล ประถมศึกษา ในสังกัด สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ โรงเรียน
- โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ จำนวน ๓ โรงเรียน

แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล และประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จำนวน ๓๙ แห่ง คือ

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	ที่อยู่					
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัส ปณ.	โทรศัพท์
1	ชุมชนวัดบำรุงธรรม	10	ชะอม	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3671-4583
2	วัดกะเหรี่ยงคอม้า	3	ชะอม	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3634-0131
3	วัดบึงไม้	5	ชะอม	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3634-0101
4	วัดสุนทริกาวาส	6	ชำผักแพว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7478
5	วัดโคกกรุง	2	ชำผักแพว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7581
6	วัดชำผักแพว	3	ชำผักแพว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7575
7	วัดบ้านดง	1	ชำผักแพว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7574
8	บ้านโคกสะอาด	8	ตาลเดี่ยว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3624-5188
9	วัดนาบุญ	10	ตาลเดี่ยว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3625-1473
10	วัดตาลเดี่ยว	2	ตาลเดี่ยว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3624-5612
11	วัดขอนแก่น	7	ตาลเดี่ยว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3624-5611
12	วัดเตาปูน	6	เตาปูน	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3636-1327
13	นิคมทับทิมสงเคราะห์ 2	6	ทับทิม	แก่งคอย	สระบุรี	18260	0-3635-7462
14	บ้านชัยบอน	5	ทับทิม	แก่งคอย	สระบุรี	18120	0-3635-7459
15	บ้านหนองผักนึ่ง	7	ทับทิม	แก่งคอย	สระบุรี	18260	0-3635-7460
16	วัดป่าไผ่	8	ทับทิม	แก่งคอย	สระบุรี	18260	0-3635-7458
17	ชุมชนนิคมทับทิมสงเคราะห์ 1	3	ทับทิม	แก่งคอย	สระบุรี	18260	0-3635-7461
18	อนุบาลทับทิม	9	ทับทิม	แก่งคอย	สระบุรี	1826	0-3635-7391
19	วัดท่าคล้อ	10	ท่าคล้อ	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3625-3237
20	วัดถ้ำเต่า	7	ท่าคล้อ	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3625-8632
21	วัดหาดสองแคว (สมบูรณวิทยาคาร)	4	ท่าคล้อ	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3630-6018
22	วัดท่าสี่โพธิ์เหนือ	1	ท่าตูม	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7288
23	วัดโป่งมงคล	3	ท่ามะพร้าว	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-8830

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	ที่อยู่					
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัส ปณ.	โทรศัพท์
24	วัดโป่งก้อนเส้า	5	ท่ามะปราง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3622-6142
25	วัดท่ามะปราง	1	ท่ามะปราง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7450
26	วัดบ้านธาตุใต้ (สนธิไชยวิทยาคาร)	1	บ้านธาตุ	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3624-1349
27	บ้านป่าวังกวาง	1	บ้านป่า	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3630-6020
28	บ้านช่อง	8	บ้านป่า	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3626-2330
29	วัดบ่อไทรก	11	สองคอน	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3634-0102
30	วัดพระพุทธบาทน้อยมิตรภาพที่ 69	10	สองคอน	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3624-6951
31	วัดสองคอนกลาง	4	สองคอน	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3624-5613
32	บ้านหนองสองห้อง	6	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7530
33	วัดเขาลาควนาราม"พิพัฒน์ศิริเขต"	4	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7597
34	วัดบุรึการาม	10	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7588
35	วัดหนองน้ำเขียว (วันดาคุณอุบลัมภ์)	8	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7598
36	วัดห้วยคควาราวาส	11	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7596
37	วัดศรัทธาเรืองศรี	7	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7587
38	บ้านผึ่งสามัคคี	8	หินซ้อน	แก่งคอย	สระบุรี	18110	-
39	บ้านหินซ้อน	1	หินซ้อน	แก่งคอย	สระบุรี	18110	0-3623-7518

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๕ แห่ง คือ

- ๒.๑ โรงเรียนจินต๊ะแก่งคอย
- ๒.๒ โรงเรียนนานาชาติแคลิฟอร์เนีย
- ๒.๓ โรงเรียนไพฑูรย์วิทยา
- ๒.๔ โรงเรียนสมถวิล สระบุรี
- ๒.๕ โรงเรียนแสงวิทยา

๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๕ แห่ง คือ

- ๓.๑. โรงเรียนเทศบาลทับกวาง ๑ สมุทรพร้อม
- ๓.๒ โรงเรียนเทศบาลทับกวาง ๒ (จิตรประไพชาเลต์)
- ๓.๓ โรงเรียนเทศบาลบ้านม่วง
- ๓.๔ โรงเรียนเทศบาลพัฒนา
- ๓.๕ โรงเรียนเทศบาลวัดแก่งคอย

๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ จำนวน ๓ แห่ง

- ๔.๑ โรงเรียนแก่งคอย
- ๔.๒ โรงเรียนสองคอนวิทยาคม
- ๔.๓ โรงเรียนบ้านท่ามะปรางวิทยา

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลแก่งคอย ขนาด ๑๕๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๒๓ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๑๙ แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๑ แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๓๗ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ ๓ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๑๘ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๕ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๙ คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๘๑ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๑๗๑ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๒,๐๒๑ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนพื้นที่อำเภอส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

วัฒนธรรมท้องถิ่นอำเภอแก่งคอย ประเพณีวัฒนธรรมลาวเวียง ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ประเพณีบวชสามเณรภาคฤดูร้อน ประเพณีกวนข้าวทิพย์

ประเพณีสำคัญของอำเภอแก่งคอยที่จัดขึ้นทุกปี สำหรับกิจกรรมที่ย้อนรอยประวัติศาสตร์ ในช่วงสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพาหรือ สงครามโลกครั้งที่ ๒ กับงานประจำปีเมืองแก่งคอยย้อนรอยสงครามโลก ประจำปีในทุกปี ของช่วงเดือนเมษายน ได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงประชาชน ให้ความสนใจ ในส่วนของการแสดงดนตรีและศิลปวัฒนธรรม แสง สี เสียงและสื่อผสม อันเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ “เมืองแก่งคอยย้อนรอยสงครามโลกครั้งที่ ๒” ซึ่งเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงความรุ่งเรือง ความรัก ความพลัดพราก ความเศร้าโศก ซึ่งกลายเป็นโศกนาฏกรรมของชาวแก่งคอยในช่วงสงครามโลก ก็มีประชาชนจำนวนมากแห่เข้าชม งานอย่างล้นหลาม เป็นนิมิตหมายอันดี ที่จะสืบสานประวัติศาสตร์ อนุรักษ์วัฒนธรรม และส่งเสริมการท่องเที่ยว อำเภอแก่งคอย ให้แพร่หลาย ให้คนรุ่นหลังได้ตระหนักรู้

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

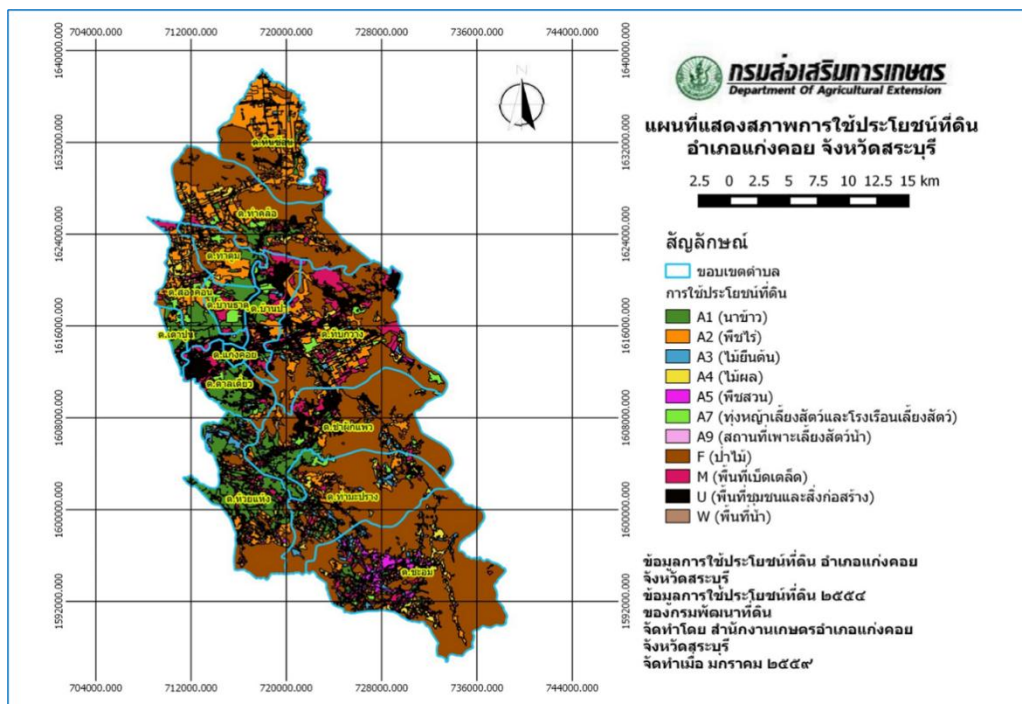
อำเภอแก่งคอย มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า จำนวน ๓๙๑,๘๗๙ ไร่ ร้อยละ ๕๘.๘๖ รองลงมาคือ พืชไร่ จำนวน ๘๑,๓๙๐ ไร่ ร้อยละ ๑๒.๒๓ , ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๖๘,๐๘๔ ไร่ ร้อยละ ๑๐.๒๓, พื้นที่นา จำนวน ๖๕,๔๘๓ ไร่ ร้อยละ ๙.๘๔, พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๔๒,๔๓๒ ไร่ ร้อยละ ๖.๓๗, ไม้ผล จำนวน ๑๘,๑๕๓ ไร่ ร้อยละ ๒.๗๓, พื้นที่เบ็ดเตล็ด จำนวน ๑๑,๗๕๖ ไร่ ร้อยละ ๑.๗๖, ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๐,๖๐๕ ไร่ ร้อยละ ๑.๖๐, พืชสวน จำนวน ๔,๙๓๓ ไร่ ร้อยละ ๐.๗๔, พื้นที่น้ำ จำนวน ๔,๐๔๖ ไร่ ร้อยละ ๐.๖๑, พื้นที่ลุ่ม จำนวน ๔,๐๐๒ ไร่ ร้อยละ ๐.๖๐ และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๕๐๑ ไร่ ร้อยละ ๐.๐๘ ตามลำดับ

ที่มา : ข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๕

ตารางที่ ๑๕ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

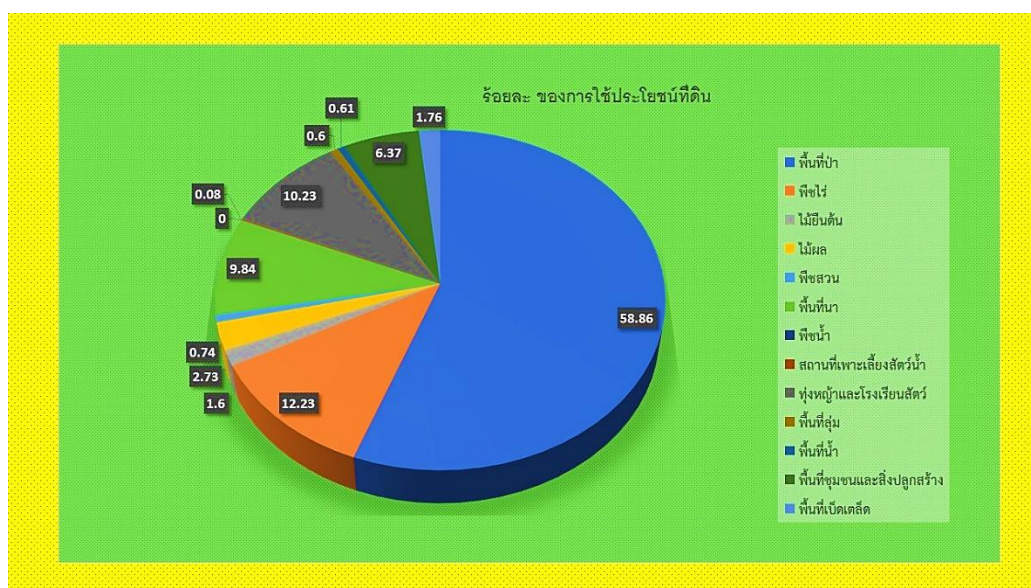
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๓๙๑,๘๗๙	๕๘.๘๖
พืชไร่	๘๑,๓๙๐	๑๒.๒๓
ไม้ยืนต้น	๑๐,๖๐๕	๑.๖๐
ไม้ผล	๑๘,๑๕๓	๒.๗๓
พืชสวน	๔,๙๓๓	๐.๗๔
พื้นที่นา	๖๕,๔๘๓	๙.๘๔
พื้นที่น้ำ	๐	๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕๐๑	๐.๐๘
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๖๘,๐๘๔	๑๐.๒๓
พื้นที่ลุ่ม	๔,๐๐๒	๐.๖๐
พื้นที่น้ำ	๔,๐๔๖	๐.๖๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๒,๔๓๒	๖.๓๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๑,๗๕๖	๑.๗๖
รวม	๖๖๕,๘๕๒	๑๐๐

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

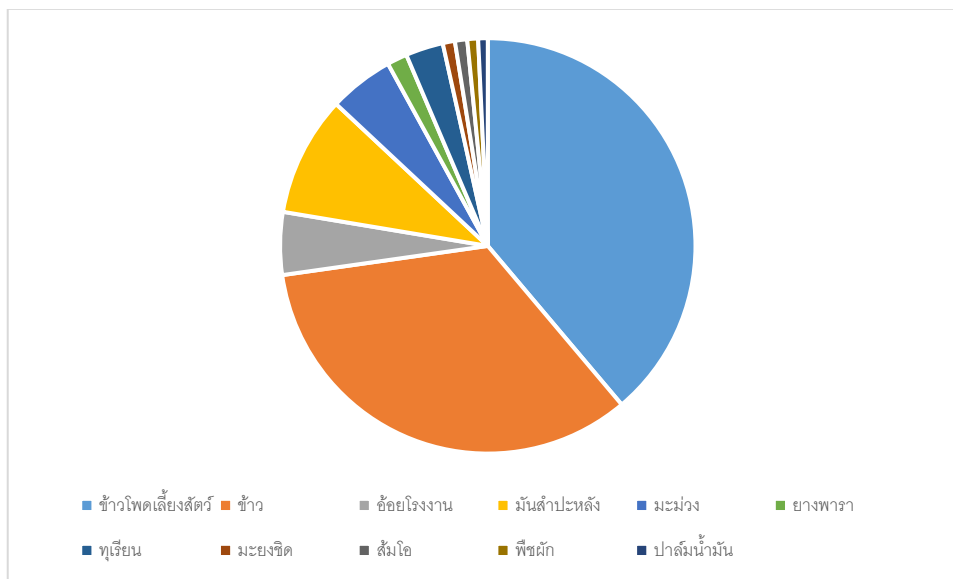
อำเภอแก่งคอย พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๓๑,๑๓๗.๐๐ ไร่ รองลงมา คือ ข้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๓,๓๑๙ ไร่, มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖,๑๕๕.๒๙ ไร่, มะม่วง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓,๓๒๖.๙๔ ไร่, อ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓,๒๑๐ ไร่, ทูเรียน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑,๙๒๙.๘๑ ไร่, ยางพารา มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑,๐๓๒ ไร่, ส้มโอ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๒๘.๖๑ ไร่, มะยงชิด มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๒๓.๑๗ ไร่, , พืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๕๓ไร่ และปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๔๙๐.๐๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี											
		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	มะม่วง	ยางพารา	ทุเรียน	มะยงชิด	ส้มโอ	พืชผัก	ปาล์มน้ำมัน	รวมทั้งหมด
แก่งคอย	๒,๕๓๑.๒๕	๐	๐	๐	๐	๗	๐	๐.๒๕	๐.๐๘	๐.๑๓	๒.๗๓	๐	๑๐.๑๙
ทับกวาง	๔๕,๙๒๖.๒๕	๒,๐๑๑.๓๘	๑๓๖.๐๐	๔๐	๑๒๓	๗๒.๒๘	๑๕	๑๕.๕	๐.๓๘	๐	๘๔.๕	๑๕	๒,๕๑๓.๐๔
ตาลเดี่ยว	๑๙,๕๓๔.๐๐	๒๑๘.๒๕	๓,๗๙๐.๐๐	๐	๑๖๖.๗๕	๒๙	๐	๔.๑๕	๐.๘	๑	๕๘.๒๓	๐	๔,๒๖๘.๑๘
ห้วยแห้ง	๓๔,๔๗๖.๕๐	๑,๐๖๐.๙๙	๘,๗๐๒.๐๐	๐	๑๙๐๘.๔๙	๗๘.๙๕	๐	๓๐.๒๕	๔	๑๐.๑๕	๙๗.๘๓	๓๐	๑๑,๕๒๒.๖๖
ท่าคล้อ	๖๕,๒๗๒.๒๕	๖,๐๗๖.๙๙	๗๓๐.๐๐	๔๕๐	๕๐๐	๗๖๐	๒๐	๑๑	๑.๒๕	๐.๐๓	๕.๔๔	๒๑๖.๕	๘,๗๗๑.๒๑
หินซ้อน	๖๘,๖๖๙.๐๐	๗,๒๑๑.๐๑	๒๐.๐๐	๒๔๑๐	๑๒๗๐.๗๑	๓๒	๑๘.๗๕	๐.๒๕	๐.๑๓	๐	๒๓.๕๕	๒๙.๗๕	๑๑,๐๑๖.๑๕
บ้านธาตุ	๖,๘๒๐.๐๐	๓๒๓	๑,๒๐๐.๐๐	๐	๐	๔.๘๘	๐	๐	๐	๐	๒๐.๗๘	๐	๑,๕๔๘.๖๖
บ้านป่า	๑๙,๓๓๖.๐๐	๒๖๒.๕๐	๓๑๐.๗๕	๑๘๐	๙.๒๕	๒๔.๒๕	๐	๐	๐	๐	๖.๖๘	๐	๗๙๓.๔๓
ท่าตูม	๖,๔๖๕.๒๕	๑,๒๔๗.๐๙	๕๐๔.๐๐	๐	๗๒	๑๗๕	๐	๐	๐	๐	๕๑	๒๑.๒๕	๒,๐๗๐.๓๔
ชะอม	๖๑,๖๖๗	๒๔๗.๒๓	๒๙๐.๐๐	๐	๑๘๑	๔๗๕	๕๓๔	๑,๗๘๕.๐๐	๖๐๐	๕๙๕	๒๔.๖๑	๕๗	๔,๗๘๘.๘๔
สองคอน	๕๑,๕๒๖.๗๕	๓,๔๗๘.๗๔	๑,๖๗๗.๐๐	๐	๑๒๑.๗๕	๑,๒๔๕	๐	๐	๐	๐	๑๐	๒๕.๒๕	๖,๕๕๗.๗๔
เตาปูน	๙,๖๓๖.๐๐	๗๓๐.๗๕	๑,๖๖๖.๐๐	๐	๑๖	๓๐.๑๓	๐	๐.๒๘	๐	๑.๓	๑๒.๙	๐	๒,๔๕๗.๓๖
ข้าฝักแพว	๔๕,๙๒๖.๐๐	๑,๑๔๓.๐๕	๒,๒๑๔.๐๐	๐	๗๘๕.๕๙	๒๒๔	๒๗๐	๒๑	๐	๐.๕	๘๐	๔๕.๓๔	๔,๗๘๓.๔๘
ท่ามะปราง	๖๒,๙๔๐.๐๐	๑,๕๗๙.๕๐	๑,๑๐๐.๐๐	๑๓๐	๑๐๐๐.๗๕	๑๖๙.๔๕	๑๗๔.๒๕	๖๒.๑๓	๑๖.๕๓	๒๐.๕	๗๕	๕๐	๔,๓๗๘.๑๑
รวม	๕๐๐,๗๒๖.๒๕	๒๕,๕๘๙.๘๙	๒๒๓๓๙.๗๕	๓,๒๑๐	๖,๑๕๕.๒๙	๓,๓๒๖.๙๔	๑,๐๓๒	๑,๙๒๙.๘๑	๖๒๓.๑๗	๖๒๘.๖๑	๕๕๓	๔๙๐.๐๙	๖๕,๘๗๙.๓๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย , พ.ศ.๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๖

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอแก่งคอย มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๗ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง
			ตำบล
๑.	กรอบรูปวิทยาศาสตร์เรซิน	กรอบรูปวิทยาศาสตร์เรซิน	ตาลเดี่ยว
๒.	กระถางดอกทานตะวัน	กระถางดอกทานตะวัน	ตำบลท่าตูม
๓.	กระเป๋াপาгруด กระเป๋াপาгруดบาติก ทำจากผ้าฝ้ายสีลาย สัตว์บก	กระเป๋াপาгруด กระเป๋াপาгруดบาติก ทำจากผ้าฝ้ายสีลาย สัตว์บก	ตำบลทับกวาง
๔.	กล้วยฉาบ	กล้วยฉาบ	ตำบลห้วยแห้ง
๕.	การบูร	การบูร	ตำบลท่าตูม
๖.	ขนมทองม้วนสมุนไพร	ขนมทองม้วนสมุนไพร	ตำบลบ้านป่า
๗.	ขนมเทียนแก้ว	ขนมเทียนแก้ว	ตำบลท่าตูม
๘.	ขนมปั้นขลิบ ขนม ของว่าง มี ๒ ไล่ คือ ไล่หมู ไล่สับปะรด	ขนมปั้นขลิบ ขนม ของว่าง มี ๒ ไล่ คือ ไล่หมู ไล่สับปะรด	ตำบลตาลเดี่ยว
๙.	เข็มขัดกะลาลายไทย	เข็มขัดกะลาลายไทย	ตำบลทับกวาง
๑๐.	ครองแครง	ครองแครง	ตำบลทับกวาง
๑๑.	ครีมเนยผสมสมุนไพร	ครีมเนยผสมสมุนไพรดอกอัญชัญ กับมะกรูด และครีมเนยผสมสมุนไพรหางจระเข้ กับมะกรูด	ตำบลท่าตูม
๑๒.	ครีมเนยผสมสมุนไพร	ครีมเนยผสมสมุนไพร ประคำดีควาย	ตำบลท่าตูม
๑๓.	ครีมอาบน้ำสมุนไพรเข้มข้น และมะขาม	ครีมอาบน้ำสมุนไพรเข้มข้น และมะขาม	ตำบลท่าตูม
๑๔.	ครีมอาบน้ำสมุนไพร ครีมอาบน้ำดอกทานตะวัน	ครีมอาบน้ำสมุนไพร ครีมอาบน้ำดอกทานตะวัน	ตำบลท่าตูม
๑๕.	คุกกี้	คุกกี้	ตำบลตาลเดี่ยว
๑๖.	เครื่องดัดยาอบแห้ง เครื่องดัดยาอบแห้งชนิดของ	เครื่องดัดยาอบแห้ง เครื่องดัดยาอบแห้งชนิดของ	ตำบลเตาปูน
๑๗.	แคบหมู	แคบหมู	ตำบลตาลเดี่ยว

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งคอย, พ.ศ.๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๘ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘
เครื่องดื่ม	๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๔
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๔
รวม	๑๗

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอแก่งคอย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองผักบุ้ง	๔๕/๑	๙	ทับกวาง	๗	นาง สมใจ มีเจตนา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแผ่นดินทอง	๘	๕	ทับกวาง	๑๕	นาง วิไล เชียงศรี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่า	๓๖	๘	บ้านป่า	๒๕	นาง จำเนียร โกจันทิก
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรทำไร่นาฮ่อน	๙๑	๖	หินซ้อ	๔๒	นาย สันติ เอี่ยมสุดใจ
วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มมาบโสม	๑๖	๔	ชะอม	๘	นางสาว สมจิตร ตะเคียนงาม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มชุมชนหลวงไกร หมู่ ๓	๑๗/๑	๓	บ้านธาตุ	๑๘	นาง ระยอง ศิริทรัพย์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปกระชายบ้านช่องใต้	๙๘/๑	๘	บ้านป่า	๗	นาง จรูญ จันทรรอบ
วิสาหกิจชุมชนรักษ์สิ่งแวดล้อมทับกวาง	๒๐๒	๖	ทับกวาง	๘	นาย จานงค์ อุ่นปิง
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลห้วยแห้ง	๑๐๕	๗	ห้วยแห้ง	๘	นาย จริญ พรหมโชติ
วิสาหกิจชุมชนนะที่ฟู้ดส์บ้านวังน้ำขาว	๙๒/๔	๙	ข้าฝักแพว	๗	นาง นะที สุศรีเจริญสุข
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำนา หมู่ ๙ ตำบลข้าฝักแพว	๔	๙	ข้าฝักแพว	๑๐	นางเกษร ผอสูงเนิน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านถ้ำน้ำพุ ตำบลทับกวาง	๖๕	๑๐	ทับกวาง	๒๖	นาง ปรียา วาหชัยสงค์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาปลอดสารเคมี	๕๙	๗	ห้วยแห้ง	๙	นาย สถาพร นิพนธ์
วิสาหกิจชุมชนนานาผลิตภัณฑ์สตรีตำบลท่าคล้อ	๘๙	๘	ท่าคล้อ	๔๑	นาง จันที สุทธิประภา
วิสาหกิจชุมชนทองสุวรรณข้าฝักแพว	๑๐๒	๓	ข้าฝักแพว	๑๐	นางสาว ประภาศรี สุวรรณโชติ
วิสาหกิจชุมชนเชื้อเพลิงชีวมวลห้วยแห้ง	๙๙/๒๐	๒	ห้วยแห้ง	๒๐	นาย สนาม ตาเสื่อ
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพ หมู่ ๗ ทับกวาง	๒๗/๒	๗	ทับกวาง	๗	นางสาว วนิดา พริ้งไพเราะ
วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แปลงใหญ่ตำบลหินซ้อ	๑๒๕	๙	หินซ้อ	๕๑	นาย กิตติศักดิ์ เมฆา
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลท่าคล้อ	๕๔	๑๐	ท่าคล้อ	๓๑	นาย ไพบุลย์ ลือกิจนา
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาบ้านท่ามะปราง	๖๖	๑	ท่ามะปราง	๗	นาง จุฬาลักษณ์ นครวงษ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีห้วยแห้ง	๑๑๘	๗	ห้วยแห้ง	๑๔	นาย ลำพอง แยมเมืองไชย
วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แปลงใหญ่ตำบลสองคอน	๔/๑	๖	สองคอน	๑๔	นาย สมยศ จันทะบุรณ์
วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายแปลงใหญ่ตำบลหินซ้อ	๑	๕	หินซ้อ	๗	นาย สมบัติ มุขแจ้ง
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารและเครื่องดื่ม	๒๔	๔	บ้านธาตุ	๗	นาย สมชาย กำเนิดบุญ
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ชะอม	๒/๑	๕	ชะอม	๑๐	นาย ทวี จันทร์ลา
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อตำบลห้วยแห้ง	๗๐	๗	ห้วยแห้ง	๓๐	นายฉัน โฉนนทา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือตำบลห้วยแห้ง	๔๓	๘	ห้วยแห้ง	๗	นาย คำแพง คำน้อย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาแปลงใหญ่บ้านเขาแย้	๒๕/๑	๔	ห้วยแห้ง	๔๐	นาย สมาน ภูธร
วิสาหกิจชุมชนพลังบรรทัดแก่งป่าสัก	๘๒	๑	สองคอน	๑๒	นางสาว ศิริธรรม แตงมีผล
วิสาหกิจชุมชนไม้ผลชะอม	๕๓	๕	ชะอม	๗	นางสาว พยอม สุวรรณคณ
วิสาหกิจชุมชนบ้านดินดี	๒๖/๒	๘	ข้าฝักแพว	๙	นาง วาสนา ภูธร

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่กระบือชะอม	๓๐	๖	ชะอม	๗	นาย ไพฑูรย์ แพทย์เจริญ
วิสาหกิจชุมชนรักบ้านหาดทองเที๋ยวเชิงเกษตร	๒๕	๔	ท่าคล้อ	๗	นาย จิรภัทร จันทาบุตร
วิสาหกิจชุมชนหนึ่งฤทัยฟาร์มเห็ด	๓๘	๘	ตาลเดี่ยว	๗	นาง หนึ่งฤทัย เฉิน
วิสาหกิจชุมชนราษฎร์รัมย์เย็น	๑๙๖	๘	ห้วยแห้ง	๘	นาย นพพล น้อยบ้านไ้ง
วิสาหกิจชุมชนบ้านป่าวังขวาง	๕	-	แก่งคอย	๗	นาง รัตนพร มโนศรีบุญรัตน์
วิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรอำเภอแก่งคอย	๔	๖	สองคอน	๙	นางสาวดาวใจ วรรณสา
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่อำเภอแก่งคอย	๒๓๔	๙	หินซ้อน	๑๑	นางน้ำหวาน ทองพรม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษตำบลเตาปูน	๙๗	๑	เตาปูน	๒๕	นายสมโพธิ ช่างสีทา
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ตำบลวัง	๗๙/๓	๖	เตาปูน	๑๘	นางกนกพร บัวแก้ว
วิสาหกิจชุมชนฮักป่าสัก	๗/๒	๒	หินซ้อน	๗	นายกิตินันท์ แม้นเลขา
วิสาหกิจชุมชนบ้านป่าไผ่เหนือ	๓๒/๑	๘	ทับขวาง	๑๐	นายปัญญา มะค่าทอง
วิสาหกิจชุมชนสานสายใยใจไทยทุกภาค จังหวัดสระบุรี	๘	๑๐	ห้วยแห้ง	๑๐	นายสนุน เกิดชัย

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแผ่นดินทอง	๘	๕	ทับกวาง	๗	นางวิไล เชียงศรี
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่า	๓๖	๘	บ้านป่า	๑๐	นางจำเนียร โกจันทึก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำนา หมู่ ๙ ตำบลชำผักแพว	๗๘	๙	ชำผักแพว	๑๐	นางเกษร ผอสูงเนิน
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดท่ามะปราง	-	๒	ท่ามะปราง	๗๘	เด็กชายธีรพล คำเยาว์
ยุวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนนิคมทับกวาง สงเคราะห์ ๑	-	๓	ทับกวาง	๒๙	เด็กชายคณาวุฒิ สีม่วง
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดท่าสีโพธิ์เหนือ	-	๑	ท่าตูม	๒๕	เด็กหญิงธัญญาดา พรหมวิเศษ
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดศรัทธาเรืองศรี	-	๗	ห้วยแห้ง	๒๐	เด็กหญิงพิชญามร ดวงชั้น
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบึงไม้	-	๕	ชะอม	๒๕	เด็กชายรัชพล ภูคำ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ตำบลหินซ้อน	๑๒๕	๙	หินซ้อน	๕๔	นายกิตติศักดิ์ เมฆา
กลุ่มส่งเสริมอาชีพกลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ ตำบลเตาปูน	๔๕/๑	๙	เตาปูน	๑๐	นางสมใจ มีเจตนา
กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ ต.ห้วยแห้ง	๑๓๖	๗	ห้วยแห้ง	๑๐	นายลำพอง แยมเมืองไชย
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกผัก ต.ท่าคล้อ	๑	๗	ท่าคล้อ	๒๐	นายบุญธรรม ยอดสุวรรณ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ต.ชำผักแพว	๒๖/๒	๘	ชำผักแพว	๑๐	นางวาสนา ภูธร
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกดาวเรือง ต.บ้านธาตุ	๑๕/๑	๔	บ้านธาตุ	๑๐	นายสมหมาย สิบพันทา
ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดเขาลาดวนาราม (พิพัฒน์ศิริเขต)		๔	ห้วยแห้ง	๒๐	เด็กหญิงณัฐนิดา ดิษฐ์มหาผล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก (ราย)
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มเกษตรกรทำนาตำบลตาลเดี่ยว	๔๘	๙	ตาลเดี่ยว	๑๐๘
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่าคล้อ	๑๕	๑๑	ท่าคล้อ	๒๓๔
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่าตูม	๕๔/๓	๔	ท่าตูม	๑๓๙
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ท่ามะปราง	๗๔	๓	ท่ามะปราง	๘๐
กลุ่มเกษตรกรทำไร่บ้านป่า	๓๑/๑	๘	บ้านป่า	๑๐๕
กลุ่มเกษตรกรทำไร่สองคอน	๓๖	๑๑	สองคอน	๓๘
กลุ่มเกษตรกรทำไร่หินซ้อน	๕๐	๑	หินซ้อน	๑๔๗
กลุ่มเกษตรกรทำสวนชะอม	๑๙๘	๕	ชะอม	๔๑
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ทับกวาง	๑๐๖/๒	๖	ทับกวาง	๔๒

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระบุรี, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอแก่งคอย

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

อำเภอแก่งคอย มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๓,๗๘๘ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑,๓๐๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕๖ รองลงมาอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๐๘๕ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๔ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๘๘๒ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๘ ตามลำดับ

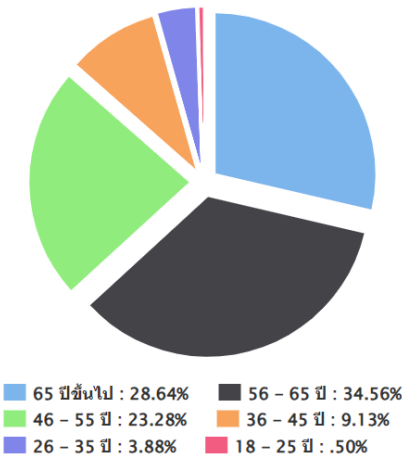
ตารางที่ ๒๒ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๐๘๕	๒๘.๖๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๓๐๙	๓๔.๕๖
๔๖ - ๕๕ ปี	๘๘๒	๒๓.๒๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๓๔๖	๙.๑๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๔๗	๓.๘๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๙	๐.๕๐
รวม	๓,๗๙๙	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานครุฑเรือน Farmer Map Report รายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓/๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครุฑเรือน จำแนกตามอายุ ของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานครุฑเรือน Farmer Map Report รายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓/๖๘)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอแก่งคอย มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลัก ส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๓,๐๗๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๗๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๗

ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๐๗๗	๘๑.๒๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๗๑๑	๑๘.๗๗
รวม	๓,๗๘๘	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน Farmer Map Report รายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน Farmer Map Report รายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอกำแพงคอย ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑,๗๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๒ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๐๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๖ และเช่า จำนวน ๑,๐๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๒ ตามลำดับ

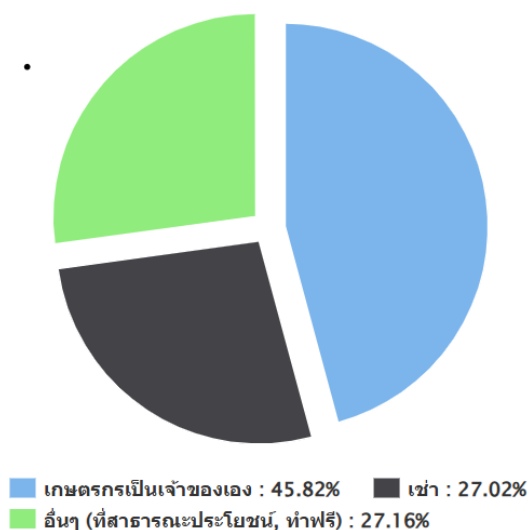
ตารางที่ ๒๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๗๑๖	๔๕.๘๒
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๐๑๗	๒๗.๑๖
เช่า	๑,๐๑๒	๒๗.๐๒
รวม	๓,๐๕๕	๑๐๐

ที่มา : ข้อมูลรายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

กราฟวงกลมแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ของอำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน Farmer Map Report รายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอแก่งคอย มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑,๕๑๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๔ รองลงมาคือไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๑๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๒ เอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๑๒๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๘ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๕๑๓	๑๒๔	๑	๑๓๙	๑,๗๗๗

ที่มา : ข้อมูลรายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

■ โฉนด/น.ส.ทุกประเภท : 85.14%
 ■ ส.ป.ก.ทุกประเภท : 6.98%
 ■ หนังสือรับรองของหน่วยงาน : .06%
 ■ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ : 7.82%

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

(ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน Farmer Map Report รายงานทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗/๖๘)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอแก่งคอย มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๘ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๑๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๙๒ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๑๑๒ ราย วิสาหกิจชุมชน ๔๕ แห่ง สมาชิก ๖๗๒ ราย สหกรณ์จำนวน ๑ แห่ง สมาชิก ๕๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๓ กลุ่ม สมาชิก ๒๐๕ ราย

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ห้วยแห้ง	๒	๓๑	๐	๐	๒	๔๐	๙	๖๙	๐	๐	๐	๐
บ้านป่า	๐	๐	๑	๒๕	๐	๐	๓	๓๘	๑	๕๐	๑	๕๐
ตาลเดี่ยว	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๗	๐	๐	๐	๐
ข้าฝักแพว	๑	๑๕	๑	๑๐	๐	๐	๒	๑๗	๐	๐	๐	๐
ชะอม	๐	๐	๑	๑๗	๑	๑๕	๔	๔๙	๐	๐	๐	๐
สองคอน	๑	๑๐	๑	๑๘	๐	๐	๒	๒๖	๐	๐	๐	๐
หินซ้อน	๑	๕๔	๐	๐	๐	๐	๔	๑๔๓	๑	๔๒	๑	๑๐๐
ท่าคล้อ	๑	๒๐	๑	๒๑	๐	๐	๔	๙๑	๐	๐	๑	๕๕
ท่ามะปราง	๑	๑๕	๐	๐	๑	๒๐	๑	๗	๐	๐	๐	๐
ทับกวาง	๐	๐	๒	๒๐	๒	๔๗	๙	๑๐๘	๐	๐	๐	๐
ท่าตูม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านธาตุ	๑	๒๐	๑	๑๐	๐	๐	๒	๓๕	๐	๐	๐	๐
เตาปูน	๑	๒๕	๐	๐	๐	๐	๑	๒๕	๐	๐	๐	๐
รวม	๙	๑๙๐	๘	๑๒๑	๖	๑๑๒	๔๒	๖๑๕	๑	๕๐	๓	๒๐๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอแก่งคอย มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๖ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๓ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๒ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏฐรูป	
ห้วยแห้ง	๐	๔	๑	๐	๑	๐	๑	๐	๐
บ้านป่า	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตาลเดี่ยว	๑	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๑
ข้าฝักแพว	๐	๒	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑
ชะอม	๐	๒	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๐
สองคอน	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑
หินซ้อน	๐	๓	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ท่าคล้อ	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ท่ามะปราง	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ทับกวาง	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ท่าตูม	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
บ้านธาตุ	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
เตาปูน	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
รวม	๑	๑๖	๒	๒	๑๓	๐	๒	๐	๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอแก่งคอย มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๓๔๕ คน โดยมีอาสาปศุสัตว์จำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๓๓ ราย รองลงมาคือเกษตรหมู่บ้าน ๑๑๗ ราย หมอดินอาสา ๗๐ ราย ครูบัญชีอาสา ๘ ราย อาสาสมัครฝนหลวง ๖ ราย อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน ๖ ราย และประมงอาสา ๕ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ห้วยแห้ง	๑	๖	๐	๒๑	๙	๑๕	๐	๑	๑
แก่งคอย	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านป่า	๓	๐	๑	๑๓	๗	๑๔	๐	๐	๐
ตาลเดี่ยว	๑	๑	๐	๑๑	๘	๑๔	๐	๐	๐
ชำผักแพว	๐	๒	๐	๑๑	๖	๑๔	๐	๐	๑
ชะอม	๐	๐	๐	๑๒	๓	๑๒	๑	๐	๑
สองคอน	๐	๐	๒	๑๒	๗	๑๒	๐	๐	๐
หินซ้อน	๒	๒	๐	๙	๕	๑๒	๐	๐	๐
ท่าคล้อ	๒	๐	๑	๑๒	๖	๑๒	๐	๐	๐
ท่ามะปราง	๐	๐	๐	๖	๔	๗	๐	๐	๒
ทับกวาง	๒	๐	๐	๑๑	๕	๑๑	๐	๐	๐
ท่าตูม	๐	๐	๐	๕	๔	๕	๐	๐	๐
บ้านธาตุ	๐	๐	๐	๖	๕	๙	๐	๐	๐
เตาปูน	๐	๐	๑	๗	๕	๙	๐	๐	๐
รวม	๑๒	๑๑	๕	๑๓๖	๗๔	๑๔๖	๑	๑	๕

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) กรมส่งเสริมการเกษตร

(<http://asa-center.doae.go.th>), พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอแก่งคอย มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอแก่งคอย มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑๑ คน

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ตาลเดี่ยว	๑	นายบรรยัต สุมาวัน	๑๐๙/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ห้วยแห้ง	๒	นายสมาน ยะธาตุ	๖๑ หมู่ที่ ๒ ตำบล ห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
		นายสมพร พรหมโชติ	๓๙/๔ หมู่ที่ ๗ ตำบล ห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ชำผักแพว	๑	นางวาสนา ภูธร	๒๒/๖ หมู่ที่ ๘ ตำบล ชำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
บ้านธาตุ	๑	นายสายันต์ แก้วมี	๔๕ หมู่ที่ ๑ ตำบล บ้านธาตุ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
หินซ้อน	๑	นายกิตติศักดิ์ เมฆา	๑๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลหินซ้อน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ท่าคล้อ	๑	นายไพบูลย์ ลือภิกษา	๕๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
เตาปูน	๒	นายสมโพธิ ช้างสีทา	๒๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลเตาปูน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
		นางสาวจิราภรณ์ การสิทธิ์	๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลเตาปูน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
สองคอน	๒	นายสมยศ จันทะบุรณ์	๔/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
		นางสมรส แก้วคุณ	๑๒๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
รวม	๑๑		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

สินค้าหลัก : ข้าว พื้นที่เป้าหมาย : พื้นที่ปลูกข้าวอำเภอแก่งคอย จำนวน ๒๓,๕๕๘.๒๕ ไร่

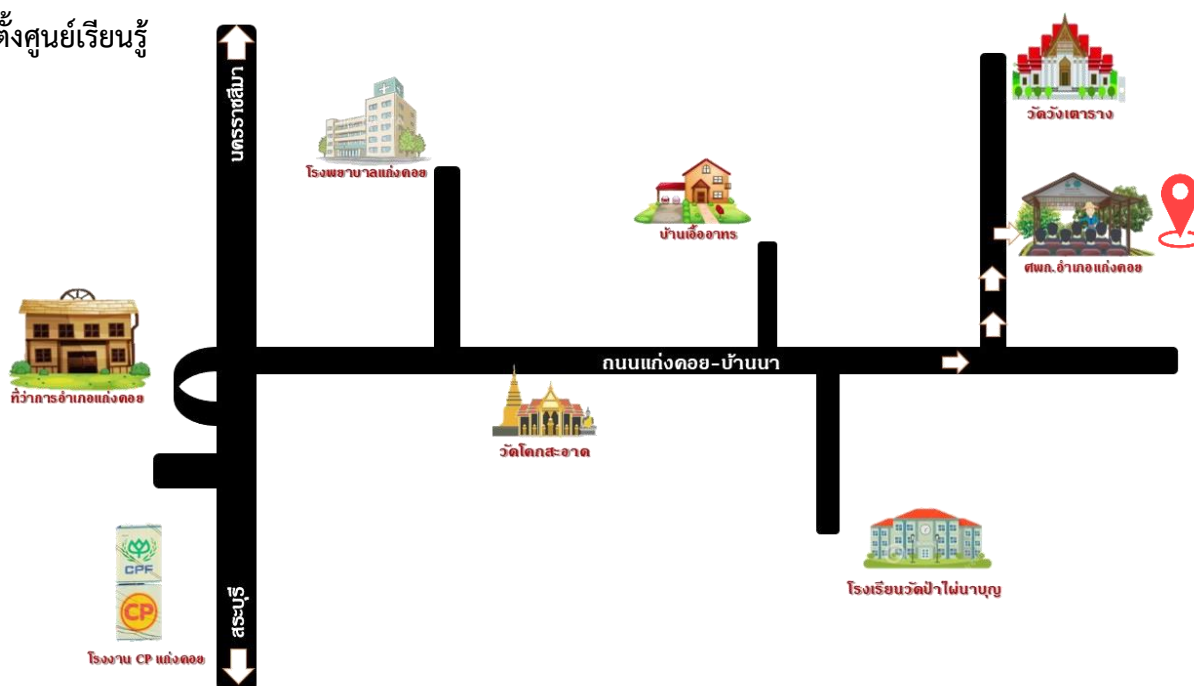
เกษตรกรเป้าหมาย : เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จำนวน ๑,๒๔๘ ครัวเรือน

สถานที่ตั้ง : บ้านป่าไผ่-นาบุญ ม.๑๐ ต.ตาลเดี่ยว อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

พิกัดศูนย์ : Latitude ๑๔.๕๔๐๔๐ Longitude ๑๐๑.๐๑๒๒๑

พิกัดที่ตั้งแปลง : X ๗๑๖๘๐๗ Y ๑๖๐๘๔๐๕

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมพงษ์ สุขดี

ที่อยู่ : ๑๑๖ หมู่ ๑๐ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑๙๔๘๔๑๑๒

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมด ๒๓,๕๕๘.๒๕ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลางกับการปลูกข้าว (S๒) ร้อยละ ๖๙.๘๔ โดยผลผลิตข้าวเพื่อการจำหน่ายของเกษตรกร จะประสบปัญหาผลผลิตข้าวยังไม่ได้คุณภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีสูง และโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

แนวทางการพัฒนา :

➢ การลดต้นทุนการผลิตข้าว เกษตรกร อ.แก่งคอย มีต้นทุนการผลิตข้าวเฉลี่ย จาก ๔,๘๕๐ บาทต่อไร่ เป็น ๓,๔๕๐ บาทต่อไร่ เป้าหมายลดต้นทุนการผลิตข้าว ไร่ละ ๑,๓๖๐ บาท (ค่าปุ๋ยเคมี ลดลงไร่ละ ๓๐๐ บาท, ลด

ปริมาณเมล็ดพันธุ์ข้าวในการ หว่าน ลดลงร้อยละ ๓๑.๕ บาท, ค่าสารเคมีฆ่าแมลงศัตรูพืช ลดลงร้อยละ ๓๔.๕ บาท, ค่าฮอร์โมนพืช ลดลงร้อยละ ๓๐๐ บาท)

➤ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ได้แก่ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี การปลูกปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การทำนาโยน เศรษฐกิจพอเพียง ไร่นาสวนผสม

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรในชุมชน สามารถศึกษาเรียนรู้จากเกษตรกรผู้นำ ฐานการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของตน เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพ

หลักสูตรเรียนรู้ :

๑. หลักสูตรหลัก : การลดต้นทุนการผลิตพืช, การปรับปรุงบำรุงดิน, การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดี, การทำนาโยน, การปลูกและดูแลรักษาข้าว, การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

๒. หลักสูตรบังคับ : เศรษฐกิจพอเพียงและไร่นาสวนผสม

๓. หลักสูตรเสริม : การจัดทำบัญชีฟาร์ม, การเพิ่มมูลค่าการผลิตและการแปรรูปข้าว, การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อพลาสติกและกระชังบก, การเลี้ยงสัตว์และป้องกันโรคระบาดของสัตว์

ฐานการเรียนรู้ : (พร้อมภาพประกอบ)

๑. การจัดการดินและปุ๋ย: ฝึกอบรมการเก็บตัวอย่างและตรวจวิเคราะห์ดิน การถ่ายทอดความรู้พร้อมตรวจวิเคราะห์ดินแก่เกษตรกรในชุมชนได้ การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยอินทรีย์ พร้อมทั้งการผลิตฮอร์โมนไข่ จุลินทรีย์หน่อกล้วย ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายปัจจัยในการผลิตข้าวด้านปุ๋ยเคมีฮอร์โมนต่างๆ และทำให้เกิดความปลอดภัยทางด้านสุขภาพแก่เกษตรกร

๒. การบริหารจัดการศัตรูพืช: เป็นการผลิตสารชีวภัณฑ์ที่มีการผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย ในการป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แมลงศัตรูพืชในนาข้าว พร้อมทั้งได้มีการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาบนข้าวฟ่าง แห่เมล็ดพันธุ์ก่อนการหว่านข้าวทุกครั้ง ใช้ในการป้องกันรักษาโรครากเน่า-โคนเน่า

๓. เศรษฐกิจพอเพียง: เป็นฐานที่ให้ความรู้ทางการจัดทำบัญชีครัวเรือน, ด้านปศุสัตว์, ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฯลฯ เป็นฐานที่ให้ความรู้ทางการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าทางด้านการเกษตร และได้นำหลักคิดและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรของศูนย์เรียนรู้ฯ ให้เกิดประโยชน์และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่เกษตรกร

แปลงเรียนรู้: การใช้อยู่ตามคำวิเคราะห์ดิน

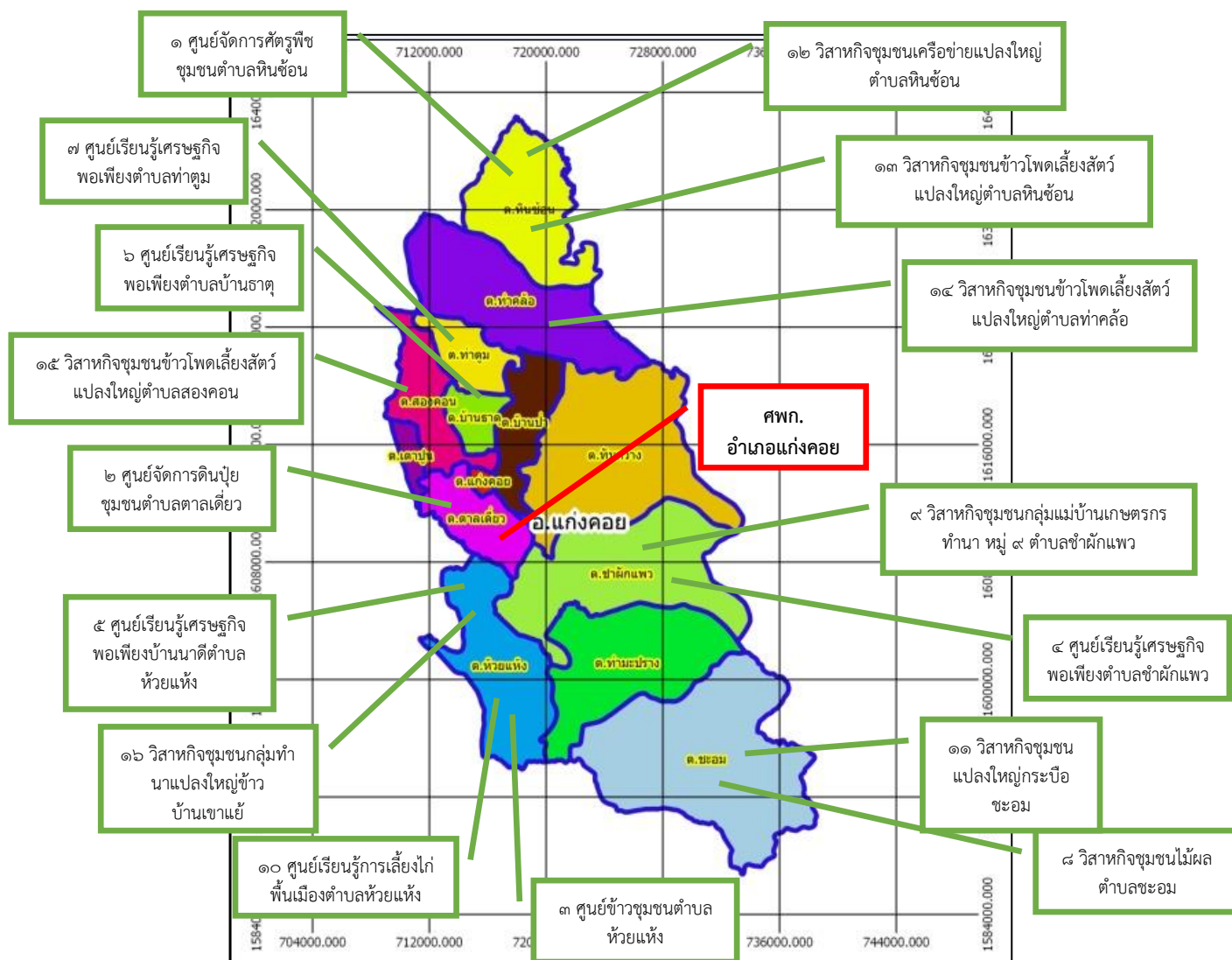
ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์

ตารางที่ ๓๐ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑.	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลหิน ซ้อน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	หินซ้อน	นางลัดดา เอี่ยมสุตใจ	๐๘ ๘๘๖๑ ๑๙๔๙
๒.	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลตาล เดี่ยว	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)	๑๐	ตาลเดี่ยว	นายบรรยัด สุมาวัน	๐๘ ๖๐๙๐ ๗๒๒๕
๓.	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบล ห้วยแห้ง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๗	ห้วยแห้ง	นายสมพร พรหมโชติ	๐๘ ๖๗๙๕ ๑๐๖๒
๔.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบล ข้าฝักแพว	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	ข้าฝักแพว	นางวาสนา ภูธร	๐๘ ๙๕๓๗ ๓๒๗๗
๕.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านนา ดีตำบลห้วยแห้ง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	ห้วยแห้ง	นายสมาน ยะธาตุ	๐๘ ๑๐๑๔ ๓๗๖๒
๖.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบล บ้านธาตุ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๑	บ้านธาตุ	นายสายันต์ แก้วมี	๐๘ ๙๐๘๔ ๔๗๐๐
๗.	ศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชในโรงเรือน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	ท่าตูม	นายวิชาญ ปานมา	๐๘ ๑๗๓๒ ๘๑๕๗
๘.	วิสาหกิจชุมชนไม้ผลตำบลชะอม	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	ชะอม	น.ส.พยอม สุวรรณกุล	๐๘ ๘๕๔๑ ๗๒๕๒
๙.	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทำนา หมู่ ๙ ตำบล ข้าฝักแพว	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตผลด้านการเกษตร	๙	ข้าฝักแพว	นางเกษร ผอสูงเนิน	๐๘ ๙๒๔๐ ๑๙๘๗
๑๐.	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมืองตำบล ห้วยแห้ง	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๗	ห้วยแห้ง	นางอลิสา สุวรรณดี	๐๖ ๑๙๑๒ ๙๑๔๕
๑๑.	วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่กระปือ ชะอม	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๖	ชะอม	นายอ็อต แซ่มพุทรา	๐๘ ๑๗๖๒ ๖๙๕๗
๑๒.	วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายแปลงใหญ่ ตำบลหินซ้อน	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๕	หินซ้อน	นายมนัส บุญพันธ์	๐๘ ๖๑๒๔ ๒๒๖๓
๑๓.	วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แปลงใหญ่ตำบลหินซ้อน	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๙	หินซ้อน	นางเพ็ญ บุญแจ้ง	๐๘ ๗๑๒๑ ๘๙๒๗
๑๔.	วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แปลงใหญ่ตำบลท่าคล้อ	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๑๐	ท่าคล้อ	นางวรรณณา ตีผิว	๐๘ ๙๙๐๔ ๓๗๘๐
๑๕.	วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แปลงใหญ่ตำบลสองคอน	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๖	สองคอน	นายรอย อินเพื่อย	๐๘ ๖๑๓๔ ๖๓๐๕
๑๖.	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาแปลงใหญ่ ข้าวบ้านเขาแย้	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๔	ห้วยแห้ง	นายน้อย พรหมผาง	๐๘ ๑๗๕๖ ๔๒๓๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอแก่งคอย มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๘ กลุ่ม ได้แก่

๑. กลุ่มทำนาแปลงใหญ่บ้านเขาแย้
๒. วิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวตำบลห้วยแห้ง
๓. แปลงใหญ่กระบือตำบลชะอม
๔. กลุ่มส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสองคอน
๕. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลหินซ้อน
๖. กลุ่มส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
๗. แปลงใหญ่การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมืองตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
๘. กลุ่มส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตำบลหินซ้อน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลหินซ้อน

ที่อยู่ หมู่ที่ ๙ ตำบลหินซ้อน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๘๕๑ บาท/ไร่ เป็น ๔,๘๗๖ บาท (๒๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๓๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๕๐๐ กก./ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๑๐,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๔,๘๗๖ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิตของสมาชิกให้ได้มาตรฐาน GAP ทั้งหมด
๒. การถ่ายทอดความรู้
๓. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ
๔. การผลิตปุ๋ยตามความต้องการของพืช
๕. การแปรรูปผลิตภัณฑ์

ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลหินซ้อน จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ปรับปรุงฐานข้อมูลรายแปลง	←	→												
จัดทำข้อมูลพื้นฐานแปลงในระบบออนไลน์		←	→											
จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อต่อยอดและพัฒนาการผลิต					←	→								
ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรหลักสูตรเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่			←	→										
ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร					←	→								
การบริหารจัดการเพื่อการผลิต/บริหารจัดการผลผลิตของกลุ่ม						←	→							
พัฒนาด้านการตลาด										←	→			
พัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กร	←	→												
ติดตามและประเมินผลแปลงใหญ่											←	→		

ที่มา : วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลหินซ้อน, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลท่าคล้อ

ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๕๔๕ บาท/ไร่ เป็น ๔,๖๒๑ บาท (๒๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๒๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๔๐๐ กก./ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๙,๘๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๔,๘๗๖ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิตของสมาชิกให้ได้มาตรฐาน GAP ทั้งหมด
๒. การถ่ายทอดความรู้
๓. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ

ตารางที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลท่าคล้อ จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้			
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.					
ปรับปรุงฐานข้อมูลรายแปลง	←-----→																
จัดทำข้อมูลพื้นฐานแปลงในระบบออนไลน์		←-----→															
จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อต่อยอดและพัฒนาการผลิต					←-----→												
ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรหลักสูตรเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่		←-----→															
ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรกร					←-----→												
การบริหารจัดการเพื่อการผลิต/บริหารปัจจัยการผลิตของกลุ่ม						←-----→											
พัฒนาด้านการตลาด										←-----→							
พัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่ม/องค์กร	←-----→																
ติดตามและประเมินผลแปลงใหญ่											←-----→						

ที่มา : วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แปลงใหญ่ ตำบลท่าคล้อ, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสองคอน

ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๒๒๔ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๕๒๐ บาท (๒๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๐๐ กก./ไร่ เป็น ๓,๒๐๐ กก./ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิตของสมาชิกให้ได้มาตรฐาน GAP ทั้งหมด
๒. การถ่ายทอดความรู้
๓. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เครื่องจักรกล/แหล่งน้ำ

ตารางที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสองคอน จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ปรับปรุงฐานข้อมูล รายแปลง	←-----→													
จัดทำข้อมูลพื้นฐาน แปลงในระบบ ออนไลน์		←--→												
จัดทำแปลงเรียนรู้ เพื่อต่อยอดและ พัฒนาการผลิต					←-----→									
ถ่ายทอดความรู้ ให้กับเกษตรกร หลักสูตรเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับพื้นที่		←-----→												
ถ่ายทอดความรู้การ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตรกร					←-----→									
การบริหารจัดการ เพื่อการผลิต/บริหาร ปัจจัยการผลิตของ กลุ่ม						←-----→								
พัฒนาด้านการตลาด									←-----→					
พัฒนาด้านการ บริหารจัดการกลุ่ม/ องค์กร	←-----→													
ติดตามและ ประเมินผลแปลง ใหญ่										←-----→				

ที่มา : วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลสองคอน, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลห้วยแห้ง
ที่อยู่ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม การผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๖๐๗ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๓๐๔ บาท (๘.๕๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๖๐๐ /ไร่ เป็น ๗๐๐ /ไร่ (๑๖.๖๗ %)
- เป้าหมายรายได้ ๓,๙๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๖๐๗ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตข้าวคุณภาพดีได้มาตรฐาน
๒. การบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบ
๓. การผลิตข้าวครบวงจร
๔. ใช้ปุ๋ยตามความต้องการพืช

ตารางที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลห้วยแห้ง

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ปรับปรุงฐานข้อมูล รายแปลง	←-----→													
จัดทำข้อมูลพื้นฐาน แปลงในระบบ ออนไลน์		←--→												
จัดทำแปลงเรียนรู้ เพื่อต่อยอดและ พัฒนาการผลิต					←-----→									
ถ่ายทอดความรู้ ให้กับเกษตรกร หลักสูตรเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับพื้นที่		←-----→												
ถ่ายทอดความรู้การ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร					←-----→									
การบริหารจัดการ เพื่อการผลิต/บริหาร ปัจจัยการผลิตของ กลุ่ม						←-----→								
พัฒนาด้านการตลาด									←-----→					
พัฒนาด้านการ บริหารจัดการกลุ่ม/ องค์กร	←-----→													
ติดตามและ ประเมินผลแปลง ใหญ่										←-----→				

ที่มา : วิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลห้วยแห้ง, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการผลิตรายการกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวบ้านเขาแฮตำบลห้วยแห้ง
ที่อยู่ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

กิจกรรม การผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๕๔๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๙๕ บาท (๙.๘๗ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๖๐๐ /ไร่ เป็น ๗๐๐ /ไร่ (๑๖.๖๗ %)
- เป้าหมายรายได้ ๓,๙๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๕๔๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตข้าวคุณภาพดีได้มาตรฐาน
๒. การบริหารจัดการกลุ่มอย่างเป็นระบบ
๓. การผลิตข้าวครบวงจร

ตารางที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาแปลงใหญ่ข้าวบ้านเขาแย้

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ปรับปรุงฐานข้อมูล รายแปลง	←-----→													
จัดทำข้อมูลพื้นฐาน แปลงในระบบ ออนไลน์		←-----→												
จัดทำแปลงเรียนรู้ เพื่อต่อยอดและ พัฒนาการผลิต					←-----→									
ถ่ายทอดความรู้ ให้กับเกษตรกร หลักสูตรเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับพื้นที่			←-----→											
ถ่ายทอดความรู้การ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร					←-----→									
การบริหารจัดการ เพื่อการผลิต/บริหาร ปัจจัยการผลิตของ กลุ่ม						←-----→								
พัฒนาด้านการตลาด										←-----→				
พัฒนาด้านการ บริหารจัดการกลุ่ม/ องค์กร	←-----→													
ติดตามและ ประเมินผลแปลง ใหญ่											←-----→			

ที่มา : วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำนาแปลงใหญ่ข้าวบ้านเขาแย้, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๓๖ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์
๑.	หินซื่อน	วสข.แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลหินซื่อน	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๑	๑,๖๒๘	นายกิตติศักดิ์ เมฆา	๐๘๖๐๘๓๔๗๑๗
๒.	หินซื่อน	แปลงใหญ่มันสำปะหลังหินซื่อน	มันสำปะหลัง	๓๐	๓๐๐	นายสมบัติ มุขแจ้ง	๐๘๖๑๒๔๒๒๖๓
๓.	ท่าคล้อ	วสข.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แปลงใหญ่ตำบลท่าคล้อ	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๒	๑,๐๔๓	นายไพบูลย์ ลีอกิจนา	๐๙๘๒๘๙๒๓๖๒
๔.	สองคอน	วสข.แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสองคอน	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๑	๗๓๔.๗๕	นายสมยศ จันทะบุรณ์	๐๘๑๗๙๕๘๙๑๕
๕.	ห้วยแห้ง	วสข.ศูนย์เมล็ดข้าวชุมชนตำบลห้วยแห้ง	ข้าว	๓๒	๗๗๖.๕๐	นายเจริญ พรหมโชติ	๐๘๖๑๒๓๒๕๖๒
๖.	ห้วยแห้ง	วสข.กลุ่มทำนาแปลงใหญ่ข้าวบ้านเขาแย้	ข้าว	๔๐	๗๖๒	นายสมาน ภูธร	๐๘๕๑๘๔๒๕๒๒
๗.	ห้วยแห้ง	แปลงใหญ่ไถ่พื้นเมืองตำบลห้วยแห้ง	ไถ่	๕๐	๓๐๐	นางพะยอม โพธิ์	๐๖๒๒๖๒๘๙๒๓
๘.	ชะอม	วสข.แปลงใหญ่กระป๋องชะอม	กระป๋อง	๕๐	๓๐๐	นายไพฑูรย์ แพทย์เจริญ	๐๘๑๗๖๒๖๙๕๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดิน สถานภาพของทรัพยากรที่ดินในปัจจุบัน จากการศึกษาสถานภาพของทรัพยากรที่ดินในปัจจุบันที่ใช้ในการเกษตรของอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี อาศัยจากการรายงานสำรวจดินเพื่อการเกษตรแบบค่อนข้างละเอียด มาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐ ของจังหวัดสระบุรี โดยสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดินจัดทำลักษณะและสมบัติทางกายภาพและเคมีที่สำคัญ เช่น เนื้อดิน การระบายน้ำของดิน ปฏิกริยาดินเป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นคุณภาพที่ดินและนำไปใช้ในการจัดความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจต่อไป ซึ่งสามารถบรรยายพอสังเขปได้ดังนี้

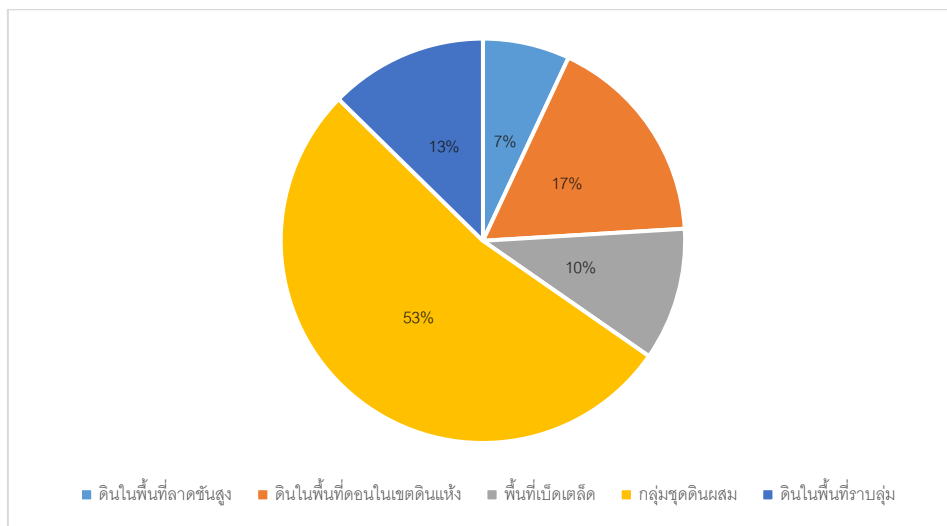
ลักษณะทั่วไปของดินในอำเภอแก่งคอย มีลักษณะดินหลายประเภทหลากหลายลักษณะ คือ บริเวณใกล้แม่น้ำป่าสักจะมีลักษณะดินเหนียวอุ้มน้ำได้ดี ได้แก่ ตำบลท่าคล้อบางส่วน เตาปูน สองคอน ท่าตูมบางส่วนบ้านธาตุ ส่วนลักษณะดินร่วมปนทรายและดินร่วนมีหินลูกรังเชิงเขา ซึ่งจะทำให้ น้ำซึมหายได้ง่ายเมื่อฝน ทิ้งช่วงนานกว่าปกติ เช่น ตำบลชะอม ห้วยแห้ง ท่ามะปราง ทับกวาง บ้านป่าบางส่วน หินซ้อนบางส่วน ท่าคล้อบางส่วน ชำผักแพว และตำบลตาลเดี่ยว ลักษณะดินกลุ่มชุดดินที่ ๕๖ , กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ , กลุ่มชุดที่ ๑๖ , กลุ่มชุดดินที่ ๕๒B/๒๘B ในเขตทำนาข้าว และกลุ่มดิน ๑F : ๒๕B เขตตำบลปลูกพืชไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๖ กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ ๔๗ และกลุ่มชุดดินที่ ๕๖ ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ ดินเสื่อมคุณภาพ ดินเหนียวไถพรวนลำบาก บางแห่งเป็นที่ชายเขาไม่เหมาะกับการเพาะปลูก ดินพังทลายได้ง่าย และน้ำซึมหายได้ง่ายในช่วงฝนทิ้งช่วง

ตารางที่ ๓๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๔๖,๓๖๒	๖.๙๗
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑๑๓,๗๗๓	๑๗.๐๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๗๐,๗๒๒	๑๐.๖๓
กลุ่มชุดดินผสม	๓๕๐,๗๗๘	๕๒.๖๙
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๘๔,๒๑๗	๑๒.๖๕

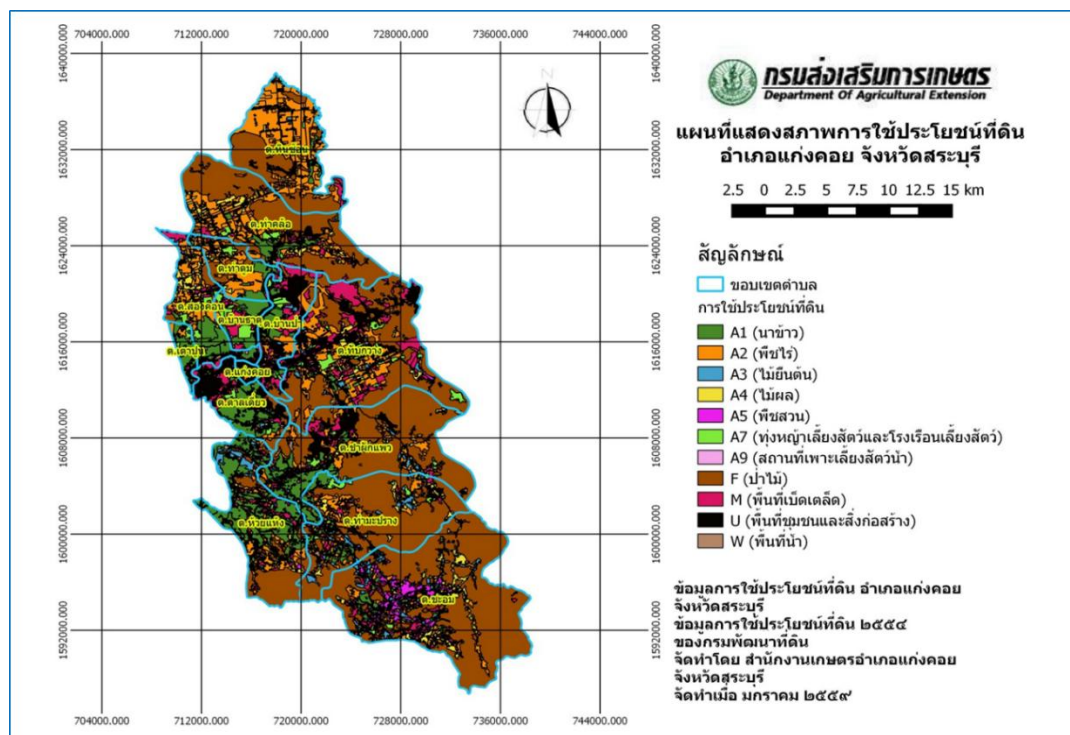
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแก่งคอย

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงทรัพยากรดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ทรัพยากรน้ำ

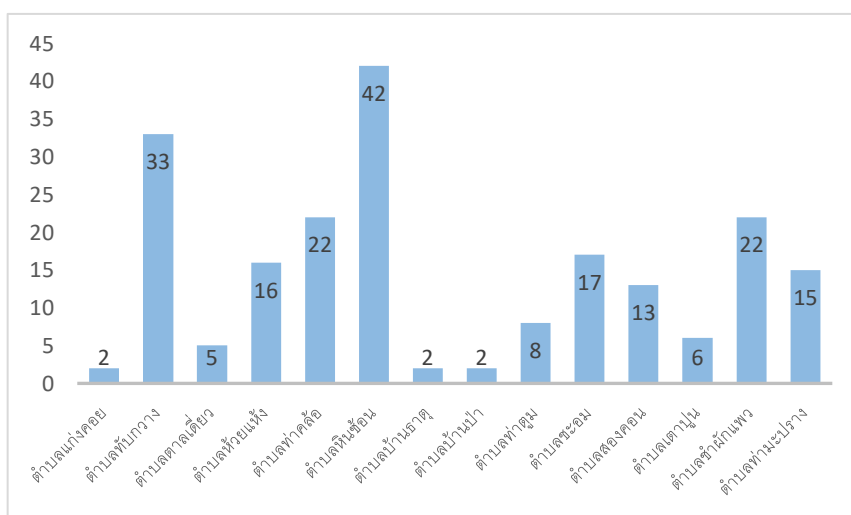
อำเภอแก่งคอย เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้น ๒๐๕ บ่อ แยกรายตำบลได้

ดังนี้

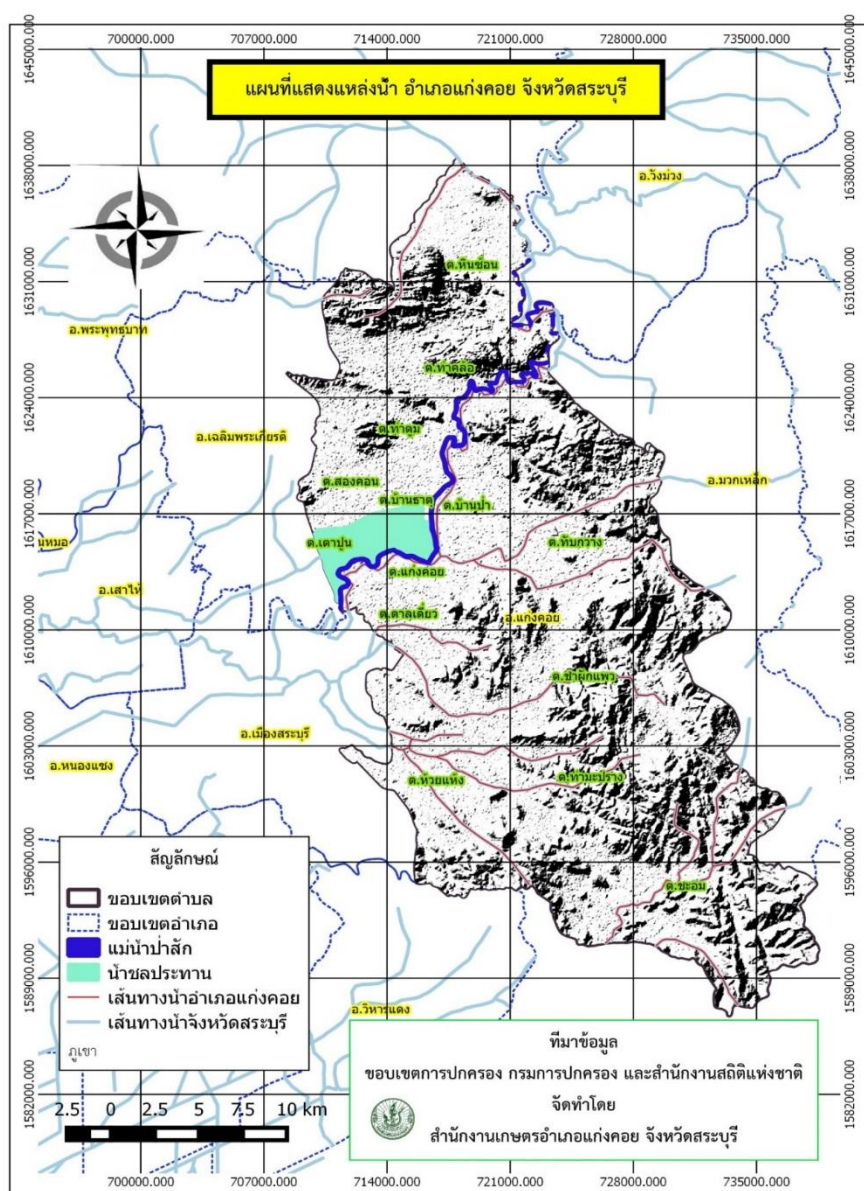
ตำบลแก่งคอย	จำนวน	๒	บ่อ
ตำบลทับกวาง	จำนวน	๓๓	บ่อ
ตำบลตาลเดี่ยว	จำนวน	๕	บ่อ
ตำบลห้วยแห้ง	จำนวน	๑๖	บ่อ
ตำบลท่าคล้อ	จำนวน	๒๒	บ่อ
ตำบลหินซ้อน	จำนวน	๔๒	บ่อ
ตำบลบ้านธาตุ	จำนวน	๒	บ่อ
ตำบลบ้านป่า	จำนวน	๒	บ่อ
ตำบลท่าตูม	จำนวน	๘	บ่อ
ตำบลชะอม	จำนวน	๑๗	บ่อ
ตำบลสองคอน	จำนวน	๑๓	บ่อ
ตำบลเตาปูน	จำนวน	๖	บ่อ
ตำบลชำผักแพว	จำนวน	๒๒	บ่อ
ตำบลท่ามะปราง	จำนวน	๑๕	บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

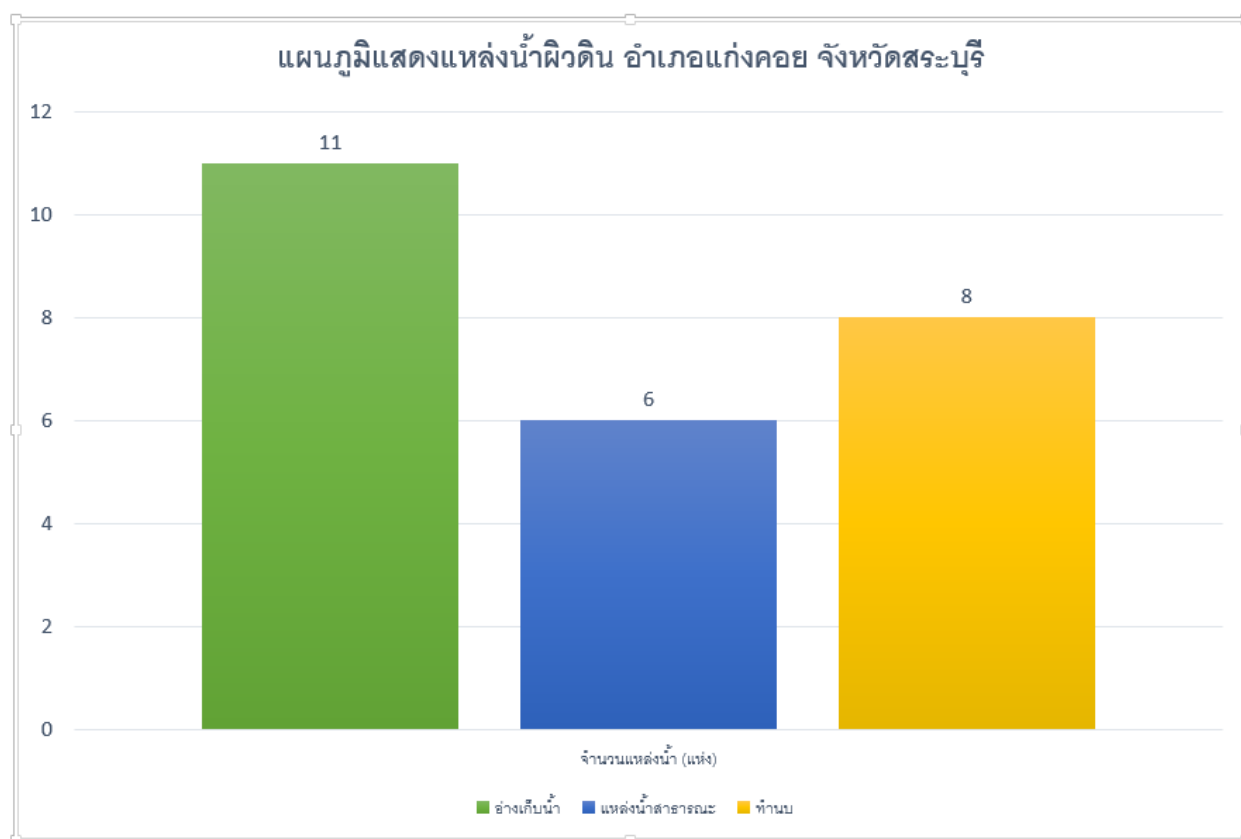

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล <https://www.dgr.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอแก่งคอย มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรรวมทั้งสิ้น ๒๕ แห่ง พื้นที่ ๑,๑๕๕.๗๕ ไร่ ดังนี้

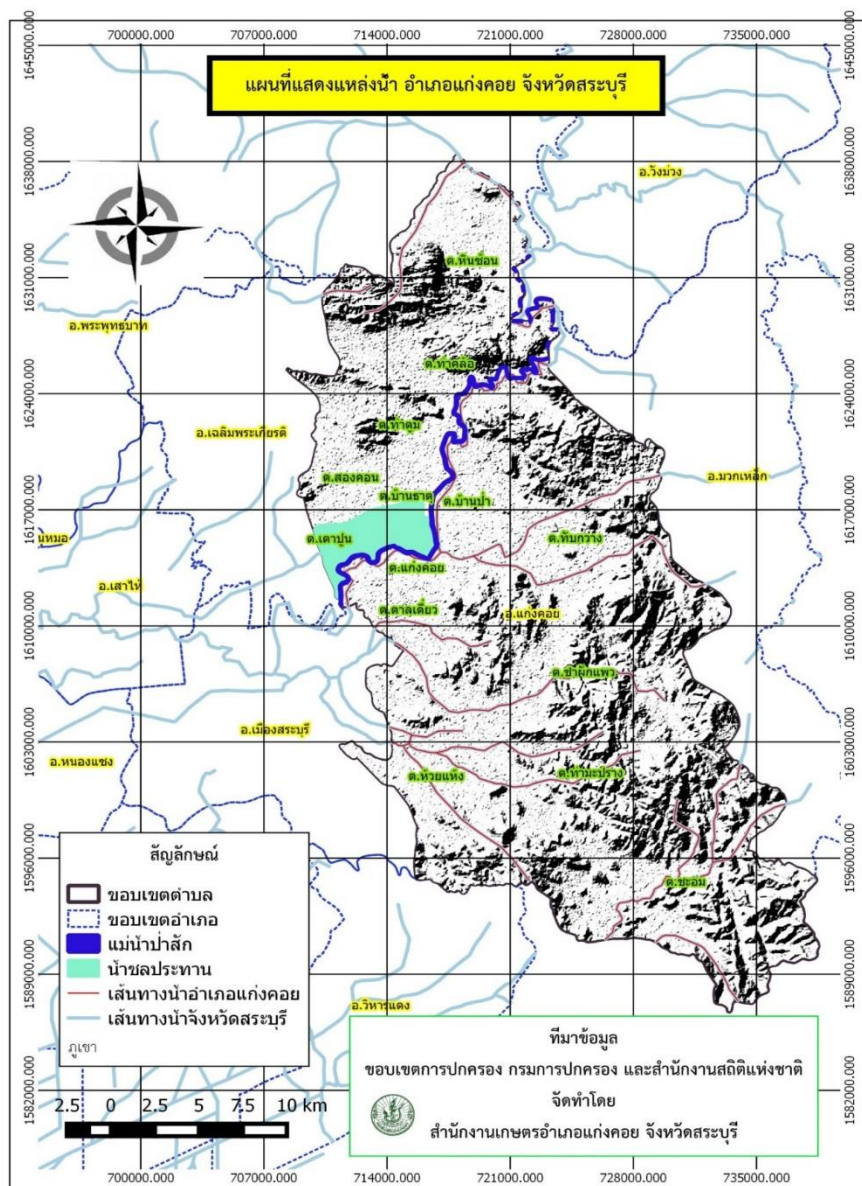
- ๒.๑ แหล่งน้ำประเภทอ่างเก็บน้ำ จำนวน ๑๑ แห่ง พื้นที่ ๘๗๐ ไร่
- ๒.๒ แหล่งน้ำประเภทสาธารณะ จำนวน ๖ แห่ง พื้นที่ ๒๒๐.๗๕ ไร่
- ๒.๓ แหล่งน้ำประเภททำนบปลา กสช. จำนวน ๘ แห่ง พื้นที่ ๖๕ ไร่

กราฟแสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล <https://www.dgr.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล <https://www.dgr.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ สีน้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้าน GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี)

ทุเรียนภูเขาหอม ตำบลชะอม มีรสชาติที่แตกต่างคือ เนื้อแห้ง หวานมัน หอมละมุน กลิ่นไม่ฉุน เช่น จำนวนพื้นที่ปลูกในตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จำนวน ๑,๗๘๕ ไร่ ปริมาณของผลผลิตที่ออกมาแต่ละปี ๕๐๐ ตัน ราคา กิโลกรัมละ ๒๐๐ บาท จำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์และหน้าสวน

๑.๔ สีน้าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค้าน้าเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าน้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอแก่งคอย มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๓๓๓,๑๐๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๓,๗๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๗๖,๗๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๗,๐๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๓๕,๕๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๗๒

ตารางที่ ๓๘ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอแก่งคอย	๑๓,๗๗๒				
แก่งคอย		๓๓๕	๒๙๔	๑,๑๒๕	๑,๗๕๔
ห้วยแห้ง	๗๘๘	๑๘,๒๙๙		๑๒,๘๑๘	๓๑,๙๐๕
บ้านป่า		๖,๒๓๑	๑,๘๔๔	๑๐,๓๐๒	๑๘,๓๗๗
ตาลเดี่ยว	๙	๑๒,๔๒๙	๑,๔๓๒	๓,๖๘๒	๑๗,๕๕๒
ข้าฝักแพว	๙๐๙	๗,๗๑๐		๑๔,๔๕๖	๒๓,๐๗๕
ชะอม		๓,๑๖๐		๒๓,๑๕๐	๒๖,๓๑๐
สองคอน	๕,๐๕๖	๕,๒๘๙	๑๓๒	๑๐,๓๒๒	๒๐,๗๙๙
หินซ้อน		๒,๔๗๗		๓๕,๖๐๒	๓๘,๐๗๙
ท่าคล้อ		๔,๙๓๕	๘๔๗	๔๖,๐๒๕	๕๑,๘๐๗
ท่ามะปราง	๒๗	๑,๘๒๗		๑๙,๒๓๖	๒๑,๐๙๐
ทับกวาง		๓,๒๓๙	๒,๔๐๐	๔๙,๙๒๔	๕๕,๕๖๓
ท่าตูม		๗,๘๘๐		๕,๗๓๘	๑๓,๖๑๘
บ้านธาตุ	๔,๑๘๑	๒,๕๖๐		๒,๐๒๗	๘,๗๖๘
เตาปูน	๒,๘๐๒	๓๙๓	๖๒	๑,๑๔๙	๔,๔๐๖

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒๒,๘๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยแห้ง จำนวน ๘,๗๐๒.๓๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลตาลเดี่ยว จำนวน ๓,๗๙๐.๐๕ ไร่ ตำบลชำผักแพว จำนวน ๒,๒๑๔.๐๘ ไร่ ตำบลสองคอน จำนวน ๑,๖๗๗.๘๙ ไร่ ตำบลเตาปูน จำนวน ๑,๖๖๖.๖๑ ไร่ ตำบลบ้านธาตุ จำนวน ๑,๑๘๑.๔๘ ไร่ ตำบลท่ามะปราง จำนวน ๑,๐๗๑.๗๙ ไร่ ตำบลท่าคล้อ จำนวน ๗๓๐.๖๒ ไร่ ตำบลท่าตูม จำนวน ๕๐๔.๘๘ ไร่ ตำบลบ้านป่า จำนวน ๓๑๐.๒๕ ไร่ ตำบลชะอม จำนวน ๒๙๐.๐๔ ไร่ ตำบลทับกวาง จำนวน ๑๓๖ ไร่ และตำบลหินซ้อน จำนวน ๑๐ ไร่ ตามลำดับ

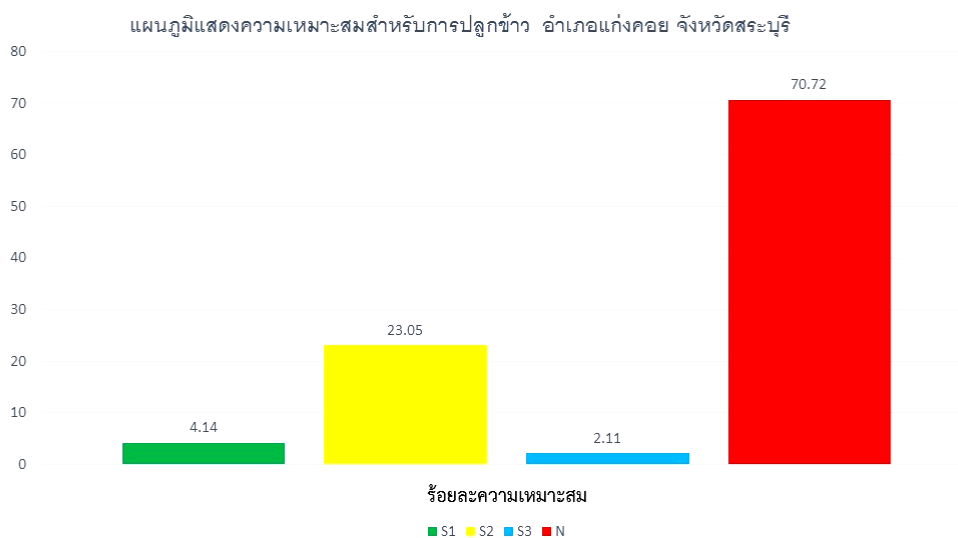
ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑.	แก่งคอย	๐
๒.	ทับกวาง	๑๓๖
๓.	ตาลเดี่ยว	๓,๗๙๐.๐๕
๔.	ห้วยแห้ง	๘,๗๐๒.๓๓
๕.	ท่าคล้อ	๗๓๐.๖๒
๖.	หินซ้อน	๑๐
๗.	บ้านธาตุ	๑,๑๘๑.๔๘
๘.	บ้านป่า	๓๑๐.๒๕
๙.	ท่าตูม	๕๐๔.๘๘
๑๐.	ชะอม	๒๙๐.๐๔
๑๑.	สองคอน	๑,๖๗๗.๘๙
๑๒.	เตาปูน	๑,๖๖๖.๖๑
๑๓.	ชำผักแพว	๒,๒๑๔.๐๘
๑๔.	ท่ามะปราง	๑,๐๗๑.๗๙
	รวม	๒๒,๘๒๖

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doae.go.th)

ปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

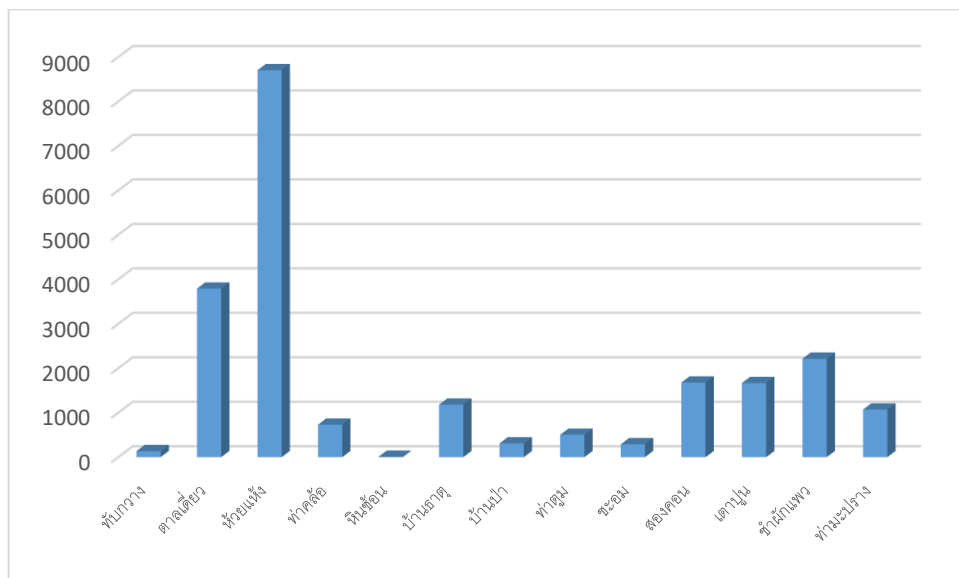
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒๒,๘๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยแห้ง จำนวน ๘,๗๐๒.๓๓ ไร่ ๕๐๘ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลตาลเดี่ยว จำนวน ๓,๗๙๐.๐๕ ไร่ ๑๖๕ ครัวเรือน ตำบลชำผักแพว จำนวน ๒,๒๑๔.๐๘ ไร่ ๑๒๒ ครัวเรือน ตำบลสองคอน จำนวน ๑,๖๗๗.๘๙ ไร่ ๘๑ ครัวเรือน ตำบลเตาปูน จำนวน ๑,๖๖๖.๖๑ ไร่ ๘๘ ครัวเรือน ตำบลบ้านธาตุ จำนวน ๑,๑๘๑.๔๘ ไร่ ๗๓ ครัวเรือน ตำบลท่ามะปราง จำนวน ๑,๐๗๑.๗๙ ไร่ ๖๗ ครัวเรือน ตำบลท่าคล้อ จำนวน ๗๓๐.๖๒ ไร่ ๔๖ ครัวเรือน ตำบลท่าตูม จำนวน ๕๐๔.๘๘ ไร่ ๒๕ ครัวเรือน ตำบลบ้านป่า จำนวน ๓๑๐.๒๕ ไร่ ๑๕ ครัวเรือน ตำบลชะอม จำนวน ๒๙๐.๐๔ ไร่ ๑๕ ครัวเรือน ตำบลทับกวาง จำนวน ๑๓๖ ไร่ ๑๕ ครัวเรือน และตำบลหินซ้อน จำนวน ๑๐ ไร่ ๒ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๐ แสดงข้อมูลการเพาะปลูกข้าว ปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก.)	ผลผลิตข้าว รวม (ตัน)
ทับกวาง	๑๕	๑๓๖	๑๓๖	๖๕๐	๘๘.๔
ตาลเดี่ยว	๑๖๕	๓,๗๙๐.๐๕	๓,๗๙๐.๐๕	๖๕๐	๒๔๖๓.๕๓๓
ห้วยแห้ง	๕๐๘	๘,๗๐๒.๓๓	๘,๗๐๒.๓๓	๖๕๐	๕๖๕๖.๕๑๕
ท่าคล้อ	๔๖	๗๓๐.๖๒	๗๓๐.๖๒	๖๕๐	๔๗๔.๙๐๓
หินซ้อน	๒	๑๐	๑๐	๖๕๐	๖.๕
บ้านธาตุ	๗๓	๑,๑๘๑.๔๘	๑,๑๘๑.๔๘	๖๕๐	๗๖๗.๙๖๒
บ้านป่า	๑๕	๓๑๐.๒๕	๓๑๐.๒๕	๖๕๐	๒๐๑.๖๖๒๕
ท่าตูม	๒๕	๕๐๔.๘๘	๕๐๔.๘๘	๖๕๐	๓๒๘.๑๗๒
ชะอม	๑๕	๒๙๐.๐๔	๒๙๐.๐๔	๖๕๐	๑๘๘.๕๒๖
สองคอน	๘๑	๑,๖๗๗.๘๙	๑,๖๗๗.๘๙	๖๕๐	๑๐๙๐.๖๒๙
เตาปูน	๘๘	๑,๖๖๖.๖๑	๑,๖๖๖.๖๑	๖๕๐	๑๐๘๓.๒๙๗
ชำผักแพว	๑๒๒	๒,๒๑๔.๐๘	๒,๒๑๔.๐๘	๖๕๐	๑๔๓๙.๑๕๒
ท่ามะปราง	๖๗	๑,๐๗๑.๗๙	๑,๐๗๑.๗๙	๖๕๐	๖๙๖.๖๖๓๕
รวม	๑,๑๙๖	๒๒,๘๒๖	๒๒,๘๒๖	๖๕๐	๑๔๘๓๖.๙

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doae.go.th)
ปี ๒๕๖๗/๖๘

ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doe.go.th)
ปี ๒๕๖๗/๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑. จัดหาเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีที่ไม่มีการปนเปื้อน
๒. มีการจัดเตรียมแปลงเพาะปลูกที่ดี
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต
๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดิน และเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินทำให้ดินมีคุณภาพที่ดี
๕. การส่งเสริมการผลิตและใช้ฮอร์โมนตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำรุงข้าว
๖. งดการเผาตอซัง

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแก่งคอย มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อ สินค้า	ปี ๒๕๖๖												ปี ๒๕๖๗											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว นาปี รอบ ๑						▲					▼	▼												
ข้าว นาปี รอบ ๒											▲					▼								

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ต้นทุนการผลิตข้าว

อำเภอแก่งคอย มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๕๐๕ บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๕๒๐ บาท

ตารางที่ ๔๑ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

รายการ	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
ไถดะ	๓๐๐	๓๐๐	
ไถโรตารี	๓๐๐	๓๐๐	
พันธุ์ข้าว ๒๕ กก.	๔๗๕	๔๘๐	
จ้างหว่าน/ปลูก	๗๐	๘๐	
ยาคุมวัชพืช	๒๐๐	๒๐๐	
จ้างฉีดยา	๘๐	๘๐	
ค่าปุ๋ยสูตร ๑๖-๐-๐ ค.๑	๓๐๐	๓๐๐	
ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ค.๑	๘๐	๑๐๐	
ค่าปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ค.๒	๓๒๐	๓๒๐	
ค่าจ้างใส่ปุ๋ย ค.๒	๘๐	๑๐๐	
ฮอร์โมน+ค่าจ้างฉีดยา	๓๘๐	๒๘๐	
ค่ายากำจัดแมลง+ค่าจ้าง	๑๘๐	๑๘๐	
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐	
ค่าขนส่ง	๒๔๐	๓๐๐	
ค่าเช่า	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
รวม	๔,๕๐๕	๔,๕๒๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

การผลิตข้าวของเกษตรกรอำเภอแก่งคอย ส่วนใหญ่จะผลิตข้าวเพื่อจำหน่ายข้าวเปลือกให้กับโรงสี โดยการจำหน่ายข้าวนั้นเกษตรกรจะนำมาจำหน่ายในวันที่เก็บเกี่ยวเลย โดยจะเน้นการใช้พันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูงๆ เช่น กข ๗๙ กข ๘๕ ชัยนาท ๑ ซึ่งข้าวพันธุ์เหล่านี้จะเหมาะสมกับการเพาะปลูกในพื้นที่อำเภอแก่งคอย จะให้ผลผลิตข้าวเปลือกสดถึง ๖๐๐ – ๙๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการจำหน่ายนั้น ภายในเขตอำเภอแก่งคอยจะไม่มีโรงสีข้าวขนาดใหญ่ มีเพียงลานรับซื้อ เกษตรกรมีการจำหน่ายให้แก่โรงสีข้าวขนาดใหญ่ในอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี คือ บจ.แก่งคอยไรซ์มิล โรงสีขนาดใหญ่ที่มีกำลังการผลิต ๔๕๐ ตันต่อวัน และโรงสีข้าวขนาดใหญ่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี คือ บ.ท็อปไทยไรซ์ กำลังการผลิต ๓๐๐ ตันต่อวัน และมีลานรับซื้อข้าวภายในเขตอำเภอแก่งคอย ๑ จุด กำลังการผลิต ๕๐ ตันต่อวัน ได้แก่ สมานพืชผล หมู่ ๑๐ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอ แก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ดังนั้นเมื่อมีสถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกมากทำให้เกษตรกรไม่จำเป็นต้องมีที่เก็บผลผลิตไว้ที่บ้านและไม่มีการลดความชื้นก่อนนำมาจำหน่าย ปัญหาที่ตามมาคือ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมาจะมีความชื้นสูง เมื่อนำมาจำหน่ายก็จะได้ราคาต่ำ และปัญหาอีกประการหนึ่งคือเมื่อมีผลผลิตจำนวนมากๆ ออกมาพร้อมๆ กันสถานที่รับซื้อจะกดราคาเพราะเกษตรกรจำเป็นต้องขาย

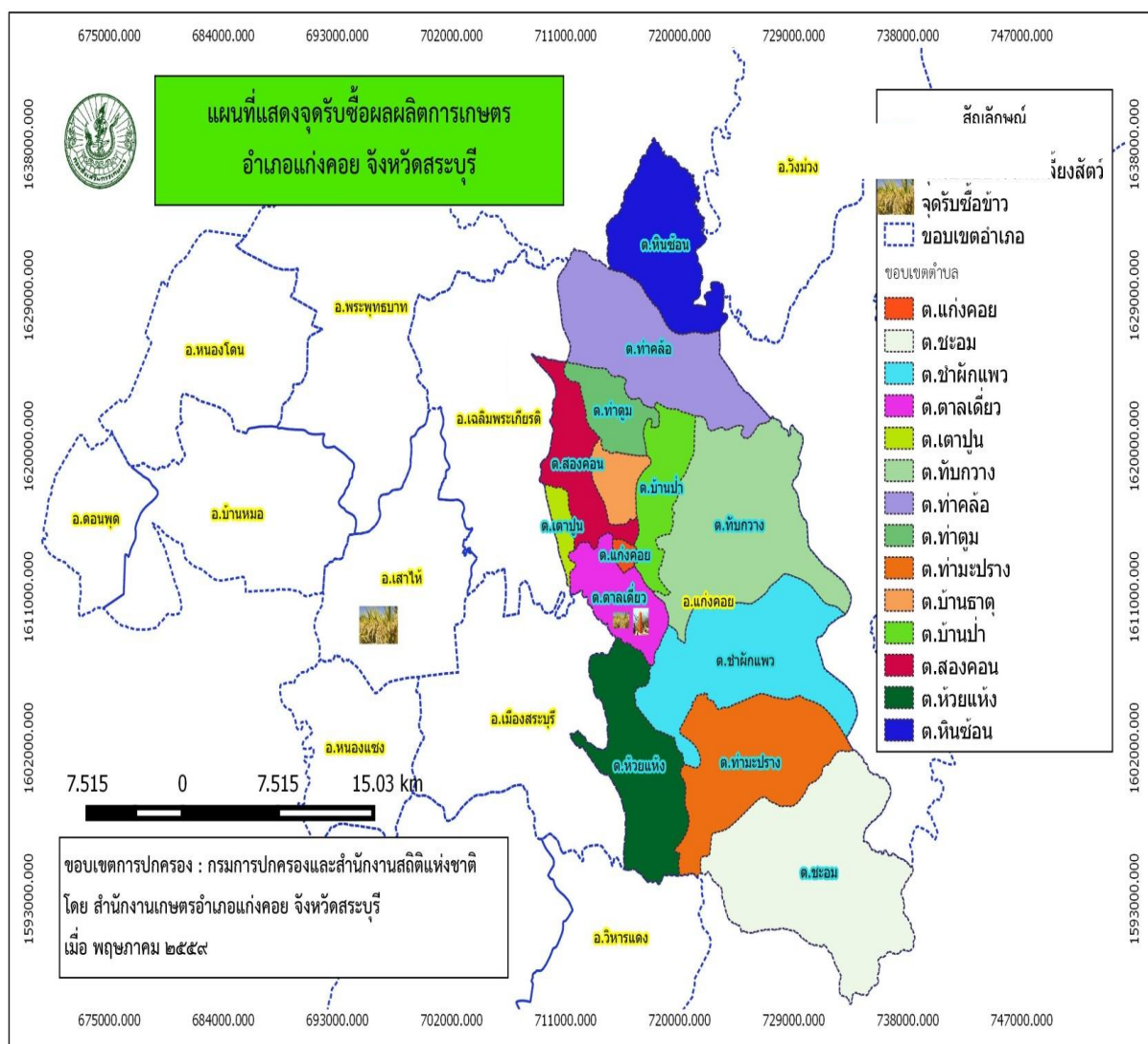
ภาพที่ ๓๑ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

อำเภอแก่งคอย มีลานรับซื้อข้าว รวม ๑ แห่ง คือสนามพืชผล หมู่ ๑๐ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ใน ๑ ปี โรงสีและลานรับซื้อสามารถรับซื้อได้จำนวน ๑๒๐ วัน (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนมกราคม) รวมกำลังการรับซื้อผลผลิตข้าวของโรงสีและลานรับซื้อ จำนวน ๙๖,๐๐๐ ตัน/ปี

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอแก่งคอย
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอแก่งคอย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตข้าว จำนวน ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสมาน ภูธร	๔	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	๒๕๖๒	ทำนา
๒	นายสมพร พรหมโชติ	๗	ห้วยแห้ง	แก่งคอย	๒๕๖๒	ทำนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอแก่งคอย มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งหมด จำนวน ๓๓๓,๑๐๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๗,๖๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๙๐,๐๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๙,๑๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๘๖,๓๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖

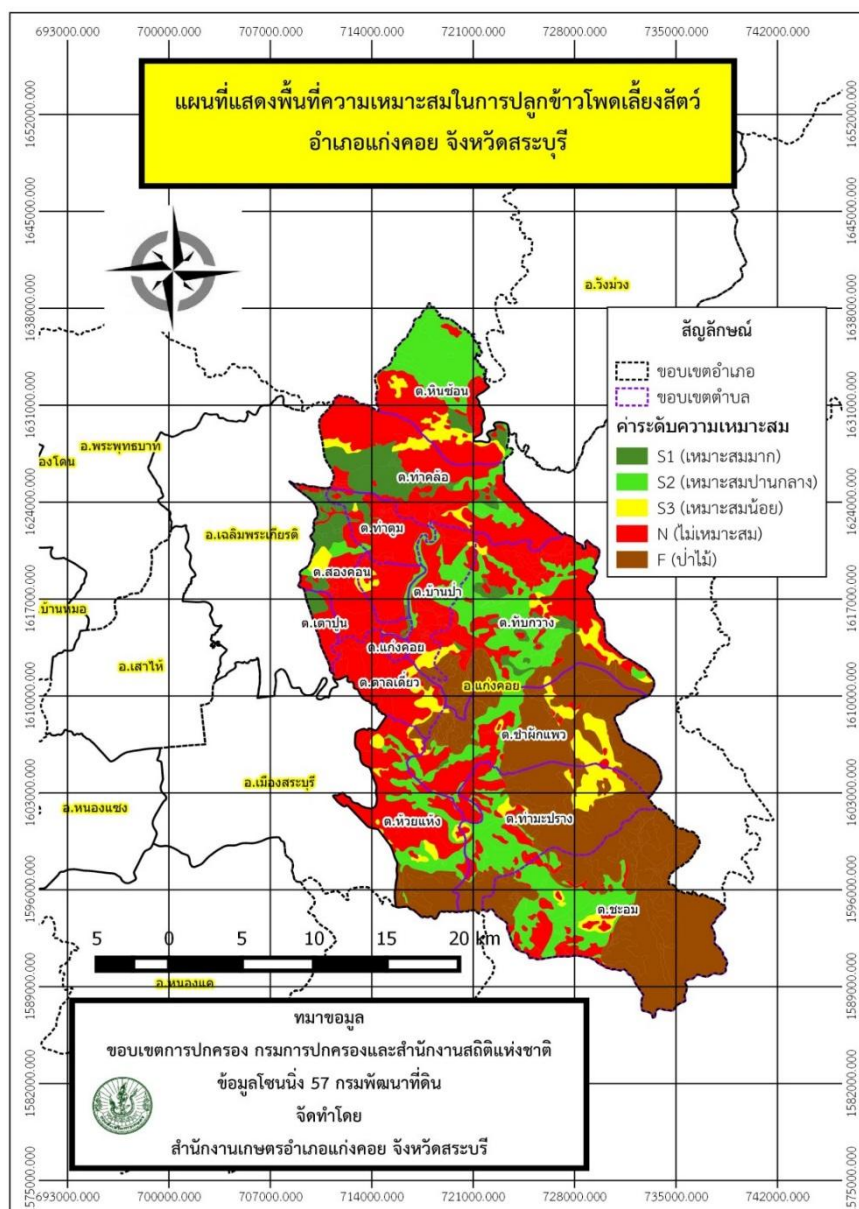
ตารางที่ ๔๓ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตารางแสดงพื้นที่ความเหมาะสมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี						
อำเภอ/ตำบล	S1 (เหมาะสมมาก)	S2 (เหมาะสมปานกลาง)	S3 (เหมาะสมน้อย)	N (ไม่เหมาะสม)	F (ป่าไม้)	ผลรวม
อ.แก่งคอย	27,603	90,059	29,127	186,315	148,276	481,380
ต.แก่งคอย		58		1,697		1,754
ต.ชะอม		16,168	1,667	8,475	58,264	84,574
ต.จำฝักแพว	212	7,265	5,460	10,137	36,141	59,216
ต.ตาลเดี่ยว		1	1,963	15,588	1,491	19,043
ต.เตาปูน	1,117			3,289		4,406
ต.ทับกวาง	4,458	19,720	3,519	27,867	14,208	69,771
ต.ท่าคล้อ	11,776	3,950	2,391	33,690		51,807
ต.ท่าชุม	2,299	704	111	10,505		13,618
ต.ท่ามะปราง		9,370	4,832	6,889	29,076	50,166
ต.บ้านธาตุ	121	540	884	7,223		8,768
ต.บ้านป่า		5,072	1,100	12,205	674	19,051
ต.สองคอน	5,669	1,428	1,500	12,202		20,799
ต.ห้วยแห้ง		8,022	2,263	21,621	8,422	40,327
ต.หินซ้อน	1,952	17,763	3,437	14,928		38,079
ผลรวม	27,603	90,059	29,127	186,315	148,276	481,380

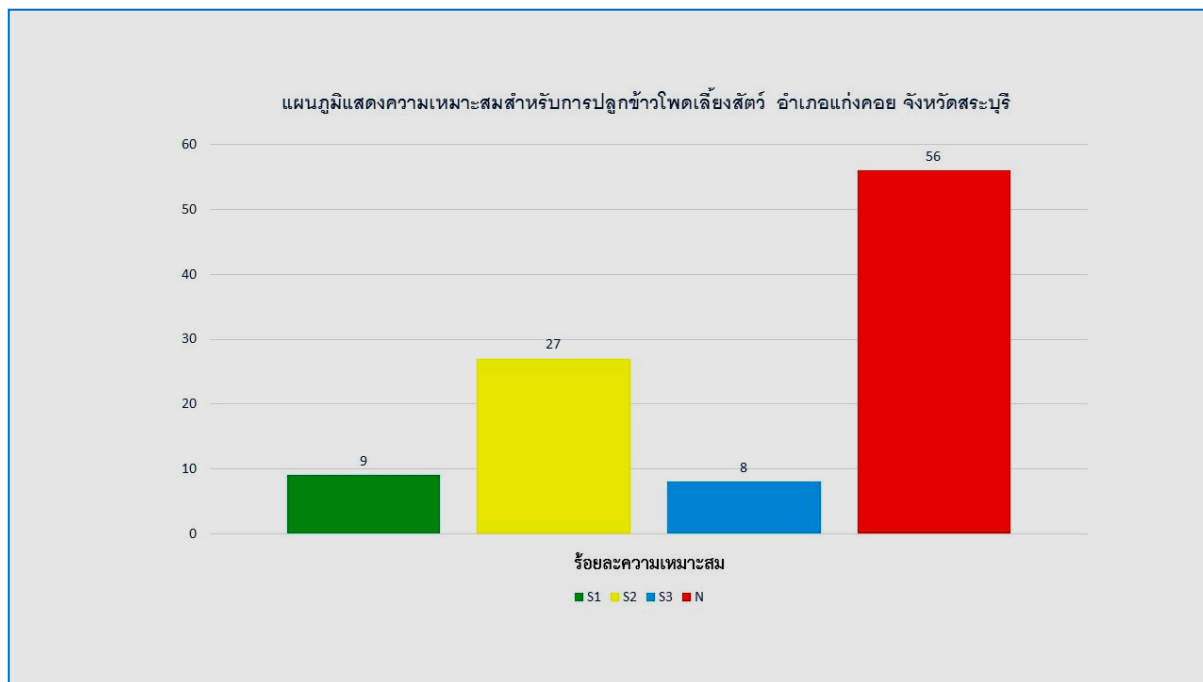
(ที่มา : ขอบเขตการปกครอง กรมการปกครอง และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อมูลโซนนิ่ง ๕๔ กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงพื้นที่ความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ที่มา : ขอบเขตการปกครอง กรมการปกครอง และสำนักงานสถิติแห่งชาติ
ข้อมูลโซนนิ่ง ๕๔ กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๓๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอแก่งคอย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

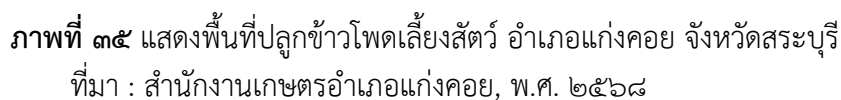
(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๕๕๘๙.๘๙ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหินซ้อน จำนวน ๗,๒๑๑.๐๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลท่าคล้อ จำนวน ๖,๐๗๖.๙๙ ไร่ ตำบลสองคอน จำนวน ๓,๔๗๘.๗๔ ไร่ ตำบลทับกวาง จำนวน ๒,๐๑๑.๓๘ ไร่ ตำบลท่ามะปราง จำนวน ๑,๕๗๙.๕๐ ไร่ ตำบลข้าฝักแพว จำนวน ๑,๑๔๓.๐๕ ไร่ ตำบลห้วยแห้ง จำนวน ๑,๐๖๐.๔๐ ไร่ ตำบลท่าตูม จำนวน ๑,๒๔๗.๐๙ ไร่ ตำบลเตาปูน จำนวน ๗๓๐.๗๕ ไร่ ตำบลบ้านธาตุ จำนวน ๓๒๓ ไร่ ตำบลบ้านป่า จำนวน ๒๖๒.๕ ไร่ ตำบลชะอม จำนวน ๒๔๗.๒๓ ไร่ และตำบลตาลเดี่ยว จำนวน ๒๑๘.๒๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)
๑.	ทับกวาง	๒,๐๑๑.๓๘
๒.	ตาลเดี่ยว	๒๑๘.๒๕
๓.	ห้วยแห้ง	๑,๐๖๐.๔๐
๔.	ท่าคล้อ	๖,๐๗๖.๙๙
๕.	หินซ้อน	๗,๒๑๑.๐๑
๖.	บ้านธาตุ	๓๒๓
๗.	บ้านป่า	๒๖๒.๕
๘.	ท่าตูม	๑,๒๔๗.๐๙
๙.	ชะอม	๒๔๗.๒๓
๑๐.	สองคอน	๓,๔๗๘.๗๔
๑๑.	เตาปูน	๗๓๐.๗๕
๑๒.	ชำผักแพว	๑,๑๔๓.๐๕
๑๓.	ท่ามะปราง	๑,๕๗๙.๕๐
	รวม	๒๕๕๘๙.๘๙

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doae.go.th)
ปี ๒๕๖๗/๖๘

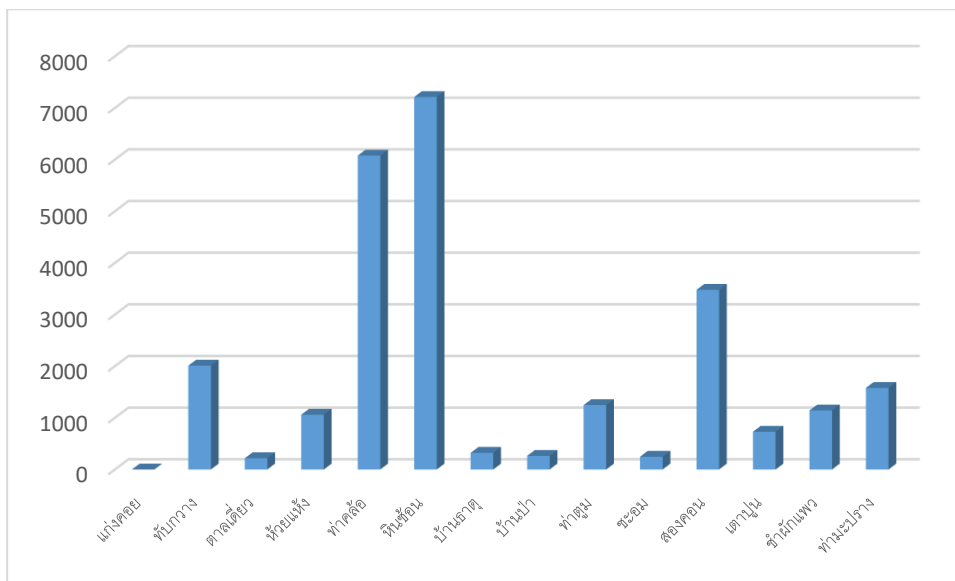
อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๕๕๘๙.๘๙ไร่ ๗๙๓ ครัวเรือน โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหินซ้อน จำนวน ๗,๒๑๑.๐๑ ไร่ ๑๘๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลท่าคล้อ จำนวน ๖,๐๗๖.๙๙ ไร่ ๑๔๙ ครัวเรือน ตำบลสองคอน จำนวน ๓,๔๗๘.๗๔ ไร่ ๑๕๓ ครัวเรือน ตำบลทับทิม จำนวน ๒,๐๑๑.๓๘ ไร่ ๕๗ ครัวเรือน ตำบลท่ามะปราง จำนวน ๑,๕๗๙.๕๐ ไร่ ๖๔ ครัวเรือน ตำบลชำผักแพว จำนวน ๑,๑๔๓.๐๕ ไร่ ๓๐ ครัวเรือน ตำบลห้วยแห้ง จำนวน ๑,๐๖๐.๔๐ ไร่ ๖๗ ครัวเรือน ตำบลท่าตูม จำนวน ๑,๒๔๗.๐๙ ไร่ ๔๙ ครัวเรือน ตำบลเตาปูน จำนวน ๗๓๐.๗๕ ไร่ ๒๖ ครัวเรือน ตำบลบ้านธาตุ จำนวน ๓๒๓ ไร่ ๑๔ ครัวเรือน ตำบลบ้านป่า จำนวน ๒๖๒.๕ ไร่ ๗ ครัวเรือน ตำบลชะอม จำนวน ๒๔๗.๒๓ ไร่ ๑๒ ครัวเรือน และตำบลตาลเดี่ยว จำนวน ๒๑๘.๒๕ ไร่ ๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงปริมาณปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก.)	ผลผลิต ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์รวม (ตัน)
แก่งคอย	๐	๐	๐	๐	๐
ทับกวาง	๕๗	๒,๐๑๑.๓๘	๒,๐๑๑.๓๘	๘๐๐	๑๖๐๙.๑๐๔
ตาลเดี่ยว	๘	๒๑๘.๒๕	๒๑๘.๒๕	๘๐๐	๑๗๔.๖
ห้วยแห้ง	๖๗	๑,๐๖๐.๔๐	๑,๐๖๐.๔๐	๘๐๐	๘๔๘.๓๒
ท่าคล้อ	๑๔๙	๖,๐๗๖.๙๙	๖,๐๗๖.๙๙	๘๐๐	๔๘๖๑.๕๙๒
หินซ้อน	๑๘๔	๗,๒๑๑.๐๑	๗,๒๑๑.๐๑	๘๐๐	๕๗๖๘.๘๐๘
บ้านธาตุ	๑๔	๓๒๓	๓๒๓	๘๐๐	๒๕๘.๔
บ้านป่า	๗	๒๖๒.๕	๒๖๒.๕	๘๐๐	๒๑๐
ท่าตูม	๔๙	๑,๒๔๗.๐๙	๑,๒๔๗.๐๙	๘๐๐	๙๙๗.๖๗๒
ชะอม	๑๒	๒๔๗.๒๓	๒๔๗.๒๓	๘๐๐	๑๙๗.๗๘๔
สองคอน	๑๕๓	๓,๔๗๘.๗๔	๓,๔๗๘.๗๔	๘๐๐	๒๗๘๒.๙๙๒
เตาปูน	๒๖	๗๓๐.๗๕	๗๓๐.๗๕	๘๐๐	๕๘๔.๖
ชำผักแพว	๓๐	๑,๑๔๓.๐๕	๑,๑๔๓.๐๕	๘๐๐	๙๑๔.๔๔
ท่ามะปราง	๖๔	๑,๕๗๙.๕๐	๑,๕๗๙.๕๐	๘๐๐	๑๒๖๓.๖
รวม	๗๙๓	๒๕,๕๘๙.๘๙	๒๕,๕๘๙.๘๙	๘๐๐	๔๐๙๔๓.๘๒

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doae.go.th)
ปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘

พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doae.go.th)
ปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑. จัดหาเมล็ดพันธุ์ดีที่ไม่มีการปนเปื้อน
๒. มีการจัดเตรียมแปลงเพาะปลูกที่ดี
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต
๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดิน และเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินทำให้ดินมีคุณภาพที่ดี
๕. การส่งเสริมการผลิตและใช้ฮอร์โมนตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำรุงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๖. จัดการเผาต่อซัง
๗. การส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้ โดยการควบคุมและการกำจัดศัตรูพืชแบบชีววิธี เช่น การเลี้ยงแมลงหางหนีบเป็นแมลงที่มีศักยภาพในการนำไปใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืชในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแก่งคอย มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

ชื่อ สินค้า	ปี ๒๕๖๖												ปี ๒๕๖๗											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพด เลี้ยง สัตว์																								
																								
																								
																								

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอแก่งคอย มีต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๔๑๐ บาท/ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๒๓๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๔๖ ต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

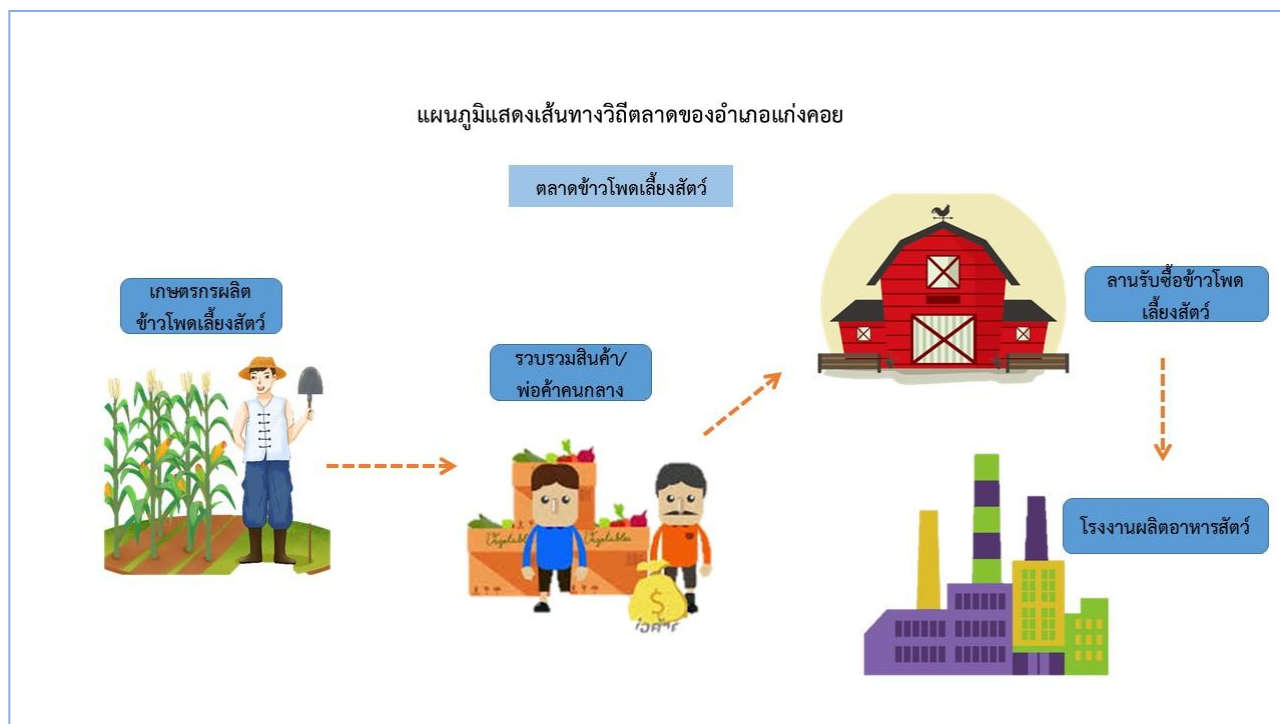
แบบเก็บต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี			
ที่	รายการ	ในเขต	นอกเขต
		ชลประทาน	ชลประทาน
		บาท/ไร่	บาท/ไร่
๑	ค่าเตรียมดิน		
	ไถตะ	๔๐๐	๔๐๐
	ไถแปร	๓๐๐	๓๐๐
๒	ค่าพันธุ์ จำนวน.....๓.๕.....กก. (กก.ละ.....๑๘๐.....บาท)	๖๓๐	๖๓๐
๓	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑ + ค่าจ้าง	๒๐๐	๒๐๐
๔	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑ + ค่าจ้าง	๒๐๐	๒๐๐
๕	ค่าปุ๋ยคอก (มูลไก่อร่งพื้น) + ค่าจ้าง	๔๕๐	๔๕๐
๖	ค่าปุ๋ย ครั้งที่ ๑ สูตร ..๑๖-๒๐-๐...จำนวน.....๓๐.....กก. (ราคากระสอบละ๖๐๐....บาท) + ค่าจ้าง	๔๕๐	๔๕๐
๗	ค่าปุ๋ย ครั้งที่ ๒สูตร๔๐-๐-๐.....จำนวน.....๓๐.....กก. (ราคากระสอบละ๕๐๐.....บาท) + ค่าจ้าง	๓๘๐	๓๘๐
๘	ค่าฮอร์โมน (ปุ๋ยทางใบ) + ค่าจ้าง	๓๐๐	๒๘๐
๙	ค่าเก็บเกี่ยว	๖๐๐	๕๕๐
๑๐	อื่นๆ (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง)	๕๐๐	๔๐๐
	รวม	๔,๔๑๐	๔,๒๓๐

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรอำเภอแก่งคอย ส่วนใหญ่จะผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายโดยตรงให้กับโรงสีหรือลานรับซื้อ โดยการจำหน่ายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นั้นเกษตรกรจะนำมาจำหน่ายในวันที่เก็บเกี่ยวเลย โดยจะมีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลากหลายสายพันธุ์ ซึ่งพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเพาะปลูก ได้แก่ พันธุ์ซีพี ๘๘๘ , พันธุ์เอส ๗, พันธุ์เอสเค ๓๘ เป็นต้น ซึ่งแต่ละพันธุ์ก็จะมีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่การเพาะปลูกอำเภอแก่งคอย จะให้ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถึง ๗๐๐ – ๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการจำหน่ายนั้น ภายในเขตอำเภอแก่งคอยจะไม่มีโรงสีหรือลานรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ มีเพียงลานรับซื้อขนาดเล็ก ๒ จุด เกษตรกรตำบลท่าคล้อและตำบลหินซ้อน มีการจำหน่ายให้แก่โรงสีหรือลานรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็กในอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี คือ ลานศิริศิลป์เกษตรอุตสาหกรรม โรงสีขนาดเล็กที่มีกำลังการผลิต ๕๐ ตันต่อวัน และตำบลเตาปูน ตำบลสองคอน จำหน่ายแก่โรงสีหรือลานรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี คือ บ.แสงเจริญพืชผล กำลังการผลิต ๔๐ ตันต่อวัน และมีลานรับซื้อข้าวภายในเขตอำเภอแก่งคอย ๒ จุด ได้แก่ สมานพืชผล หมู่ ๑๐ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กำลังการผลิต ๕๐ ตันต่อวัน และเตียวสมบูรณ์กิจพืชผล หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กำลังการผลิต ๕๐ ตันต่อวัน

ดังนั้นเมื่อมีสถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มากทำให้เกษตรกรไม่จำเป็นต้องมีที่เก็บผลผลิตไว้ที่บ้านและไม่มีการลดความชื้นก่อนนำมาจำหน่าย ปัญหาที่ตามมาคือ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมาจะมีความชื้นสูง เมื่อนำมาจำหน่ายก็จะได้ราคาต่ำ และปัญหาอีกประการหนึ่งคือเมื่อมีผลผลิตจำนวนมากๆ ออกมาพร้อมๆ กันสถานที่รับซื้อจะกดราคา เพราะเกษตรกรจำเป็นต้องขาย

ภาพที่ ๓๘ แสดงวิถีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอแก่งคอย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเป็นเกษตรกร Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓ ราย

ตารางที่ ๔๗ แสดง Smart Farmer แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายกิตติศักดิ์ เมฆา	๙	หินซื่อน	แก่งคอย	๒๕๖๑	พืชไร่
๒	นายไพบูลย์ ลือกิจนา	๑๐	ท่าคล้อ	แก่งคอย	๒๕๖๑	พืชไร่
๓	นายสมยศ จันทบูรณ์	๖	สองคอน	แก่งคอย	๒๕๖๒	พืชไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๓ มັນสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

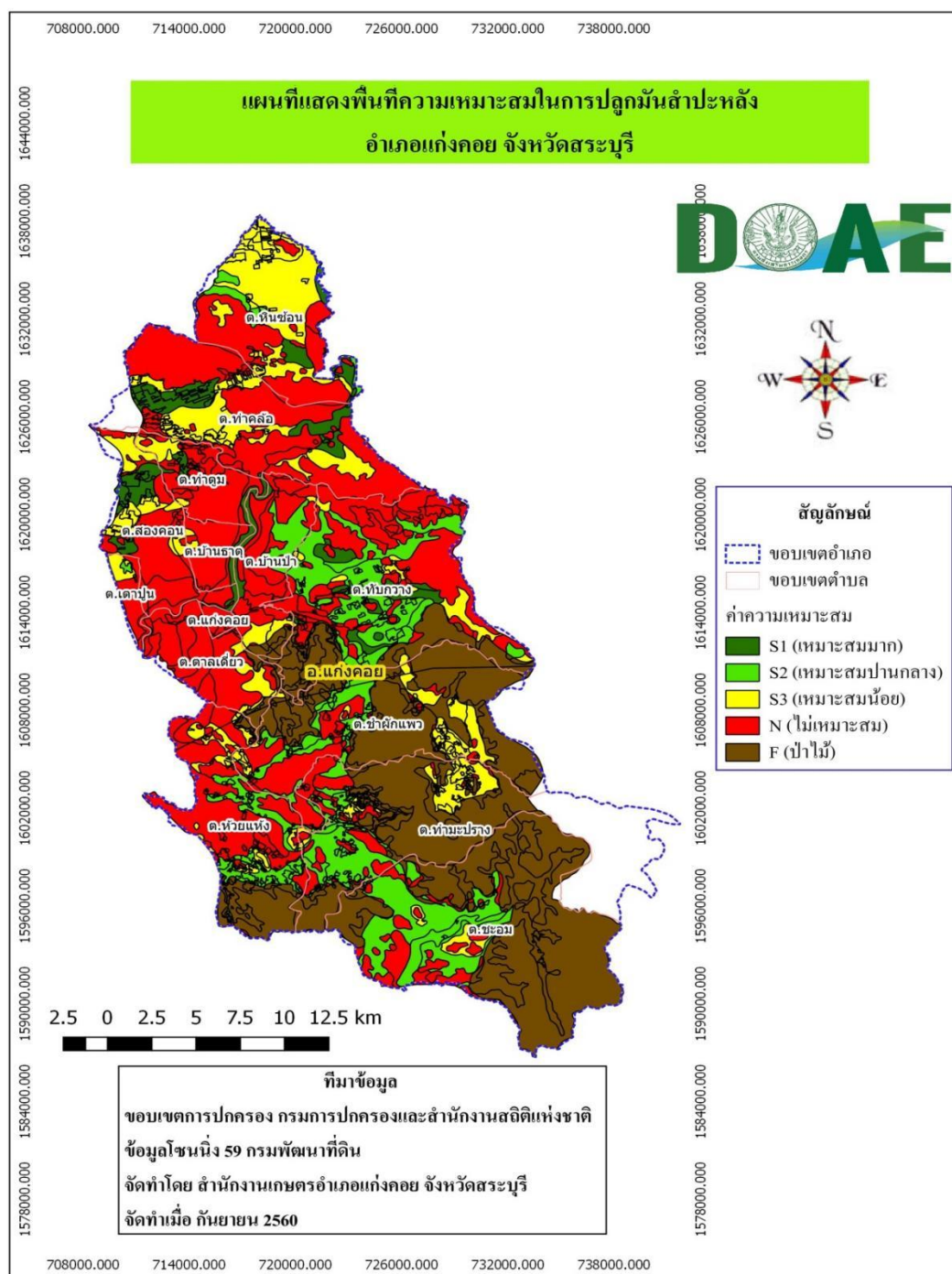
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอแก่งคอย มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน ๒๘๖,๕๙๐.๐๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘๐,๖๒๕.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๐,๕๕๒.๗๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๔,๖๗๓.๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔๐,๗๓๙.๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๑

ตารางที่ ๔๘ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

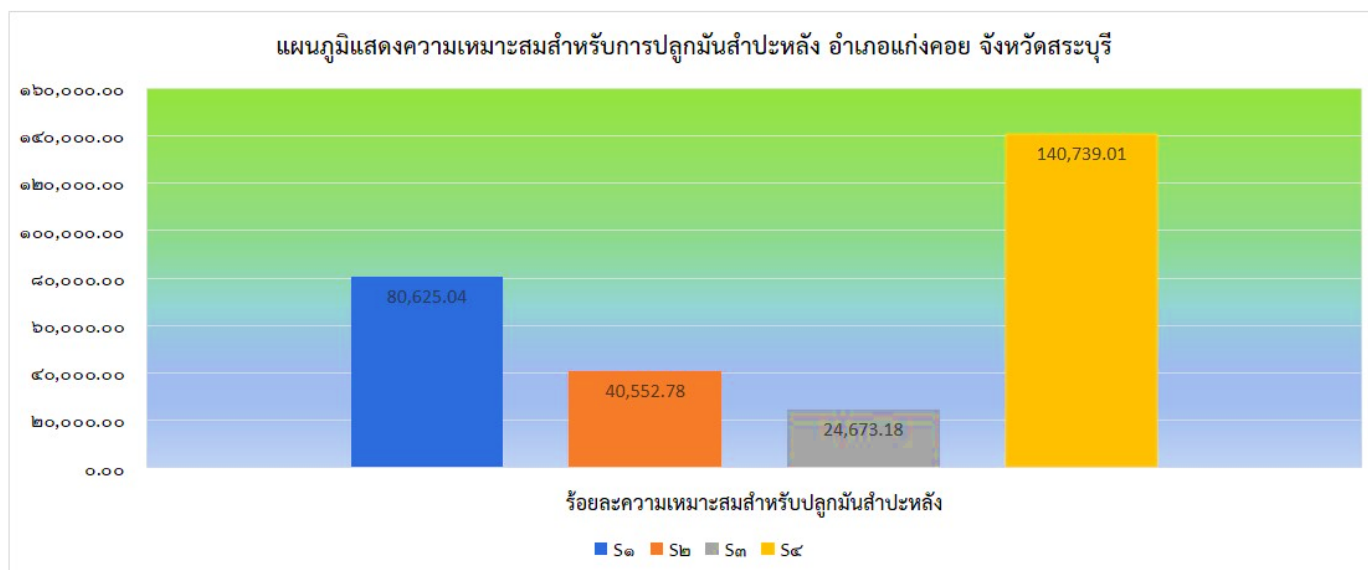
ตารางแสดงพื้นที่ความเหมาะสมการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี					
อำเภอ/ตำบล	S๑	S๒	S๓	N	ผลรวมทั้งหมด
แก่งคอย	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๖๘๙.๕๖	๑,๖๘๙.๕๖
ชะอม	๑๑,๙๕๘.๖๕	๓,๑๖๒.๑๒	๔,๐๑๕.๑๔	๘,๑๔๔.๘๕	๒๗,๓๓๐.๗๗
ชำผักแพว	๔,๑๒๔.๑๔	๑,๗๐๗.๐๒	๔,๔๖๗.๙๗	๑๒,๘๓๐.๓๙	๒๓,๑๒๙.๕๒
ตาลเดี่ยว	๑,๗๙๒.๗๓	๕๕.๐๕	๘๒.๑๐	๑๕,๘๘๓.๑๖	๑๗,๘๑๓.๐๕
เตาปูน	๑๙๑.๑๖	๔๖๗.๕๒	๒๐๓.๖๒	๓,๒๙๗.๔๐	๔,๑๕๙.๗๐
ทับกวาง	๑๖,๗๓๔.๕๑	๗,๐๕๑.๒๕	๒,๖๘๗.๒๙	๑๘,๑๑๗.๙๓	๔๔,๖๗๐.๙๘
ท่าคล้อ	๑๖,๘๑๙.๔๖	๑,๐๑๑.๓๐	๑,๙๕๒.๙๘	๖,๖๖๒.๐๕	๒๖,๔๔๕.๗๙
ท่าตูม	๕,๖๑๑.๒๖	๖๑๑.๗๔	๙๑๖.๒๐	๔,๙๑๕.๙๖	๑๒,๐๕๕.๑๗
ท่ามะปราง	๔,๑๔๕.๕๗	๒,๗๐๘.๗๐	๖,๑๕๔.๑๑	๗,๓๔๕.๗๘	๒๐,๔๐๔.๑๗
บ้านธาตุ	๖๔.๙๐	๘๐๗.๕๙	๐.๐๐	๖,๕๖๑.๔๖	๗,๔๓๓.๙๕
บ้านป่า	๖,๕๐๐.๖๒	๐.๐๐	๖๕๓.๑๑	๑๐,๓๙๓.๓๑	๑๗,๕๔๗.๐๔
สองคอน	๓,๙๘๖.๑๙	๘,๙๗๖.๖๑	๘๒๘.๗๐	๙,๔๙๗.๘๕	๒๓,๒๘๙.๓๕
ห้วยแห้ง	๔,๘๖๑.๕๙	๒,๑๔๙.๓๒	๑,๒๕๗.๙๙	๒๓,๒๘๓.๑๙	๓๑,๕๕๒.๐๙
หินซ้อน	๓,๘๓๔.๒๖	๑๑,๘๔๔.๕๕	๑,๔๕๓.๙๗	๑๑,๙๓๖.๑๑	๒๙,๐๖๘.๘๙
รวม	๘๐,๖๒๕.๐๔	๔๐,๕๕๒.๗๘	๒๔,๖๗๓.๑๘	๑๔๐,๗๓๙.๐๑	๒๘๖,๕๙๐.๐๑

แผนที่แสดงพื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๕๐ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ ๔๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖/๖๗ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔,๐๓๘.๒๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลห้วยแห้ง จำนวน ๑,๔๑๑.๓๒ ไร่ รองลงมาคือตำบล หินซ้อน จำนวน ๑,๐๒๘.๖๕ ไร่ ตำบลชำผักแพว จำนวน ๕๔๕.๔๘ ไร่ ตำบลท่ามะปราง จำนวน ๔๒๕ ไร่ ตำบลท่าคล้อ จำนวน ๒๔๖.๒๕ ไร่ ตำบลชะอม จำนวน ๑๐๕.๒๕ ไร่ ตำบลทับกวาง จำนวน ๙๓ ไร่ ตำบลเตาปูน จำนวน ๔๐.๗๕ ไร่ ตำบลท่าตูม จำนวน ๑๔ ไร่ และตำบลสองคอน จำนวน ๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๙ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)
๑.	แก่งคอย	๐
๒.	ทับกวาง	๙๓
๓.	ตาลเดี่ยว	๑๑๘.๕
๔.	ห้วยแห้ง	๑,๔๑๑.๓๒
๕.	ท่าคล้อ	๒๔๖.๒๕
๖.	หินซ้อน	๑,๐๒๘.๖๕
๗.	ท่าตูม	๑๔
๘.	ชะอม	๑๐๕.๒๕
๙.	สองคอน	๑๐
๑๐.	เตาปูน	๔๐.๗๕
๑๑.	ชำผักแพว	๕๔๕.๔๘
๑๒	ท่ามะปราง	๔๒๕
	รวม	๔,๐๓๘.๒๐

ที่มา : ข้อมูลการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย

จังหวัดสระบุรี

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔,๐๓๘.๒๐ ไร่ ครัวเรือน โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยแห้ง จำนวน ๑,๔๑๑.๓๒ ไร่ รองลงมาคือตำบล หินซ้อน จำนวน ๑,๐๒๘.๖๕ ไร่ ตำบลชำผักแพว จำนวน ๕๔๕.๔๘ ไร่ ตำบลท่ามะปราง จำนวน ๔๒๕ ไร่ ตำบลท่าคล้อ จำนวน ๒๔๖.๒๕ ไร่ ตำบลชะอม จำนวน ๑๐๕.๒๕ ไร่ ตำบลทับกวาง จำนวน ๙๓ ไร่ ตำบลเตาปูน จำนวน ๔๐.๗๕ ไร่ ตำบลท่าตูม จำนวน ๑๔ ไร่ และตำบลสองคอน จำนวน ๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๐ แสดงปริมาณปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ตำบล	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตมัน สำปะหลัง รวม (ตัน)
แก่งคอย	๐	๐	๐	๐	๐
ทับกวาง	๔	๙๓	๙๓	๓,๐๐๐	๒๗๙
ตาลเดี่ยว	๗	๑๑๘.๕	๑๑๘.๕	๓,๐๐๐	๓๕๕.๕
ห้วยแห้ง	๗๓	๑,๔๑๑.๓๒	๑,๔๑๑.๓๒	๓,๐๐๐	๔๒๓๓.๙๖
ท่าคล้อ	๑๒	๒๔๖.๒๕	๒๔๖.๒๕	๓,๐๐๐	๗๓๘.๗๕
หินซ้อน	๕๓	๑,๐๒๘.๖๕	๑,๐๒๘.๖๕	๓,๐๐๐	๓๐๘๕.๙๕
บ้านธาตุ	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านป่า	๐	๐	๐	๓,๐๐๐	๐
ท่าตูม	๓	๑๔	๑๔	๓,๐๐๐	๔๒
ชะอม	๓	๑๐๕.๒๕	๑๐๕.๒๕	๓,๐๐๐	๓๑๕.๗๕
สองคอน	๑	๑๐	๑๐	๓,๐๐๐	๓๐
เตาปูน	๖	๔๐.๗๕	๔๐.๗๕	๓,๐๐๐	๑๒๒.๒๕
ชำผักแพว	๓๐	๕๔๕.๔๘	๕๔๕.๔๘	๓,๐๐๐	๑๖๓๖.๔๔
ท่ามะปราง	๒๔	๔๒๕	๔๒๕	๓,๐๐๐	๑๒๗๕
รวม	๒๑๑	๔,๐๓๘.๒๐	๔,๐๓๘.๒๐	๓,๐๐๐	๑๒๑๑๔.๖

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร (farmer.doae.go.th)

ปี ๒๕๖๗/๖๘

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก
เกษตรกรในอำเภอแก่งคอย มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ปี ๒๕๖๖												ปี ๒๕๖๗											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มัน สำปะหลัง																								

สัญลักษณ์ ช่วงฤดูปลูก ปลูกสูงสุด

 ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

อำเภอแก่งคอย มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมี
ต้นทุน เป็นเงิน ๘,๕๔๗ บาท/ไร่

ตารางที่ ๕๑ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

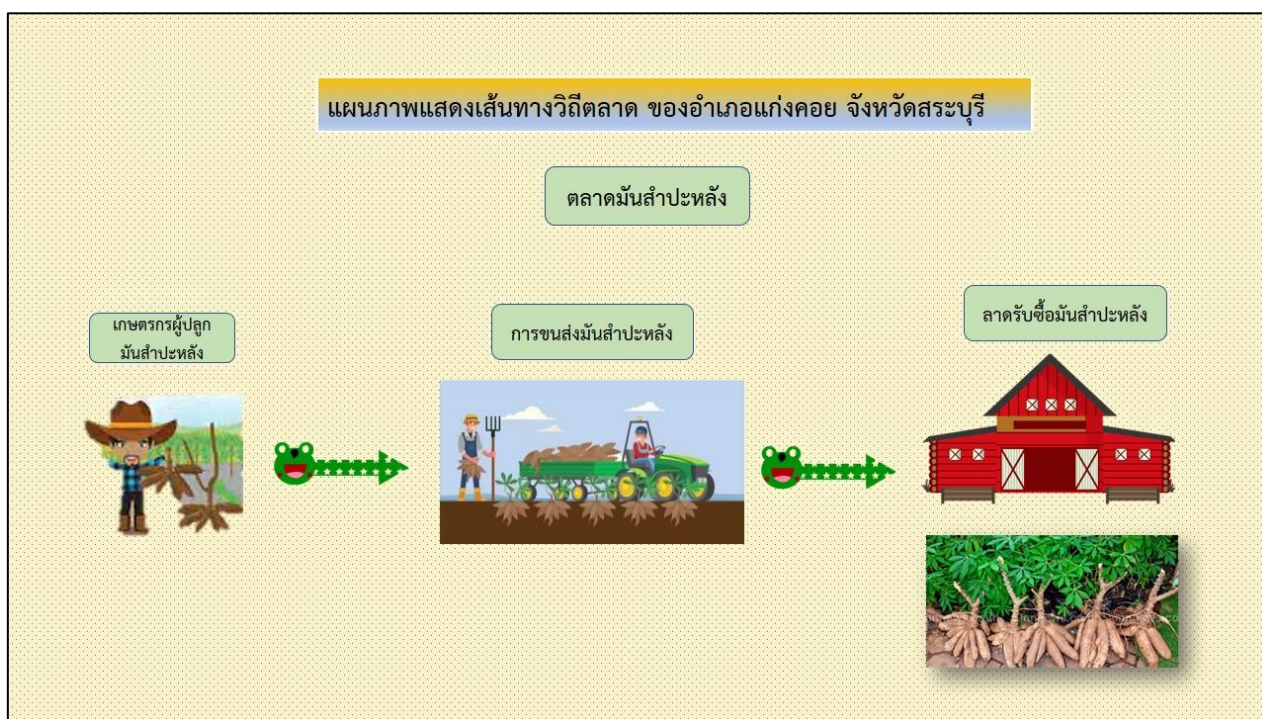
ที่	รายการ	บาท/ไร่
๑	ค่าเตรียมดิน	
	- ไถตะ	๔๐๐
	- ไถแปร	๒๕๐
	- ชักร่อง	๓๐๐
๒	ค่าพันธุ์จำนวน ๖๒๕ ต้น/ไร่ (ต้นละ ๑ บาท)	๖๒๕
๓	ค่าจ้างปลูก	๓๐๐
๔	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑	๑๒๐
๕	ค่าจ้างกำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑	๘๐๐
๖	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๒	๓๐๐
๗	ค่าปุ๋ย	
	ปุ๋ยอินทรีย์จำนวน ๕๒๐ กก./ไร่	๘๓๒
	สูตร ๑๖-๘-๘ จำนวน ๔๐ กก./ไร่	๓๖๐
๘	ค่าจ้างใส่ปุ๋ย	๑๖๐
๙	ค่าสารเคมีกำจัดแมลง ครั้งที่ ๑	๑๐๐
๑๐	ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	๒,๕๐๐
๑๑	ค่าขนย้ายผลผลิต	๐
๑๒	ค่าน้ำมัน	๐
๑๓	ค่าเช่าที่ดิน	๑๕๐๐
๑๔	อื่นๆ (ระบุ)	๐
รวม		๘,๕๔๗

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

การผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกรอำเภอแก่งคอย ส่วนใหญ่จะผลิตมันสำปะหลังเพื่อจำหน่ายโดยตรงให้กับโรงสีหรือลานรับซื้อ โดยการจำหน่ายมันสำปะหลัง นั้นเกษตรกรจะนำมาจำหน่ายในวันที่เก็บเกี่ยวเลย โดยจะมีการปลูกมันสำปะหลังหลากหลายสายพันธุ์ ซึ่งมันสำปะหลังส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเพาะปลูก ได้แก่ พันธุ์ระยอง ๓, พันธุ์ระยอง ๕, พันธุ์ระยอง ๙, พันธุ์ห้วยบง และพันธุ์ระยอง ๗๒ เป็นต้น ซึ่งแต่ละพันธุ์ก็จะมีคุณสมบัติเหมาะสมกับสภาพพื้นที่การเพาะปลูกอำเภอแก่งคอย จะให้ผลผลิตมันสำปะหลัง ถึง ๓,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ โดยการจำหน่ายภายในเขตอำเภอแก่งคอยไม่มีลานรับซื้อมันสำปะหลังขนาดใหญ่ มีเพียงลานรับซื้อขนาดเล็ก ๔ จุด เกษตรกรตำบล ท่าคล้อ ตำบลหินซ้อน จำหน่ายลานรับซื้อ หินซ้อนพืชผล ลานขอย ๑๓ ช่องสาริกา อำเภอพัฒนานิคม ลานศรีเจริญศิลป์ แก่งเสือเต้น จังหวัดลพบุรี ส่วนเกษตรกรตำบลตาลเดี่ยว จำหน่ายสมานพืชผล หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย ตำบลชำผักแพว จำหน่ายตำบลชำผักแพวและตำบลท่ามะปราง ชะอมจำหน่ายตำบลท่ามะปราง

ดังนั้นเมื่อมีสถานที่รับซื้อผลผลิตมันสำปะหลังมากทำให้เกษตรกรไม่จำเป็นต้องมีที่เก็บผลผลิตไว้ที่บ้าน ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบของเกษตรกร ราคาผลผลิตตกต่ำ และเกิดโรคระบาดทำให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนพืชปลูกกันมากขึ้น พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังลดลง

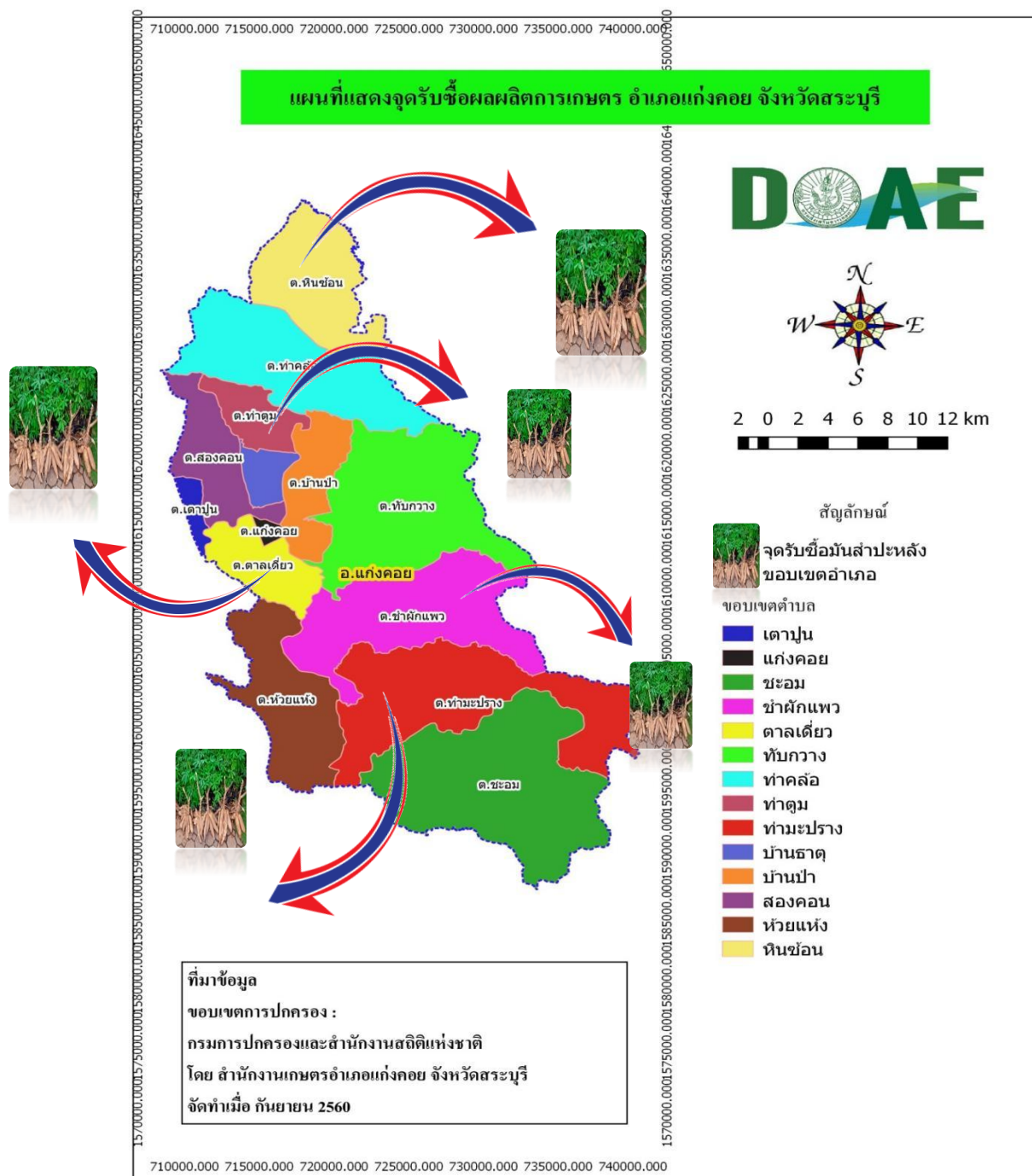
ภาพที่ ๔๕ แสดงวิถีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต

อำเภอแก่งคอย มีลานรับซื้อไม้สาปะหลัง รวม ๕ แห่ง

- ตำบลหินซ้อน
- ตำบลท่าตูม
- ตำบลชำผักแพว
- ตำบลตาลเดี่ยว
- ตำบลท่ามะปราง

ภาพที่ ๔๖ แสดงแหล่งรับซื้อไม้สาปะหลัง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๕๒ รายชื่อลานรับซื้อน้ำมันสำปะหลังที่เกษตรกรอำเภอแก่งคอยนำไปจำหน่าย

รายชื่อลานรับซื้อน้ำมันสำปะหลังที่ เกษตรกรอำเภอแก่งคอยนำไป จำหน่าย	กำลังการรับซื้อ (ตัน) (จำนวนวันการผลิต ๒๔๐-๓๖๐ วัน)	เกษตรกรในตำบลของอำเภอแก่ง คอยที่นำมันสำปะหลังไปจำหน่าย
๑. หจก.ศิริศิลป์เกษตรอุตสาหกรรม ๘ หมู่ ๑๑ ถ. ลพบุรี-วังม่วง ต.หนองบัว อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี	๑๒,๐๐๐ ตัน (วันละ ๕๐ ตัน x ๒๔๐ วัน)	ตำบลท่าคล้อ ตำบลหินซ้อน
๒. สมานพืชผล หมู่ ๑๐ ต.ตาลเดี่ยว อ.แก่งคอย จ.สระบุรี	๑๒,๐๐๐ ตัน (วันละ ๕๐ ตัน x ๒๔๐ วัน)	ตำบลตาลเดี่ยว ตำบลข้าฝักแพว
๓. หินซ้อนพืชผล หมู่ ๖ ต.หินซ้อน อ.แก่งคอย จ.สระบุรี	๗,๒๐๐ ตัน (วันละ ๓๐ ตัน x ๒๔๐ วัน)	ตำบลท่าคล้อ ตำบลหินซ้อน ตำบล ท่าตูม
๔. ลานรับซื้อตำบลท่ามะปราง หมู่ ๑ ตำบลท่ามะปราง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี	๗,๒๐๐ ตัน (วันละ ๓๐ ตัน x ๒๔๐ วัน)	ตำบลท่ามะปราง ตำบลชะอม ตำบลห้วยแห้ง

๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๕๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร -น้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร	๑ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง ๒. ราคาปัจจัยการผลิตการเกษตรมีราคาสูง ๓. การใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมี อัตราสูง	๑. สร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ๒. ปลุกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงฤดูแล้ง ๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชที่ใช้พื้นที่น้อยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๔. รวมกลุ่มกันซื้อปัจจัยการผลิต ๕. ให้ความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	ทุกตำบล	๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒. แมลงศัตรูพืช	๑. ราคาผลผลิตการเกษตรข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังมีราคาตกต่ำเกษตรกรกำหนดราคาเองไม่ได้ ๒. เกิดการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด	๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยเก็บเกี่ยวที่อายุเหมาะสม ๒. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช	ทุกตำบล	๑
ด้านเกษตรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรมีอายุมาก ๒. ขาดแรงงานเกษตร ๓. ขาดการรวมกลุ่ม	-เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่มีอายุมาก	-สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่	ทุกตำบล	๓
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ - รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่ทันสมัย	รูปแบบผลิตภัณฑ์ไม่ทันสมัย	-อบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ทุกตำบล	๔

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอแก่งคอย

ตารางที่ ๕๔ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix

สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment)		
	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment)	^{S๑} เกษตรกรมีอาชีพทำนาเป็นหลัก ^{S๒} ประชาชนมีความรักสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ^{S๓} ผู้นำมีความเสียสละ มีความรู้ความสามารถ ^{S๔} มีแหล่งเงินทุนในทุกหมู่บ้าน ^{S๕} มีการรวมกลุ่มของขององค์กรที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ^{S๖} มีปราชญ์ชาวบ้านหลายสาขาอาชีพ ^{S๗} การคมนาคมสะดวก	^{W๑} ขาดน้ำในการทำเกษตรและอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ^{W๒} ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ^{W๓} แรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ^{W๔} ขาดความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการประกอบอาชีพ ^{W๕} ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ^{W๖} ขาดความรู้ในการจัดการผลผลิตและการตลาด ^{W๗} การปลูกพืชเชิงเดี่ยว
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)
^{O๑} มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ^{O๒} มีแหล่งงบประมาณจากภาครัฐมาให้การสนับสนุน ^{O๓} มีสถานที่สำคัญในหมู่บ้าน เช่น วัด โรงเรียน โรงเรียนเกษตรกร ^{O๔} ผู้นำในชุมชนมีโอกาสไปศึกษาดูงานและฝึกอบรมและนาพัฒนาหมู่บ้าน	๑. การส่งเสริมการรวมกลุ่มแปรรูปเพื่อผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเป็นอาชีพและการสร้างเครือข่ายการผลิตให้เพิ่มขึ้น ๒. ส่งเสริมให้แปรรูปผลิตภัณฑ์ สีส ข้าวสารขายเอง	๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผสมผสานให้มีรายได้ตลอดทั้งปีตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยการลด ละเลิกการใช้สารเคมีสู่การเกษตรแบบยั่งยืน
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)
^{T๑} พืชผลการเกษตรเสียหายจากภัยธรรมชาติ ^{T๒} ปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตรมีราคาสูง ^{T๓} เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตเองได้ ^{T๔} นโยบายของรัฐบาลไม่ชัดเจนเกิดจากเปลี่ยนรัฐบาล	๑. ส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพด้านการเกษตรต่างๆ เช่น การผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ	๑. ให้มีการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลผลิต เช่น จัดรวบรวมผักสมุนไพร ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

➤ แนวทางการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมอำเภอแก่งคอย

การส่งเสริมการรวมกลุ่มแปรรูปเพื่อผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเป็นอาชีพและการสร้างเครือข่ายการผลิตให้เพิ่มขึ้น (*กลยุทธ์เชิงรุก SO Strategy*)

อำเภอแก่งคอย เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีผลผลิตทางการเกษตรที่ออกสู่ตลาดจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าวสาร ผักปลอดสารพิษ โดยให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการแปรรูป เช่น การขายข้าวบรรจุสุญญากาศ กลุ่มผักดอง เพื่อการสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว

ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชผสมผสานให้มีรายได้ตลอดทั้งปี ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (*กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO Strategy*)

เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากในอำเภอแก่งคอย ทำการปลูกพืชแบบพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นเวลานาน คือการทำนา ซึ่งทำให้ดินขาดการบำรุง ถึงแม้จะมีแหล่งรับซื้อที่แน่นอนแต่เกษตรกรไม่สามารถต่อรองเรื่องราคาได้ ขึ้นอยู่กับราคาตลาด บางปีต้นทุนการผลิตสูงทำให้เกิดภาวะหนี้สินของเกษตรกร จึงควรส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชแบบผสมผสาน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดทั้งปีจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแต่ละชนิดในแปลงผสมผสาน

ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยการลด ละเลิกการใช้สารเคมี สู่การเกษตรแบบยั่งยืน (*กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO Strategy*)

เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง อีกทั้งดินขาดการบำรุง จึงส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมี ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยวิถีธรรมชาติ เช่นการใช้ถั่วพราง ปอเทือง ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพโดยใช้ปราชญ์ชาวบ้าน ในท้องที่ที่มีในการแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนแนวคิดโดยเกษตรกรสามารถ เรียนรู้ได้อย่างน่าเชื่อถือ

ส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพด้านการเกษตรต่างๆ (*กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST Strategy*)

อำเภอแก่งคอย มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร เช่น กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ควรส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การทอพรหมเช็ดเท้า การแปรรูปผักดอง เพื่อการสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว

ให้มีการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลผลิต เช่น จัดรวบรวมผัก สมุนไพร (*กลยุทธ์เชิงรับ WT Strategy*)

เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากประสบปัญหาถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง และเกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่จะปลูกข้าว พืชผัก สมุนไพร เป็นส่วนมาก จึงให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรในการรวบรวมสินค้าเกษตร เพื่อเป็นการกระจายรายได้และช่วยเหลือเกื้อกูลกันเองในชุมชน ไม่ต้องพึ่งพ่อค้าคนกลาง

ส่งเสริมให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (*กลยุทธ์เชิงรับ WT Strategy*)

เกษตรกรต้องเสียเงินซื้อปุ๋ยเคมี มาใส่ให้กับพืช เพื่อให้พืชมีความเจริญเติบโตและมีผลผลิต ที่มากขึ้น แต่ไม่คำนึงถึงธาตุอาหารที่อยู่ในดินซึ่งพืชไม่สามารถนำไปใช้ได้หมด อีกทั้งสารเคมีที่มีอยู่ในปุ๋ยเคมี ทำให้ดินมีสภาพแข็งกระด้าง แนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรนำดินที่แปลงปลูกพืชของตนเอง มาวิเคราะห์หาธาตุอาหารที่อยู่ในดินเสียก่อน ก่อนที่จะเลือกซื้อปุ๋ยเคมีตามสูตรวิเคราะห์ดิน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้าตามชนิดของสินค้าสำคัญที่เลือกไว้

๓.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย : เกษตรกรมีความสามารถในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ในกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม

- วิธีการดำเนินงาน : อบรมเกษตรกร/ฝึกปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑

โครงการส่งเสริมให้แปรรูปผลิตภัณฑ์ สีสาวสารขายเอง

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการส่งเสริมปลูกข้าวพันธุ์ดี

๓.๑.๒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมาย : เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีคุณภาพ และผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ในกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม

- วิธีการดำเนินงาน : อบรมเกษตรกร/ฝึกปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑

โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

โครงการส่งเสริมการผลิตพืชให้ได้มาตรฐาน GAP

๓.๑.๓ พืชสมุนไพร/พืชอื่นๆ

- เป้าหมาย : เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการปลูกพืชสมุนไพรและพืชอื่น

- วิธีการดำเนินงาน : อบรมเกษตรกร/ฝึกปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑

โครงการส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการผลิตพืชปลอดภัย

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ YSF

- เป้าหมาย : เกษตรกรที่มีอายุไม่เกิน ๔๕ ปี

- วิธีการดำเนินงาน : อบรมสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

กลยุทธ์ที่ ๑

โครงการเสริมสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

- เป้าหมาย : เกษตรกรในพื้นที่อำเภอแก่งคอย
- วิธีการดำเนินงาน : อบรม/ฝึกปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑

โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าวและปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย : เกษตรกรในพื้นที่อำเภอแก่งคอย
- วิธีการดำเนินงาน : อบรม/ฝึกปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑

โครงการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชใช้น้ำน้อยและการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม	งาน	งปม	งาน	งปม	งาน	งปม	งาน	งปม	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการ ส่งเสริมการ ใช้ปุ๋ยตาม ค่าวิเคราะห์ ดิน	เพื่อลดต้นทุน การผลิต	เกษตรกร	บ้านป่า ,ห้วยแห้ง, สองคอน ,ทับขวาง ,ท่ามะปราง ,บ้านธาตุ ,ท่าตูม,เตา ปูน,ท่าคล้อ ,หินซ้อน	อบรม/ สนับสนุน ปัจจัยการผลิต	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย
	๒. โครงการ สนับสนุน พันธุ์พืชที่มี คุณภาพ	เพื่อส่งเสริม และสนับสนุน การ ปฏิบัติงาน ของศูนย์ ข้าวชุมชนมี ประสิทธิภาพ เพิ่มมากขึ้น	เกษตรกร	ชะอม,ชำ ผักแพว, ตาลเดี่ยว	อบรม	-	-	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	-	๑๕๐,๐๐๐	-	๑๕๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย
	๓. โครงการ ส่งเสริมการ เรียนรู้ด้าน การผลิตพืช ปลอดภัย	เพื่อให้ เกษตรกร สามารถผลิต พืชสมุนไพร	เกษตรกร	บ้านป่า, สองคอน ,ห้วยแห้ง ,ชำผักแพว, ตาลเดี่ยว	อบรม	-	-	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	-	๑๕๐,๐๐๐	-	๑๕๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม	งาน	งบม	งาน	งบม	งาน	งบม	งาน	งบม	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๔.โครงการ ส่งเสริมการ ปลูกข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	เพื่อให้ เกษตรกร สามารถผลิต ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ได้ คุณภาพ	เกษตรกร	บ้านป่า ,ห้วยแห้ง, สองคอน ,ทับกวาง ,ท่ามะปราง ,บ้านธาตุ ,ท่าตูม,เตา ปูน,ท่าคล้อ ,หินซ้อน	อบรม/ สนับสนุน ปัจจัยการผลิต	-	-	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย
	๕.โครงการ ส่งเสริมการ ป้องกันและ กำจัดศัตรูพืช	เพื่อให้ เกษตรกร สามารถเฝ้า ระวังและ กำจัดศัตรูพืช ได้	เกษตรกร	ท่าคล้อ,หิน ซ้อน,บ้าน ธาตุ,ท่าตูม ,ห้วยแห้ง	อบรม	-	-	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	-	๑๕๐,๐๐๐	-	๑๕๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๑.โครงการ สนับสนุนการ บริหารงาน คณะกรรมการ ศูนย์บริการฯ	สนับสนุนการ ทำงานของ คณะกรรมการ การศูนย์ฯ	เกษตรกร	ชำผักแพว. ชะอม, ตาลเดี่ยว	อบรม	-	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม	งาน	งบม	งาน	งบม	งาน	งบม	งาน	งบม	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๒.โครงการ พัฒนา ศักยภาพ วิสาหกิจ ชุมชน	เพื่อพัฒนา ศักยภาพกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน	เกษตรกร	บ้านป่า, ห้วยแห้ง, สองคอน	อบรม/ สนับสนุนปัจจัย การผลิต	-	-	-	-	-	๙๐,๐๐๐	-	๙๐,๐๐๐	-	๙๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย
	๓.โครงการ พัฒนา เกษตรกรรุ่น ใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer	เพื่อเสริมสร้าง เกษตรกรรุ่นใหม่	เกษตรกร	อำเภอแก่ง คอย	อบรม	-	-	-	-	-	๒๖๐,๐๐๐	-	๒๖๐,๐๐๐	-	๒๖๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย
	๔.โครงการ พัฒนาบรรจุ ภัณฑ์เพื่อ สร้างอัต ลักษณ์ของ ตนเอง	เพื่อพัฒนา ผลิตภัณฑ์และ บรรจุภัณฑ์	เกษตรกร	ต.บ้านป่า, ห้วยแห้ง, สองคอน	อบรม	-	-	-	-	-	๙๐,๐๐๐	-	๙๐,๐๐๐	-	๙๐,๐๐๐	อบต./สนง. เกษตรอำเภอ แก่งคอย

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดํา เนินกา ร	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม	งาน	งปม	งาน	งปม	งาน	งปม	งาน	งปม	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการส่งเสริมให้ เกษตรกรปลูกพืชใช้น้ำ น้อยและการใช้น้ำ อย่างรู้คุณค่า	เพื่อให้ เกษตรกรใช้น้ำอย่างรู้ คุณค่า	เกษตรกร	อำเภอแก่ง คอย	อบรม	-	-	-	-	-	๒๖๐,๐๐๐	-	๒๖๐,๐๐ ๐	-	๒๖๐,๐๐๐	อบต./ สนง. เกษตร อำเภอ แก่ง คอย

บรรณานุกรม

- สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย, แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๔
ที่ว่าการอำเภอแก่งคอย, เขตการปกครอง อำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๔
สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแก่งคอย, ข้อมูลด้านปศุสัตว์ อำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๔
สำนักงานประมงอำเภอแก่งคอย, ข้อมูลด้านประมง อำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๔
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแก่งคอย, ข้อมูลOTOP อำเภอแก่งคอย พ.ศ. ๒๕๖๔
สำนักงานคลังจังหวัดสระบุรี, ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสระบุรี พ.ศ. ๒๕๖๔
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒, ข้อมูลการศึกษา อำเภอแก่งคอย พ.ศ.
๒๕๖๔
กรมพัฒนาที่ดิน, ข้อมูลกลุ่มชุดดิน พ.ศ. ๒๕๖๔
กรมอุตุนิยมวิทยา, ข้อมูลปริมาณน้ำฝน พ.ศ. ๒๕๖๔
กรมอุตุนิยมวิทยา, ข้อมูลอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
กระทรวงคมนาคม, ข้อมูลเส้นทางคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาของกระทรวง (Road map) ซึ่งมีโครงการที่สำคัญคือการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรเน้นให้ความสำคัญในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต โดยการรวมแปลงการผลิตของเกษตรกรเป็นแปลงใหญ่จะก่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิตตามที่กำหนดและสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันให้กับสินค้าเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต อาทิ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาดมีการผลิตร่วมกันเป็นกลุ่มและมีการเชื่อมโยงกับตลาดเพื่อบริหารจัดการให้เกิดสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ของสินค้า

เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ด้านดินและปุ๋ยให้แก่เกษตรกร และช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถจัดการดินและใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้ด้วยตนเอง จึงเห็นควรดำเนินการโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรตำบลจี่งวาม เพื่อเป็นกลไกในการถ่ายทอดความรู้เรื่องดินและปุ๋ย และทำให้การขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตประสบความสำเร็จ อีกทั้งเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรตำบลจี่งวาม ให้มีศักยภาพในการพัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกระดับความรู้ด้านดินและปุ๋ยให้แก่เกษตรกรตำบลศาลารีย์ไทย
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้อง และทำให้ต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง
๓. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรตำบลศาลารีย์ไทย

เป้าหมายของโครงการ

เกษตรกร ในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖- กันยายน ๒๕๗๐

วิธีดำเนินการ

๑. ประชุมกลุ่มเกษตรกรเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขการดำเนินการ
๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยีเรื่องดินและปุ๋ย การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน บริการตรวจวิเคราะห์ดินให้กับ

เกษตรกร

๓. จัดหาแม่ปุ๋ยสนับสนุนการดำเนินการในปีแรก
๔. จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนของกลุ่มเกษตรกร
๕. ติดตามแนะนำและประเมินผล

สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล

สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งคอย

งบประมาณ

กิจกรรม การถ่ายทอดความรู้เรื่องดินและปุ๋ย ,การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆละ ๘๐ บาท	เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๖๐ คนๆละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
๓. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๖ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
๔. ป้ายโครงการ ขนาด ๑.๕ x ๒.๕ ม. จำนวน ๑ ป้าย	เป็นเงิน ๔๕๐ บาท
๕. ค่าชุดอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์ดิน จำนวน ๒ ชุดๆละ ๕,๕๐๐ บาท	เป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท
๖. ค่าเอกสารพร้อมอุปกรณ์ประกอบการอบรม จำนวน ๖๐ ชุดๆละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
รวมเงิน	๒๕,๘๕๐ บาท

๗. ค่าปุ๋ยเคมี

- สูตร ๔๖-๐-๐ จำนวน ๒๖๔ กระสอบ ๆ ละ ๕๗๐ บาท	เป็นเงิน ๑๕๐,๔๘๐ บาท
- สูตร ๑๘-๔๖-๐ จำนวน ๑๖๘ กระสอบๆ ละ ๘๖๐ บาท	เป็นเงิน ๑๔๔,๔๘๐ บาท
- สูตร ๐-๐-๖๐ จำนวน ๑๖๘ กระสอบ ๆ ละ ๖๑๐ บาท	เป็นเงิน ๑๐๒,๔๘๐ บาท
รวมเงิน	๓๙๗,๔๔๐ บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔๒๒,๒๙๐ บาท (สี่แสนสองหมื่นสองพันสองร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีลง และมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม

๒. เกษตรกรได้รับปุ๋ยเคมี (แม่ปุ๋ย) มาใช้ในฤดูการทำนาปี ๒๕๖๓

๓. เกษตรกรมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อใช้บริหารจัดการในปี ๒๕๖๔ ต่อไป

โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (พืชสมุนไพร)

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันตลาดมีความต้องการผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรประเภทต่าง ๆ ในการดูแลสุขภาพอย่างกว้างขวาง ในทุกระดับ ความต้องการพืชสมุนไพรจึงมีเพิ่มขึ้นด้วย เป็นโอกาสในการสร้างรายได้และผลตอบแทนที่ยั่งยืนให้แก่เกษตรกร ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้มีการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดยารักษาโรค เน้นการใชยาสมุนไพรทดแทนยาแผนปัจจุบัน ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรมีการเพาะปลูกสมุนไพรในแต่ละชุมชน เพื่อช่วยกระจายโอกาส สร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชน แต่การผลิตสมุนไพรของเกษตรกรยังมี ชนิด ปริมาณ และคุณภาพของผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการของตลาด เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ ทักษะในการผลิต การจัดการผลผลิต การควบคุมคุณภาพ การบริหารจัดการ และการเพิ่มมูลค่า ตลอดจนขาดการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

กรมส่งเสริมการเกษตรมีความเกี่ยวข้องในส่วนต้นน้ำการผลิตตามแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ด้านแผนส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ มาตรการที่ ๑ การจัดการห่วงโซ่อุปทาน แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรของเกษตรกร ให้มีการใช้กระบวนการผลิตที่ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้วัตถุดิบสมุนไพร รวมทั้งเกษตรกรต้องได้รับทราบถึงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีช่องทางการตลาดสนับสนุนเพื่อให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืนในอาชีพได้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร และพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพ และปริมาณตามความต้องการของตลาด

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกร ๓๐ ราย

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร

๔.๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพสมุนไพร

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร จำนวน ๓๐ ราย

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรให้สามารถบริหารจัดการการผลิตพืชสมุนไพรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลิตได้คุณภาพตามมาตรฐานสินค้าสมุนไพร

แนวทางการดำเนินงาน

พัฒนาจุดเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร

เป้าหมาย

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพร ๓๐ ราย ได้รับความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเดียวกัน ตรงตามความต้องการของตลาด

ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีของตนเองในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน ผลผลิตเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

ตัวชี้วัด

เกษตรกรที่ร่วมโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย (พืชผัก)

หลักการเหตุผล

ปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคมีแนวโน้มการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพืชผัก แต่เกษตรกรมีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น มีการใช้อย่างไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค ผลผลิตพืชผักปลอดภัยในตลาดมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรขาดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรกรบางส่วนมีความต้องการที่จะผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย แต่ เกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งขาดความเชื่อมโยงระหว่าง ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค ทำให้ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยในประเทศไทยมีจำกัด นอกจากนี้ปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตรได้บรรจุเจ้าหน้าที่ใหม่จำนวนมากและเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยเน้น การผลิตพืชผักที่ปลอดภัยมีความก้าวหน้ามากขึ้น ซึ่งจำเป็นในการท างานตามบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกรกรให้สามารถผลิต และจัดการสินค้าเกษตรได้ตามความต้องการของตลาดตามพันธกิจ ของกรมส่งเสริมการเกษตร จึงจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในด้านการผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย โดยเน้นการผลิตพืชผักที่ปลอดภัยจากสารพิษ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระบบการผลิตสินค้าเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย (พืชผัก) จากสารเคมีและการปนเปื้อนของจุลินทรีย์

เป้าหมาย (กลุ่มเป้าหมาย)

เกษตรกร จำนวน ๕๐ ครัวเรือน

วิธีดำเนินการ (บรรยายเพิ่มเติม)

๑. ประชุมชี้แจงโครงการประชาสัมพันธ์
๒. เสนอโครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ
๓. เตรียมสถานที่ในการอบรม พร้อมทั้งเครื่องเสียง สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกในการ

อบรม

๔. ดำเนินการจัดกิจกรรม ดังนี้
 - ๔.๑. กิจกรรม ประชาสัมพันธ์โครงการ
 - ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รพ.สต., อบต., อสม., เกษตรอำเภอ
 - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ
 - รับสมัครครัวเรือนเข้าร่วมโครงการ
 - จัดทำทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
 - ๔.๒. กิจกรรม การประเมินภาวะสุขภาพ
 - ดำเนินการประเมินสภาวะสุขภาพของผู้เข้าร่วมโครงการก่อน และหลัง ดำเนินโครงการ ซึ่งประเมินโดยการชั่ง น้ำหนัก วัดความดันโลหิต วัดรอบเอว เจาะระดับน้ำตาลในเลือด โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. - บันทึกสรุปผลสุขภาพรายบุคคล

๔.๓. กิจกรรม อบรมให้ความรู้ เรื่อง ผักปลอดสารพิษกับประโยชน์ในการป้องกันโรค

- ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการปลูก ดูแลรักษา และประโยชน์ของผัก การปลูกผักที่ปลอดภัย - อบรมการทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ การทำ EM ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ
- กิจกรรม ให้ความรู้พร้อมสาธิตการปลูกผักปลอดสารพิษ ป้องกันโรค
- ดำเนินกิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ ป้องกันโรค
- สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อการบริโภคผักปลอดสารพิษ ลดการเกิดโรค สำหรับครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ ครอบครัว

๕. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ส่งให้กองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ในชุมชนในตำบล สัดส่วนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ปลอดภัยต่อพื้นที่เกษตรทั้งหมด
๒. ของเกษตรกรและผู้บริโภค ไม่มีสารเคมีทางการเกษตรตกค้างในกระแสเลือดระดับอันตราย
๓. ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการรับประทานอาหารปลอดสารพิษและมีภาวะสุขภาพที่ดี
๔. ประชาชนมีการปลูกผักปลอดสารพิษ รับประทานเองในครัวเรือน

โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

๑. หลักการและเหตุผล

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลกและการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนโครงสร้างประชากรที่กำลังเข้าสู่สังคมสูงอายุ โดยอัตราการเกิดและวัยแรงงานที่มีสัดส่วนลดลง ส่งผลต่อสถานการณ์และปริมาณความต้องการด้านการเกษตรและอาหาร กล่าวคือ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอาหารให้เพียงพอกับประชากรที่เพิ่มขึ้นด้วยจำนวนแรงงานภาคการเกษตรที่ลดลง การผลิตพืชพลังงานเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานชีวภาพที่มีความต้องการสูงขึ้น การพัฒนาประเทศกำลังพัฒนาที่พึ่งพาเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้เพียงพอกับความต้องการอาหารในอนาคต การพัฒนาวิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนให้สอดคล้องกับทรัพยากรและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเทศไทยประสบปัญหาด้านประชากรและการเกษตร โดยเฉพาะแนวโน้มของสัดส่วนแรงงานในภาคการเกษตรของประเทศไทยที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยวัยแรงงานมุ่งสู่การทำงานภาคบริการและภาคการผลิตเพิ่มมากขึ้น กลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะทำงานภาคการเกษตรลดลง ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อภาคการผลิตของประเทศ ในขณะที่ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตภาคการเกษตรรายใหญ่และเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่สำคัญ แต่การแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียและประเทศในแถบอื่นก็ทวีความเข้มข้นมากขึ้น หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้ จะส่งผลกระทบต่อภาวะการผลิตอาหารและความมั่นคงด้านการผลิตอาหารของประเทศได้

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในเรื่องการดูแลลูกหลานของเกษตรกร โดยการพัฒนาและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่เกษตรยุคใหม่ ผลิตเกษตรกรและชาวนารุ่นใหม่ให้เรียนรู้เรื่องเทคโนโลยี การใช้เครื่องมือ การบริหารจัดการและขับเคลื่อนชุมชน โดยมุ่งหวังให้คนรุ่นใหม่จบภาคการเกษตร มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการเกษตรทั้งระบบ เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพการเกษตร การพึ่งพาตนเอง และการแข่งขันทางการค้าในอนาคต นอกจากนี้ ความสามารถของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่หันมาทำการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนจาก “ทำมากได้น้อย” เป็น “ทำน้อยได้มาก” สอดคล้องกับโมเดล “Thailand ๔.๐” ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) และการเกษตรแม่นยำสูง (Precision Farming) มีการใช้วิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดเป็น กลุ่มอาหารเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) ซึ่งเป็น platform ในการสร้าง New Startups ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การเปลี่ยนสินค้าเกษตรให้เป็นอาหารสุขภาพหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีมูลค่าสูง ทั้งนี้ Young Smart Farmer จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และได้รับการสนับสนุนและพัฒนาจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา รวมถึงองค์กรอิสระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินงานสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่มาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๑ มุ่งเน้นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเป็นรายบุคคลในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ และการใช้ระบบสารสนเทศ ต่อมาในปี ๒๕๕๗ มีการดำเนินงานตามนโยบายพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ซึ่งมีการแบ่งช่วงอายุของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ คือ อายุ ๑๗ – ๔๕ ปี จึงยกระดับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่าย โดยให้เกษตรกรเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง” และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็น “ผู้จัดการเรียนรู้” มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด

จนเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับ
ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
กับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ชุมชนเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรได้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนเกษตรกรในปัจจุบันที่มีอายุมากขึ้นและมีจำนวนลดลง

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ให้สามารถนำเทคโนโลยีสมัยใหม่
มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างเกษตรกร
มืออาชีพ

๒.๓ เพื่อสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในทุกระดับ
เพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรรุ่นใหม่ ๓๖๐ ราย

๔. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๔.๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

๔.๑.๑ อบรมหลักสูตรพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

๑) คัดเลือกเกษตรกรรุ่นใหม่ ๓๖๐ ราย ตามคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีอายุระหว่าง ๑๗ – ๔๕ ปี และเริ่มต้นทำการเกษตร

(๒) มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำการเกษตร ต้องการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตตนเอง

(๓) สนใจเข้าร่วมโครงการและต้องเข้าร่วมกิจกรรมตลอดระยะเวลาโครงการ

๒) จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เน้นให้ความสำคัญกับเกษตรกรรุ่นใหม่ในการเป็น
ศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ สามารถบูรณาการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และเชื่อมโยงเป็นศูนย์เครือข่ายด้านการพัฒนา
เกษตรกรรุ่นใหม่ ดังนี้

ระยะที่ ๑ จัดเวทีวิเคราะห์ตนเอง ปรับแนวคิด สร้างแรงจูงใจ จัดทำแผนที่กิจกรรม
(แผนการผลิต/การตลาด) เพื่อค้นหาความต้องการด้านวิชาการและเทคโนโลยีของเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยให้
เกษตรกรประเมินตนเองด้วยแบบฟอร์มการประเมินคุณสมบัติของ Young Smart Farmer (เอกสารแนบ ๒)
แล้วนำมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่และจัดทำ
ช่องทางการเรียนรู้และการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่บันทึกผลการประเมินตนเอง ก่อนการเรียนรู้ของ
เกษตรกร

ระยะที่ ๒-๓ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อรายงานการเรียนรู้
และประสานงานเชื่อมโยงแหล่งความรู้ที่เหมาะสมเพิ่มเติม

ระยะที่ ๔ จัดเวทีนำเสนอผลงานจากการเรียนรู้ของเกษตรกรรุ่นใหม่ เน้นการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และให้เกษตรกรรุ่นใหม่วางแผนอนาคต สรุปและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้ง
ประเมินคุณสมบัติของ Young Smart Farmer

๓) สรุปและรายงานผลการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

๕. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ปริมาณงาน	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer													
๒.๑ อบรมหลักสูตรพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer	๓๐ ราย			★		★		★					

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต

เกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๓๖๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็น Young Smart Farmer

๖.๒ ผลลัพธ์

เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) มีทักษะทางด้านวิชาการและการปฏิบัติด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำด้านการเกษตร สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีการบริหารจัดการการผลิตและธุรกิจการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าภาคเกษตรต่อผลผลิตมวลรวมของประเทศ และเกิดการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

๖.๓ ตัวชี้วัดกระบวนการ

- ๑) ร้อยละของเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านการประเมินคุณสมบัติของ Young Smart Farmer ดังนี้
 - มีรายได้รวมทางการเกษตรไม่ต่ำกว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี
 - มีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่
 - มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
 - มีการบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด
 - มีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค
 - มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม/สังคม
 - มีความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร

โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าวและปลูกพืชปุ๋ยสด

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ปัจจุบันทรัพยากรดินได้เสื่อมโทรมมาก ขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะดินขาดอินทรีย์วัตถุ สาเหตุสำคัญจากสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมระบบการเกษตรแบบดั้งเดิมเปลี่ยนมาเป็นระบบเกษตรกรรมสมัยใหม่ ซึ่งมีการใช้ปุ๋ยเคมี ใช้ฮอร์โมน ยาปราบศัตรูพืช ใช้ยากำจัดวัชพืชและอื่น ๆ มากมายในอัตราต่อไร่ที่สูงขึ้นทุกปีทำให้มีสารตกค้างในดินและเป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้น รายได้จากผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพเกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ยากจนและทำให้ประเทศชาติสูญเสียเงินตราในการนำเข้าปุ๋ยเคมีและสารเคมีอื่น ๆ จากต่างประเทศ

การปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ จึงทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและจะทำให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืนตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ประโยชน์ของอินทรีย์วัตถุมีมากคือจะช่วยปรับปรุงกายภาพของดินให้ดีขึ้น ช่วยส่งเสริมให้อาณาของดินจับตัวกันเป็นก้อนทำให้ดินมีโครงสร้างที่ดีมีการอุ้มน้ำไว้ให้พืชได้ใช้ในระยะเวลาอันยาวนานขึ้นช่วยดินมีความสามารถดูดซับธาตุอาหารได้สูง ให้แร่ธาตุอาหารพืชโดยเฉพาะธาตุอาหารหลักได้แก่ไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและ โพแทสเซียม ช่วยให้จุลินทรีย์ในดินทำงานได้ดีและมีปริมาณมากขึ้น ช่วย รักษาความเป็นกรดเป็นด่างของดินช่วยลดปริมาณความเค็มของดินและช่วยแก้ปัญหาโรคพืช โดยเฉพาะการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดเป็นวิธีการที่เหมาะสมสามารถทำได้ง่ายและกว้างขวางค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับการใช้ปุ๋ยชนิดอื่น ๆ และเป็นการปรับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อทำการเกษตรอินทรีย์อีกด้วย

ดังนั้นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลลำดวน จึงได้มีการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดและการจัดตั้งธนาคารปุ๋ยพืชสดขึ้นเพื่อช่วยให้เกษตรกรได้ฟื้นฟูสภาพดินด้วยปุ๋ยพืชสดได้อย่างทั่วถึง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญในการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดและขยายผล
2. เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรจากการใช้ปุ๋ยเคมีและลดการนำเข้าปุ๋ยเคมี
3. เพื่อฟื้นฟูปรับปรุงสภาพดินให้ดีขึ้น รักษาระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมที่ดี
4. เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีสุขภาพอนามัยที่ดี
5. เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขันในเวทีการค้าโลกด้วยการส่งเสริมทางด้านการผลิตเป็นเกษตรอินทรีย์เพื่อป้องกันการกีดกันทางการค้า

เป้าหมาย

จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร

สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกร ๑๒ ตำบล อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - พฤษภาคม ๒๕๗๐

วิธีดำเนินการ

๑. จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด
๒. สนับสนุนกลุ่มส่งเสริมผลิตข้าวมะลิอินทรีย์
๓. จัดตั้งกองทุนเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด

งบประมาณ

งบอุดหนุนจากอบต./เทศบาล จำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดไว้เพาะปลูกและขยายพันธุ์เป็นกองทุนระดับตำบล ๑ กองทุน
๒. เพื่อกระจายพันธุ์ไปสู่เกษตรกรเครือข่ายในปีต่อไป
๓. เกษตรกรมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมให้แปรรูปผลิตภัณฑ์ สีสาวสารขายเอง

หลักการเหตุผล

กลุ่มนาแปลงใหญ่ในอำเภอแก่งคอย สมาชิกทุกคนประกอบอาชีพทำนา ทำให้มีการซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจากพื้นที่อื่นๆมาเพื่อใช้ในการเพาะปลูกเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีปริมาณไม่เพียงพอ ราคาสูงและไม่มีคุณภาพ รวมทั้งเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง ทางกลุ่มฯ จึงมีความสนใจที่จะผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เองผนวกกับกรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายส่งเสริมให้ชุมชนได้แก้ไขปัญหาการขาดแคลนพันธุ์ข้าว และพันธุ์ข้าวราคาแพงไม่มีคุณภาพ จึงได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันจัดการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อใช้กันในชุมชน และขยายไปยังชุมชนอื่น เกษตรกรผู้ปลูกข้าวจึงได้รวมกลุ่มกัน จัดตั้งกลุ่มนาแปลงใหญ่ขึ้นโดยได้รับความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ชวนา และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถช่วยแก้ปัญหาการทำนา ช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ แต่ในปัจจุบันการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของกลุ่มฯ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรซึ่งทางกลุ่มได้ระดมทุนเพิ่มเติมแต่ไม่เพียงพอ ดังนั้นกลุ่มฯ จึงประชุมลงความเห็นเพื่อเสนอโครงการฯ ดังกล่าว

- วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มกลุ่มนาแปลงใหญ่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ
๒. เพื่อให้กลุ่มกลุ่มนาแปลงใหญ่สามารถผลิตข้าวสารที่มีคุณภาพ

- เป้าหมาย

๑. กลุ่มนาแปลงใหญ่ ผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ
๒. กลุ่มนาแปลงใหญ่ผลิตข้าวสารที่มีคุณภาพ

- ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐

- สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มกลุ่มนาแปลงใหญ่ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

โครงการอุดหนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

หลักการและเหตุผล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น ปรากฏว่าส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปฏิบัติการได้เท่าที่ควร เห็นควรจัดให้มีการอบรมผู้นำ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์บริการ ฯ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการศูนย์บริการ ฯ ระหว่างผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการบริหารศูนย์บริการ ฯ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง และเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศูนย์บริการ ฯ

วัตถุประสงค์

๑. สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
๒. เป็นคำตอบแทนของคณะกรรมการในการประชุมคณะกรรมการศูนย์ประจำเดือน
๓. เพื่อการบริหารจัดการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าคล้อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เป้าหมาย

คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – ธันวาคม ๒๕๗๐

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินการ

๑. จัดอบรมให้ความรู้กับคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
๒. ประชุมแนวทางปรับปรุงศูนย์
๓. สนับสนุนกิจกรรมของศูนย์

ตารางที่ ๑ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			←→									
๓. อบรมให้ความรู้				←→	←→	←→						
๔. ดำเนินงาน					←→	←→	←→	←→	←→	←→		
๕. ประเมินผล											←→	
๖. รายงานผล												←→

งบประมาณ

งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
๒. มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของคณะกรรมการบริหารศูนย์ ฯ

โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลท่าคล้อส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำไร่ รองลงมาประกอบอาชีพการทำนา ปลูกผัก และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งยังขาดแนวทางทางด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น จึงต้องมีการเผยแพร่ความรู้ทางด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร ได้รับทราบข้อมูลด้านการเกษตร ที่ยึดแนวทางพึ่งพาตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับข้อมูลด้านการเกษตรได้อย่างทั่วถึงและมีความรู้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อมีแปลงเรียนรู้แก่เกษตรกรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลท่าคล้อได้ศึกษาความรู้
๔. มีแหล่งเผยแพร่ความรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรตำบลท่าคล้อ

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ -๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๒ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			←→									
๓. อบรมให้ความรู้				←→	←→							
๔. ดำเนินงาน					←→	←→	←→	←→	←→	←→		
๕. ประเมินผล											←→	
๖. รายงานผล												←→

วิธีการดำเนินการ

๑. จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อ และทำการปรับปรุงศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและมีข้อมูลด้านการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงพร้อมที่จะเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรอยู่ตลอดเวลา
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๓. สร้างศูนย์เรียนรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

งบประมาณ

งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. เกษตรกรมีความรู้ และสามารถปรับใช้กับการทำอาชีพการเกษตรได้
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. เกษตรกรมีความเข้าใจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เกษตรกรสามารถปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการส่งเสริมการแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์การเกษตร

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลท่าคล้อส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำไร่ และมีเกษตรกรบางส่วนประกอบอาชีพการทำนาและปลูกผัก ซึ่งหลังจากหมดฤดูหรือหมดรุ่นของการทำไร่ทำนาเกษตรกรจะมีเวลาว่างเป็นส่วนใหญ่ จึงอยากใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการส่งเสริมการแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์การเกษตรและวิสาหกิจชุมชน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในช่วงเวลาที่ว่างจากการทำไร่ทำนา
๒. เพื่อเพิ่มรายได้

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรตำบลท่าคล้อ (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลท่าคล้อ)

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๓ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่ม ส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			←→									
๓. อบรมให้ความรู้				←→	←→	←→						
๔. ดำเนินงาน					←→	←→	←→	←→	←→	←→		
๕. ประเมินผล											←→	
๖. รายงานผล												←→

วิธีการดำเนินการ

๑. จัดตั้งกลุ่ม
๒. จัดทัศนศึกษาดูงาน
๓. จัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์
๔. ดำเนินตามกิจกรรมโครงการ

งบประมาณ

งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความสามารถในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตร

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลท่าคล้อส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการปลูกพืช รองลงมาประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์และประมง ปัญหาทางด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตรดังกล่าว ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุน สถาบันการเงินไม่สามารถให้กู้ได้ตามความต้องการ การลงทุนที่แท้จริงจึงเกิดการกู้เงินจากพ่อค้านายทุน รวมทั้งกู้เงินจากแหล่งเงินทุนนอกระบบขึ้น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรจึงจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพการเกษตรของเกษตรกรต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตร
๒. เพื่อมีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อรับความรู้ทางด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๔. เกิดกลุ่มที่เข้มแข็งสามารถบริหารการเงินกองทุนได้
๕. เกิดการพึ่งพาตนเองของชุมชน

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรหมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖- เดือนกันยายน ๒๕๗๐

ตารางที่ ๔ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. ประชุมเกษตรกร					↔							
๒. ตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ						↔						
๓. ศูนย์ถ่ายทอด ฯพิจารณา						↔	↔					
๔. ทำสัญญาช่วย เงินทุน หมุนเวียน							↔					
๕. ติดตามประเมินผล	↔	↔					↔	↔	↔	↔	↔	↔
๖. สรุปผล โครงการ				↔	↔							

วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมเกษตรกร
๒. ตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพทุกอาชีพทางการเกษตร
๓. ขอรับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลท่าคล้อ
๔. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ฯ พัฒนาเกษตรกรที่ขอสินเชื่อ
๕. ติดตามประเมินผลโครงการ
๖. สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

งบประมาณ

งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- ๑.๑ เกษตรกรได้รับเงินกู้ยืมเพื่อทำกิจกรรมทางการเกษตร
- ๑.๒ เกษตรกรได้รับความรู้ที่เหมาะสม
- ๑.๓ มีกลุ่มที่สามารถบริหารจัดการเงินลงทุนได้
- ๑.๔ เกษตรกรมีเวลาในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

๒. ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- ๒.๑ เกษตรกรมีเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม ฯ โดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบ
- ๒.๒ เกิดการพึ่งพาตนเองของชุมชน

โครงการพัฒนาการเกษตรเพื่อส่งออก

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลท่าคล้อส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำไร่ และมีเกษตรกรบางส่วนประกอบอาชีพการปลูกผัก ซึ่งในการปลูกพืชมีการใช้สารเคมีกันมากทำให้ตัวเกษตรกรและผู้บริโภคได้รับอันตราย จากสารเคมี จึงมีการรณรงค์โดยให้เกษตรกรหันมาปลูกพืชโดยไม่ใช้สารอินทรีย์ทดแทน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษ
๒. เพื่อเพิ่มรายได้
๓. เพื่อมีแหล่งจำหน่ายพืชปลอดภัยจากสารพิษ

เป้าหมาย

กลุ่มผู้ปลูกพืชตำบลท่าคล้อ

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๒,๕,๗,๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๕ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			←→									
๓. อบรมให้ความรู้				←→								
๔. ดำเนินงาน					←→							
๕. ประเมินผล											←→	
๖. รายงานผล												←→

วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจง
๒. จัดตั้งกลุ่ม
๓. คัดเลือกพื้นที่ / เกษตรกร
๔. ดำเนินงานตามโครงการ
๕. ประเมินผล
๖. รายงานผล

งบประมาณ

งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความสามารถในการผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษ
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. เกษตรกรใช้ชีวภัณฑ์ในการปลูกพืช
๔. มีแหล่งจำหน่ายพืชปลอดภัยจากสารพิษ
๕. มีข้อมูลผู้ผลิตพืชปลอดภัยสำหรับเผยแพร่ส่งเสริมการตลาด

โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ

หลักการและเหตุผล

- ๑.เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการประมงและปศุสัตว์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ๒.มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในด้านการประมงและปศุสัตว์
๒. เกษตรกรมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร หมู่ ๑ – ๑๑ ตำบลท่าคล้อ

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๖ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			←→									
๓. อบรมให้ความรู้				←→								
๔. ดำเนินงาน					←→							
๕. ประเมินผล											←→	
๖. รายงานผล												←→

วิธีการดำเนินการ

๑. จัดอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรพอเพียง
๒. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๓. จัดหาพันธุ์สัตว์เลี้ยงให้กับเกษตรกร (ปลาดุก ปลากินพืช ไก่พื้นเมือง)
๔. ติดตามประเมินผล

งบประมาณ

งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความสามารถในด้านการประมงและปศุสัตว์
๒. เกษตรกรมีกิจกรรมเสริมในช่วงเวลาว่าง
๓. มีรายได้จากการประกอบอาชีพ

โครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในตำบลท่าคล้อส่วนใหญ่ทำไร่ ทำนาเป็นอาชีพหลัก แต่ในปัจจุบันการทำการเกษตรของเกษตรกรทำกันตลอดฤดูไม่มีเวลาว่างที่จะพักดิน หรือปรับปรุงบำรุงดินด้วยการปลูกพืชบำรุงดิน ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง ดินจะเสื่อมคุณภาพจึงต้องมีการปรับปรุงดิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน
๒. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้
๓. เพื่อเพิ่มผลผลิต

เป้าหมาย

กลุ่มส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๓ กลุ่ม

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๗ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			↔									
๓. อบรมให้ความรู้				←→								
๔. ดำเนินงาน					←→							
๕. ประเมินผล											↔	
๖. รายงานผล												↔

วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจง
๒. จัดตั้งกลุ่ม
๓. คัดเลือกพื้นที่ / เกษตรกร
๔. ดำเนินงานตามโครงการ
๕. ติดตามผล
๖. ประเมินผล
๗. รายงานผล

งบประมาณ

งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น
๒. เกษตรกรได้รับความรู้
๓. เกษตรกรได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการกระจายพันธุ์มันสำปะหลัง

ชื่อโครงการ

โครงการกระจายพันธุ์มันสำปะหลัง

หลักการและเหตุผล

ตำบลท่าคล้อประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกพืชไร่ แต่ประสบปัญหาฝนทิ้งช่วงมาโดยตลอด เกษตรกรจึงได้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชจากเดิมนิยมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยมาปลูกมันสำปะหลัง ทำให้พื้นที่ปลูกประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ สาเหตุที่เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดนี้เพราะเป็นพืชที่มีศักยภาพทนทานต่อความแห้งแล้ง ราคาดีนำไปผลิตเป็นพืชพลังงานทดแทนน้ำมัน และสามารถนำผลผลิตมาผลิตอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ได้ แต่สถานการณ์ปัจจุบันการผลิตมันสำปะหลังตำบลท่าคล้อ เกษตรกรยังมีผลผลิตเฉลี่ย ๕,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีการผลิต ในปัจจุบันสามารถผลิตมันสำปะหลังได้เฉลี่ยไร่ละ ๓๐,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ดังนั้นการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังแก่เกษตรกรจากเดิม ๕ ตัน/ไร่ เป็น ๓๐ ตัน/ไร่ จะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตมันสำปะหลัง
๒. เพื่อเพิ่มรายได้จากการปลูกมันสำปะหลัง
๓. เพื่อส่งเสริมเกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
๔. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้จากการเก็บพันธุ์ไว้ใช้ในฤดูกาลต่อไปและการทำปุ๋ยใช้เอง
๕. ใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

เกษตรกรตำบลท่าคล้อ

วิธีดำเนินการ

๑. สำรวจและศึกษาสภาพพื้นที่ดำเนินโครงการเก็บข้อมูลเกษตรกร สภาพปัญหาทางการผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกร

๒. คัดเลือกเกษตรกรและแปลงสาธิตของเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๓. ฝึกอบรมเกษตรกรทัศนศึกษาดูงานของผู้เข้าร่วมโครงการ
๔. จัดหาปัจจัยการผลิตเพื่อจัดทำแปลงสาธิต
๕. จัดทำแปลงสาธิต
๖. นำเกษตรกรในกลุ่มดูงานแปลงสาธิต
๗. เก็บผลผลิตรวบรวมข้อมูล
๘. ติดตามประเมินผล

ระยะเวลาดำเนินการ

กันยายน – ตุลาคม

สถานที่ดำเนินการ

ตำบลท่าคล้อ

งบประมาณขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคล้อ

๑. ค่าท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง แปลงสาธิตเป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกมันสำปะหลัง
๒. เกษตรกรมีความรู้จากการฝึกอบรมการปลูกมันสำปะหลังที่ถูกต้อง
๓. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้จากการผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง การนำผลผลิตไปเลี้ยงสัตว์
๔. มีผลผลิตที่มีคุณภาพ มีการเก็บรักษาที่เหมาะสม
๕. เกษตรกรสามารถปลูกมันสำปะหลังได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๖. สามารถนำวัสดุเหลือใช้จากโรงงานไปผลิตอาหารสัตว์เพื่อพึ่งพาตนเอง

โครงการส่งเสริมการผลิตพีชไร

หลักการและเหตุผล

ตำบลท่าคล้อเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำไร่และทำนา เกษตรกรมีต้นทุน การผลิตสูงทำให้ได้กำไรน้อย จึงจำเป็นต้องมีการลดต้นทุนการผลิตและรักษาสภาพแวดล้อม โดยมีการใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตพีชไรให้มีคุณภาพ
๒. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย

๑. กลุ่มเกษตรกรทำไรตำบลท่าคล้อ

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ - เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๘ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←→											
๒. คัดเลือกพื้นที่			↔									
๓. อบรมให้ความรู้				←→								
๔. ดำเนินงาน					←→						→	
๕. ประเมินผล											↔	
๖. รายงานผล												↔

วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจง/จัดตั้งกลุ่ม
๒. คัดเลือกพื้นที่ / เกษตรกร
๓. ระดมทุน
๔. ดำเนินงานตามโครงการ
๕. ประเมินผล
๖. รายงานผล

งบประมาณ

งบประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพไว้ใช้และจำหน่ายในตำบล
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการกลุ่มอาชีพปุยชีวภาพ

หลักการและเหตุผล

ตำบลท่าคล้อเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำไร่และทำนา เกษตรกรมีต้นทุน การผลิตสูงทำให้ได้กำไรน้อย จึงจำเป็นต้องมีการลดต้นทุนการผลิต โดยจัดทำปุยชีวภาพไว้ใช้เองเพื่อลดต้นทุนและรักษาสภาพแวดล้อม โดยมีการใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นเกิดการหมุนเวียนรายได้ชุมชนมาพึ่งพาตนเองของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตพืชให้มีคุณภาพ
๒. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต
๓. ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมี
๔. เกิดรายได้หมุนเวียนในชุมชน

เป้าหมาย

๑. กลุ่มเกษตรกรตำบลท่าคล้อ

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ - ๑๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสุพรรณบุรี

ระยะเวลา

เดือนมกราคม ๒๕๖๖ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ตารางที่ ๙ แผนการดำเนินการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริม	←	→										
๒. คัดเลือกพื้นที่			↔									
๓. อบรมให้ความรู้				←	→							
๔. ดำเนินงาน					←	→						
๕. ประเมินผล											↔	
๖. รายงานผล												↔

วิธีการดำเนินการ

๑. ประชุมชี้แจง/จัดตั้งกลุ่ม
๒. คัดเลือกพื้นที่ / เกษตรกรเสนอโครงการสร้างโรงผลิต สรรสนุนเครื่องจักร
๓. ระดมทุน
๔. ดำเนินงานตามโครงการ
๕. ประเมินผล
๖. รายงานผล

งบประมาณ

งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

๑. เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพไว้ใช้และจำหน่ายในตำบล
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น